

**RAPORT ANUAL AL ADMINISTRATORILOR
SOCIETATEA OPERATORUL PIETEI DE ENERGIE ELECTRICA SI DE GAZE NATURALE
„OPCOM” S.A.
SITUATII FINANCIARE ANUALE
- 2017-**

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE

PRESEDINTE : ELENA POPESCU

MEMBRII : ANCA MAGDALENA CHISER

FELIX FLORIN BRANISTE

CATALIN COSMIN OLTEANU

PETRE IULIAN NICOLESCU

Acest Raport prezintă și se bazează pe date și informații de natură contabilă și/sau financiară, referitoare la activitățile operațională și financiară ale OPCOM aferente exercițiului financiar încheiat în 31.12.2017.

Informațiile respective au drept sursă situațiile financiare anuale ale OPCOM SA, auditate în condițiile legii, aferente exercițiului financiar încheiat în 31.12.2017.

CUPRINS

DATE DE IDENTIFICARE RAPORT ȘI EMITENT

DATE GENERALE DESPRE EMITENT

SUMAR, informatii generale asupra activitatii desfasurate in anul 2017

Cap. I ANALIZA ACTIVITĂȚII

1. Cadrul legislativ
2. Rolul OPCOM S.A.
3. Analiza activitatii desfasurate
4. Activitatea de administrare a Pieței Centralizate a Contractelor Bilaterale de energie electrica
 - 4.1. Administrarea Pieței Centralizate a Contractelor Bilaterale de energie electrica – modalitatea de tranzactionare PCCB-LE
 - 4.2. Administrarea Pieței Centralizate a Contractelor Bilaterale de energie electrica – modalitatea de tranzactionare PCCB-NC
 - 4.3. Administrarea Pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică - Modalitatea de tranzacționare a contractelor de procesare a combustibilului PCCB-PC
5. Activitatea de administrare a Pieței Centralizate pentru Serviciul Universal
6. Administrarea Pieței de energie electrică pentru clienții finali mari
7. Activitatea de administrare a Pieței Centralizate cu Negociere Dublă Continuă a Contractelor Bilaterale de energie electrică
8. Activitatea de adminstrare a Pieței pentru Ziua Următoare
9. Activitatea de administrare a Pieței Intrazilnice de energie electrica
10. Activitatea de decontare pe pietele in care OPCOM este contraparte
11. Stabilirea obligatiilor de plata/drepturilor de incasare pentru tranzactiile cu energie electrica realizate in Piata de Echilibrare/dezechilibrele Partilor Responsabile cu Echilibrarea
12. Activitatea de administrare a Pieței de Certificate Verzi
13. Activitatea de administrare a Pieței Centralizate de Gaze Naturale
14. Activitatea de administrare a Platformei de Tranzactionare a Certificatelor de Emisii
15. Inregistrarea participantilor la pietele de energie electrica si la piata de certificate verzi administrate de OPCOM S.A.
16. Activitatea de elaborare/modificare reglementari
17. Activitatea de supraveghere a functionarii pietelor administrate
18. Activitatea de raportare catre ACER (REMIT)
19. Directii de dezvoltare a OPCOM in vederea integrarii regionale si europene
 - 19.1. Activitati in cadrul Proiectului de cuplare a pietelor pentru ziua urmatoare din Romania, Ungaria, Slovacia si Republica Ceha (4M MC) - perioada operationala
 - 19.2. Activitati in cadrul Proiectului de cuplare pe baza de fluxuri a regiunii NWE-CEE FB MC
 - 19.3. Activitati in cadrul Proiectului EU XBID Cooperation
 - 19.4. Activitati in procesul de aderare a OPCOM la initiativa PCR
 - 19.5. Activitati in directia stabilirii OPCOM in calitate de entitate desemnata de ANRE pentru indeplinirea sarcinilor referitoare la cuplarea unica a pietelor pentru ziua urmatoare si a pietelor intrazilnice:
 - 19.6. Activitatea destinata pregatirii implementarii prevederilor REMIT, Regulamentul privind integritatea si transparenta pietei angro de energie
20. Demersuri privind implementarea instrumentelor derivate având ca activ suport prețul energiei electrice

- 21. Promovarea imaginii Societatii
 - 21.1. Promovarea imaginii prin asociatiile nationale la care societatea este afiliata
 - 21.2. Promovarea imaginii prin organizarea si participarea la manifestările tehnico-științifice în țară și străinătate
- 22. Satisfactia clientilor
- 23. Monitorizarea/supravegherea marilor, produselor, preturilor si indicilor "OPCOM" S.A. inregistrati pe cale nationala la Oficiul de Stat pentru Inventii si Marci (OSIM) si la nivel comunitar la OHIM.
- 24. Promovarea imaginii prin activitatile de cooperare internationala pe relatia cu asociatiile la care societatea este afiliata
- 25. Informatica si telecomunicatii
- 26. Mentinerea si imbunatatirea sistemului de management al securitatii informatiei (SMSI)
- 27. Mentinerea si imbunatatirea sistemului de management al calitatii

Cap. II SITUAȚIA FINANCIAR-CONTABILĂ

- 1. Elemente de bilanț
- 2. Contul de profit și pierdere
- 3. Indicatori financiari ai activitatii
- 4. Politica OPCOM cu privire la dividende

Cap. III PLANUL DE INVESTITII, ACTIVELE IMOBILIZATE

- 1. Planul de investiții
- 2. Activele imobilizate

Cap. IV PERSONALUL SOCIETATII

- 1. Structura personalului
- 2. Raporturile cu partenerul social
- 3. Raporturile dintre angajator si angajati
- 4. Evaluarea personalului

Cap. V EVALUAREA ACTIVITATII PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI

- 1. Riscuri financiare
- 2. Politicile si obiectivele societatii privind managementul riscului

Cap. VI ACTIONARI, ADMINISTRAREA, CONDUCEREA EXECUTIVA A SOCIETĂȚII SI EVALUAREA ACTIVITATII DESFASURATE

- 1. Adunarea generala a actionarilor
- 2. Consiliul de administratie
- 3. Conducerea executiva
- 4. Evaluarea activitatii societatii
- 5. Declaratia administratorilor

DATE DE IDENTIFICARE RAPORT ȘI EMITENT

Raportul anual al administratorilor, conform prevederilor Ordinului nr.1802/2014, pentru aprobarea reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, cu modificările ulterioare, pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2017

Data raportului: aprilie 2018

Denumirea societății: **SOCIETATEA OPERATORUL PIETEI DE ENERGIE ELECTRICA SI DE GAZE NATURALE „OPCOM” S.A.**

Sediul social: București, Bulevardul Hristo-Botev, nr. 16-18, sector 3

Numărul de telefon/fax: 021 3071450 / 021 3071400/ +0213155059

Codul de înregistrare fiscală: RO 13278352

Număr de ordine în Registrul Comerțului: J40/7542/2000

Capital social subscris și vărsat: 8.100.000 lei

DATE GENERALE DESPRE EMITENT

Societatea a fost înființată prin HGR 627/15.07.2000 privind reorganizarea Companiei Naționale de Electricitate CONEL – S.A. publicată în Monitorul Oficial nr. 357/31.07.2000.

OPCOM SA este filiala cu personalitate juridică a CNTEE TRANSELECTRICA SA.

Capitalul social subscris și vărsat al OPCOM SA este de 8.100.000 lei, detinut 100 % de CNTEE TRANSELECTRICA SA în calitate de acționar unic.

Principalul domeniu de activitate, așa cum este prevăzut în statutul Societății, este cod CAEN 661 – Activități auxiliare intermediarilor financiare, cu excepția activităților de asigurări și fonduri de pensii, respectiv activitatea principală a societății este cod CAEN 6611 – Administrarea piețelor financiare.

SUMAR, informații generale asupra activității desfășurate în anul 2017

Anul 2017 a fost pentru OPCOM un an dinamic și performant în toate segmentele de activitate ale Societății, eforturile societății fiind concentrate asupra asigurării unui nivel ridicat de realizare a obiectivelor generale și specifice asumate. În acest sens, pe lângă măsurile specifice de natură operațională, a continuat programul de investiții în vederea creșterii performanței și calității serviciilor oferite și asigurarea calității condițiilor de muncă ale salariaților și totodată a continuat programul, început în anii anteriori, de dezvoltare și diversificare a obiectului de activitate al Societății, în strictă corelare cu legislația primară și secundară în vigoare și cu obiectivele asumate de România ca țară membră a UE.

Cap. I ANALIZA ACTIVITĂȚII

OPCOM SA furnizează un cadru organizat, viabil și eficient pentru desfășurarea tranzacțiilor comerciale în condiții de consecvență, corectitudine, obiectivitate, independență, echidistanță, transparență și nediscriminare. Activitatea OPCOM SA se desfășoară în baza legislației primare și secundare în vigoare și în conformitate cu regulile de funcționare a Pieței de energie electrică stabilite prin Codul Comercial al pieței Anglo de Energie Electrică și prin Ordine, Decizii și Avize emise de ANRE pentru Piața de energie electrică, pentru Piața de Certificate Verzi și pentru Piața de gaze naturale.

Activitatea Societății se concretizează în servicii de organizare și administrare a piețelor de energie electrică și de gaze naturale, în servicii de organizare și administrare a piețelor dedicate de certificate verzi și a instrumentelor asociate, servicii de decontare prin asumarea rolului de contraparte pentru piețele pe termen scurt (PZU și PI), servicii de decontare pe piața de echilibrare a dezechilibrelor PRE, de supraveghere, monitorizare și raportare a funcționării piețelor administrate conform responsabilităților stabilite de ANRE de raportare REMIT, conform reglementărilor internaționale și naționale în vigoare, activități desfășurate conform condițiilor licențelor acordate de autoritatea competentă, respectiv conform responsabilităților stabilite de ME, prin ordine și regulamente.

OPCOM SA are rolul de organizator și administrator al platformei de tranzacționare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră conform cadrului stabilit de Ministerul Economiei și în acord cu aplicarea legislației de către Autoritatea de Supraveghere Financiară.

În sensul celor menționate OPCOM SA este o societate cu activitate preponderant reglementată.

1. Cadrul legislativ

În anul 2017, Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale "OPCOM" S.A. și-a desfășurat activitatea în conformitate cu prevederile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, a Legii nr.220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, cu modificările și completările ulterioare, a Licenței nr. 407 și a Condițiilor licenței aferente – revizia 2/2013 și revizia 3/2015 pentru administrarea piețelor centralizate de energie electrică, a Licenței nr. 1798/2013 și a Condițiilor licenței aferente pentru desfășurarea activității de administrare a piețelor centralizate în sectorul gazelor naturale acordate de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei și a legislației secundare emisă și aprobată de Autoritatea Competentă, a regulamentelor aprobate de MECMA, a Regulamentului de organizare și funcționare a OPCOM SA și a regulamentelor, procedurilor și instrucțiunilor interne.

Conform prevederilor de la articolului 5 alineat (1) al Regulamentului 2015/1222 ministerul de resort a notificat referitor la existența în România, la data intrării în vigoare a Regulamentului, a monopolului legal național pentru serviciile de tranzacționare pe piața pentru ziua următoare și pe piața intrazilnică, corespunzător rolului și regimului Operatorului pieței de energie electrică stabilite de legislația primară prin intermediul Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, care reflectă caracterul de unicitate al acestuia în cadrul pieței angro de energie electrică. S-a considerat, totodată, faptul că în România activitatea desfășurată de OPCOM S.A. în vederea organizării și administrării piețelor centralizate de energie electrică este complet reglementată, fiind realizată în baza Licenței nr. 407/2001 (incluzând Condițiile asociate acesteia), cu modificările ulterioare.

Prin Decizia nr. 2515/14.12.2015 a Președintelui ANRE OPCOM S.A. a fost desemnat în calitate de „operator al pieței de energie electrică desemnat” (OPEED) al pieței pentru ziua următoare și a pieței intrazilnice de energie electrică pentru zona de ofertare România, în sensul prevederilor Regulamentului 2015/1222, pe o perioadă de patru (4) ani începând cu data acestei decizii. Decizia precizează, totodată, că în calitate de „operator al pieței de energie electrică desemnat” societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale „OPCOM” S.A. are drepturile și obligațiile și exercită atribuțiile prevăzute în Regulamentul 2015/1222, fără a aduce atingere drepturilor și obligațiilor pe care aceasta le deține în calitate de titular al Licenței nr. 407/2001 pentru administrarea piețelor centralizate de energie electrică, cu modificările ulterioare.

Conform Regulamentului (UE) nr 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie, precum și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1348/2014 al Comisiei privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alineatele (2) și (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie, OPCOM a fost autorizat de către ACER în calitate de Mecanism de Raportare Înregistrat (RRM) și exercită activități de raportare a ofertelor și tranzacțiilor stabilite pe piețele administrate de OPCOM.

Funcționarea pieței de energie electrică din România, respectiv activitățile în piața ale agenților economici din sectorul energiei electrice și a OPCOM S.A. s-au desfășurat conform reglementărilor emise și aprobate de Autoritatea Competentă.

Funcționarea Pieței de energie electrică respectă legislația primară în vigoare, din care menționăm următoarele prevederi:

- prevederile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012 și anume:
 - “art. 10 (2) lit.f) administrarea piețelor centralizate - se acordă o singură licență pentru operatorul pieței de energie electrică și una pentru operatorul pieței de echilibrare”;
 - “art. 23 (1) Tranzacțiile cu energie electrică se desfășoară pe Piața concurențială, în mod transparent, public, centralizat și nediscriminatoriu.”
- prevederile OUG nr.24/2017 privind modificarea și completarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, Art. I, pct. 17 privind modificarea art 10 alin. (2) din Lege după cum urmează:
 - *“(2) Cadrul de tranzacționare a certificatelor verzi pe piața certificatelor verzi este asigurat de OPCOM, ca operator al pieței de energie electrică, conform reglementărilor emise de ANRE.”*

- "Tranzacționarea certificatelor verzi este permisă numai producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie și operatorilor economici prevăzuți la art. 8 alin. (1), în mod transparent, centralizat și nediscriminatoriu pe piețele centralizate administrate de operatorul comercial al pieței de energie electrică."

2. Rolul OPCOM S.A.

Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale "OPCOM", a acționat în anul 2017 în baza legislației primare și secundare în vigoare și în conformitate cu regulile de funcționare pe Piața de energie electrică stabilite prin Codul Comercial al pieței Anglo de Energie Electrică, prin Ordine și Decizii și Avize ale Autorității Competente.

În cadrul societății în anul 2017 au fost îndeplinite următoarele responsabilități:

- organizarea și administrarea Pieței pentru Ziua Următoare, inclusiv a activităților care rezultă din asumarea rolului de contraparte;
- organizarea și administrarea Pieței Intrazilnice de energie electrică, inclusiv a activităților care rezultă din asumarea rolului de contraparte;
- organizarea și administrarea Pieței Centralizate a Contractelor Bilaterale de energie electrică prin cele trei modalități de tranzacționare: prin licitație extinsă (PCCB-LE), prin negociere continuă (PCCB-NC) și prin contracte de procesare (PCCB-PC);
- organizarea și administrarea Pieței Centralizate pentru clienți finali mari (PMC);
- organizarea și administrarea Pieței Centralizate pentru Serviciul Universal (PCSU);
- organizarea și administrarea Pieței centralizate cu negociere dubla continuă a contractelor bilaterale de energie electrică (PC-OTC);
- organizarea și administrarea Pieței de Certificate Verzi prin:
 - organizarea și administrarea sesiunilor de tranzacționare spot a certificatelor verzi organizate pe Piața Centralizată de Certificate Verzi (PCCV);
 - organizarea și administrarea sesiunilor de licitație publică organizate pe Piața Centralizată a Contractelor Bilaterale de Certificate Verzi (PCCBCV);
 - organizarea și administrarea sesiunilor de tranzacționare pe Piața Centralizată anonimă Spot de Certificate Verzi (PCSCV);
 - organizarea și administrarea sesiunilor de tranzacționare pe Piața Centralizată anonimă la Termen de Certificate Verzi și administrarea pieței contractelor bilaterale de certificate verzi (PCTCV);
 - administrarea Registrului Certificatelor Verzi;
- organizarea și administrarea Pieței Centralizate de Gaze Naturale prin cele trei modalități de tranzacționare: prin licitație publică (PCGN-LP), prin licitație și negociere (PCGN-LN) și prin tranzacții de tip OTC (PCGN-OTC);
- organizarea și administrarea Platformei de Tranzacționare a Certificatelor de Emisii de gaze cu efect de seră;
- stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pentru:
 - tranzacțiile realizate în Piața pentru Ziua Următoare;
 - tranzacțiile realizate în Piața Intrazilnică;
 - tranzacțiile cu energie electrică realizate de participanții la Piața de Echilibrare;
 - dezechilibrele cantitative ale PRE-urilor;
 - dezechilibrele de la notificare ale unităților dispecerizabile;
 - redistribuirea veniturilor/costurilor suplimentare rezultate din echilibrarea sistemului;
 - tranzacțiile realizate în Piața Centralizată de Certificate Verzi;
- operator de decontare pe piețele centralizate de energie electrică în care OPCOM SA este contraparte, respectiv în Piața pentru Ziua Următoare și în Piața Intrazilnică
- supravegherea și monitorizarea pietelor administrate;
- organizarea și administrarea activității de raportare către ACER (REMIT), în calitate de Mecanism de Raportare Înregistrat de către ACER conform prevederilor Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1348/2014 al Comisiei privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alineatele (2) și (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței anglo de energie;
- publicarea informațiilor aferente tranzacțiilor încheiate prin contracte reglementate și/sau de export pe piața de energie electrică

- participare proactiva la dezvoltarea pietei de energie electrica din Romania:
 - acțiunile necesare pentru implementarea prevederilor Regulamentului (UE) 2015/1222 de stabilire a unor linii directe privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor și acțiuni necesare în vederea ducerii la îndeplinire a cerințelor și termenelor stabilite de acesta;
 - implementarea noilor mecanisme și reguli de piață pentru PZU și PI în contextul nominalizării OPCOM în calitate de operator al pieței de energie electrică desemnat (OPEED) pentru a îndeplini sarcini referitoare la cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare sau a piețelor intrazilnice în conformitate cu proiectele de integrare regională și europeană a piețelor pentru ziua următoare și a piețelor intrazilnice administrate de OPCOM;
 - derularea acțiunilor de pregătire tehnică, operațională, contractuală, pentru integrarea activelor deținute în calitate de coproprietar PCR în mecanismul operațional 4M MC și exercitarea în nume propriu a funcției de cuplare, respectiv a rolurilor de operator/coordonator în cadrul 4M MC.
 - revizuirea Procedurii unice de înregistrare la piețele centralizate de energie electrică administrate de OPCOM SA;
 - Elaborarea procedurilor și asigurarea implementării la nivelul sistemului de tranzacționare a două modificări succesive ale cadrului de reglementare stabilit de către ANRE pentru Piața Centralizată pentru Serviciul Universal;
 - Elaborarea și implementarea cadrului de reglementare și procedural necesar funcționării Pieței pentru Ziua Următoare de gaze naturale;
 - Elaborarea documentelor aferente pentru implementarea noului cadru de tranzacționare a certificatelor verzi, în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2017 și Ordinului ANRE nr. 77/2017, nr. 78/2017 și nr. 79/2017
 - Implementarea prevederilor Ordinului ANRE nr. 7/08.02.2017 pentru stabilirea regulilor privind publicarea informațiilor aferente tranzacțiilor încheiate pe piața de energie electrică.

3. Analiza activitatii desfasurate in anul 2017

O parte semnificativa a activitatii desfasurate in cursul anului 2017 a fost dedicata in principal imbunatatirii mecanismelor de tranzactionare si decontare pe pietele administrate. Rezultatele concrete sunt sintetizate prin performanta pietelor reflectata de:

- cresterea numarului de participanti la toate pietele administrate, in conditii de lichiditate sporita,
- asigurarea pretului de inchidere al pietei pentru ziua urmatoare pentru fiecare interval orar al anului 2017 ca fiind pretul de referinta al pietei de energie electrica prin caracteristicile de determinare a pretului de inchidere a pietei coroborat cu lichiditatea ridicata a cantitatilor tranzactionate si a numarului de participanti,
- asigurarea condițiilor necesare funcționării cuplate a Pieței pentru Ziua Următoare din România cu pietele spot din Cehia, Slovacia și Ungaria,
- asigurarea condițiilor pentru tranzacționarea energiei electrice 24 ore/7 zile pe săptămână, prin mecanismul de corelare continuă, pe Piața Intrazilnică, care permite tranzactionarea după inchiderea PZU,
- stabilirea obligatiilor de plata/drepturilor de incasare pentru tranzactiile realizate pe pietele centralizate în care OPCOM SA este contraparte (PZU și PI), pentru Piața de Echilibrare și pentru dezechilibrele PRE-urilor, în conformitate cu prevederile legislației primare și secundare în vigoare și cu datele transmise de către operatorii responsabili.
- implementarea soluțiilor tehnice pentru îndeplinirea de către OPCOM a responsabilităților de raportare a datelor în calitate de RRM, în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) Nr. 1348/2014 privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alineatele (2) și (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT);
- raportarea conform REMIT, în mod complet, exact și la timp a detaliilor privind contractele standard, nestandardizate, contractele de transport și datele fundamentale privind energia electrică și gazele naturale;

- implementarea prevederilor Ordinului ANRE nr.51/21.09.2016, privind modificarea modului de redistribuire a veniturilor/costuri suplimentare din echilibrarea sistemului, funcție de aportul orar al fiecărui PRE la reducerea/amplificarea dezechilibrului orar al sistemului;
- Elaborarea și implementarea cadrului procedural necesar punerii în aplicare a prevederilor Ordinului ANRE nr. 77/18.08.2017, nr. 78/18.08.2017 și respectiv 79/18.08.2017, cu privire la cadrul de reglementare aplicabil tranzacționării și raportării tranzacțiilor cu certificate verzi;
- Elaborarea și înaintarea spre aprobare de către ANRE a documentelor care să susțină implementarea Pieței pentru Ziua Următoare pentru Gaze Naturale;
- Certificarea Sistemului de Management al Securității Informației în conformitate cu prevederile standardului ISO 27001:2013.

4. Activitatea de administrare a Pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică

Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică a funcționat în baza Ordinului ANRE nr. 78/2014 prin care a fost aprobat Regulamentul privind modalitățile de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitație extinsă și negociere continuă și prin contracte de procesare. Ordinul ANRE nr. 78/2014 a intrat în vigoare și a produs efecte începând cu 01.01.2015.

4.1. Administrarea Pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică - Modalitatea de tranzacționare PCCB-LE

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PCCB-LE sunt următoarele:

- ✓ Piața este deschisă participării titularilor de licență care se înscriu și respectă Convenția de participare la Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică - modalitatea de tranzacționare a contractelor prin licitație extinsă, aviz ANRE nr. 63/19.12.2014.
- ✓ Identitatea și intenția de ofertare a participanților la piață este cunoscută de către întreg mediul de afaceri.
- ✓ Produsele tranzacționate sunt definite de către participanții inițiatori care stabilesc condițiile ofertelor și contractelor asociate acestora. Perioada de livrare a produselor tranzacționate este de minim o lună și este nelimitată ca durată maximă. Este obligatorie, utilizarea contractului - cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice pe PCCB-LE.
- ✓ Sesiunile de licitație sunt organizate în fiecare zi lucrătoare, între orele limită de începere, de luni până joi, 09:00 și 17:00 și vineri, 09:00 și 14:00. Programul de primire oferte inițitoare/ cointițitoare/ modificare de preț este de luni până joi, între orele 08:00 - 15:00 și vineri, între orele 08:00 - 12:00, iar ofertele de răspuns se transmit în termenul precizat în tabelul de anunțuri.
- ✓ Ofertele sunt standardizate din punct de vedere al profilului livrărilor. Ofertele pot propune condiții flexibile care se referă doar la termenele de plată și modalitățile de plată, garanțiile și penalitățile de natură financiară.
- ✓ Prețul de deschidere:
 - Preț minim (PminLE) - în cazul licitațiilor organizate pentru oferte de vânzare publicate;
 - Preț maxim (PmaxLE) - în cazul licitațiilor organizate pentru oferte de cumpărare publicate.
- ✓ Sesiunile de licitație sunt anunțate în mod transparent pe site-ul OPCOM SA și toate informațiile și documentele specifice sunt supuse consultării publice pentru cel puțin cinci zile lucrătoare înainte de data sesiunii de licitație.
- ✓ Față de orice ofertă inițitoare publicată pot fi formulate intenții de ofertare cointițitoare sau de răspuns. Ofertele pot fi retrase cu asumarea prevederilor Procedurii PCCB-LE referitoare la plata sumei penalizatoare.
- ✓ Participarea la sesiunile de licitație presupune asumarea fermă a condițiilor de vânzare/cumpărare a energiei electrice propuse prin documentele publicate în vederea organizării sesiunii de licitație. În acest sens contractele semnate în urma atribuirii unei oferte trebuie să respecte întocmai forma și conținutul contractului cadru și anexelor publicate și

prețul stabilit prin sesiunea de licitație. După închiderea sesiunii de licitație, lista ofertanților este publică.

- ✓ Rezultatele sesiunilor de licitație sunt publicate în integralitate și privesc lista participanților care au participat la licitație cu oferte de răspuns inclusiv ofertele acestora, cantitatea tranzacționată, perioada de livrare și prețul de închidere.
- ✓ Până la intrarea în livrare a contractului încheiat, cantitățile de energie electrică contractate urmare tranzacțiilor încheiate prin această modalitate de tranzacționare pot fi propuse spre tranzacționare într-o sesiune de licitație ulterioară.

În cursul anului 2017, din punct de vedere al participării pe PCCB-LE, s-au înregistrat următoarele rezultate:

- ✓ 154 participanți activi din cei 340 înregistrați, cu 7,22% mai puțin față de numărul participanților activi în anul 2016, respectiv 166;
- ✓ 2,56 reprezintă numărul mediu de participanți respondenți pe sesiune, cu 26,11% mai mult decât numărul mediu al participanților respondenți în anul 2016, respectiv 2,03.

Din punctul de vedere al ofertelor inițitoare situația în anul 2017, comparativ cu anul 2016 se prezintă astfel:

- au fost publicate 2.992 oferte, cu 565 oferte mai puține (scădere cu 15,88 %) față de anul 2016 ;
- au fost organizate 2.795 sesiuni de licitație, cu 533 sesiuni de licitație mai puține (scădere cu 16,02%) față de anul precedent;
- au fost atribuite și finalizate prin semnarea contractelor aferente 918 sesiuni de licitație cu 314 mai multe (creștere cu 51,99 %) față de anul 2016;
- au fost atribuite 1.057 contracte cu 344 mai multe (creștere cu 48,24%) față de anul 2016;
- au fost anulate sesiunile de licitație pentru 2.041 oferte, cu 823 oferte mai puține (scădere cu 28,74%) față de anul anterior;

În continuare sunt prezentate date agregate privind rezultatele înregistrate pentru anul 2017 comparativ cu anul 2016:

- ✓ Ofertele inițitoare/coinițitoare publicate au totalizat 182.977 GWh cu 5,32% mai mult față de ofertele publicate în anul 2016, care au totalizat 173.722 GWh;
- ✓ Contractele atribuite au însumat cantitatea de 43.462,3 GWh cu 158,44 % mai mult față de cantitatea tranzacționată în anul precedent care a totalizat 16.817 GWh;
- ✓ Cantitatea de energie electrică de 43.187,17 GWh tranzacționată și contractată în anul 2017 este destinată livrărilor, după cum urmează:
 - 14.156,78 GWh pentru livrare în anul 2017,
 - 20.587,94 GWh pentru livrare în anul 2018,
 - 5.332,93 GWh pentru livrare în anul 2019,
 - 1.585,31 GWh pentru livrare în anul 2020,
 - 1.486,66 GWh pentru livrare în anul 2021,
 - 37,55 GWh pentru livrare în perioada 2022-2030;

Cantitatea de 275,13 GWh a fost tranzacționată dar nu a fost contractată.

- ✓ Cantitatea tranzacționată în anul 2017 a reprezentat 76,99 % din consumul intern comparativ cu cota de 30,63 % aferentă cantităților contractate în anul 2016;
- ✓ Volumul maxim lunar tranzacționat în anul 2017, a fost de 7.018,64 GWh și s-a înregistrat în luna mai;
- ✓ Prețul mediu ponderat corespunzător cantităților contractate în anul 2017 a fost de 176,06 lei/MWh (38,54 euro/MWh), cu 12,47% mai mult decât prețul mediu ponderat de 156,54 lei/MWh (34,86 euro/MWh) aferent contractelor încheiate în anul 2016;

- ✓ Valoarea contractelor încheiate în anul 2017 a fost de 7.651,85 mil.lei (1.675,03 mil.euro) cu 190,66% mai mult decât valoarea corespunzătoare contractelor încheiate în anul 2016 și anume 2.632,59 mil.lei (586,22 mil.euro).

4.2. Administrarea Pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică - Modalitatea de tranzacționare PCCB-NC

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PCCB-NC sunt următoarele:

- ✓ Piața este deschisă participării titularilor de licență care se înscriu și respectă Convenția de participare la Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică conform căreia contractele sunt atribuite prin negociere continuă, aviz ANRE nr. 65/19.12.2014.
- ✓ Tranzacționarea se realizează on-line, de la terminalele participanților înscriși la piață, cu respectarea calendarului de tranzacționare publicat.
- ✓ Sesiunile de tranzacționare sunt organizate în fiecare zi lucrătoare, între orele 12:00-14:00.
- ✓ Identitatea Participanților la tranzacționare este anonimă pe toată durata sesiunii de tranzacționare, iar ecranul sistemului de tranzacționare este accesibil în timp real pe pagina web a OPCOM SA.
- ✓ Ofertele sunt standardizate din punct de vedere al puterii oferite, profilului zilnic al livrărilor și perioadelor de livrare.
- ✓ Este obligatorie utilizarea contractului standard, conform prevederilor Ordinului ANRE nr. 78/14.08.2014.
- ✓ După încheierea sesiunii de tranzacționare Operatorul Pieței publice rezultatele licitației, respectiv: caracteristicile produsului tranzacționat, numărul de contracte tranzacționate, prețul de atribuire a tranzacției, numele vânzătorului și cumpărătorului.
- ✓ Până la intrarea în livrare a contractului încheiat, cantitățile de energie electrică contractate urmare tranzacțiilor încheiate pe această piață pot fi tranzacționate într-o sesiune de tranzacționare ulterioară.

În cursul anului 2017, din punct de vedere al participării pe Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică - modalitatea de tranzacționare PCCB-NC s-au înregistrat următoarele rezultate:

- au fost înregistrați 186 participanți;
- 137 au fost participanți activi.

În continuare se prezintă funcționarea acestei modalități de tranzacționare în cursul anului 2017 comparativ cu anul 2016:

- ✓ Cantitatea tranzacționată în anul 2017, în urma sesiunilor de licitație organizate, a reprezentat o creștere cu 39,67 % față de cantitatea de 15.628.592 GWh tranzacționată în anul 2016, respectiv a totalizat cantitatea de 21.828.431 GWh, din care:
 - 6.941,966 GWh pentru livrare în anul 2017,
 - 12.366,945 GWh pentru livrare în anul 2018 și
 - 2.272,2 GWh pentru livrare în anul 2019;

Cantitatea de 247.320 MWh a fost tranzacționată dar nu a fost contractată.

- ✓ Cantitatea tranzacționată în anul 2017 a reprezentat 38,67 % din consumul intern, comparativ cu cota de 28,47 % aferentă cantităților tranzacționate în anul 2016;
- ✓ Numărul maxim de contracte tranzacționate lunar în anul 2017 a fost de 3.306și s-a înregistrat în luna aprilie;
- ✓ Volumul maxim lunar tranzacționat în anul 2017, a fost de 4.331,08 GWh și s-a înregistrat în luna mai;

- ✓ Prețul mediu ponderat corespunzător cantităților contractate în anul 2017 a fost de 197,34 lei/MWh (43,20 euro/MWh), față de prețul mediu ponderat de 156,01 lei/MWh (34,74 euro/MWh), aferent contractelor încheiate în anul 2016;
- ✓ Cantitatea tranzacționată cu livrare în anul 2017 a fost de 12.927,41 GWh, cu 1,89 % mai mică decât cantitatea de 13.177,01 GWh livrată în 2016;
- ✓ Cantitatea livrată în anul 2017 a reprezentat 22,90 % din consumul intern, comparativ cu cota de 24,00 % aferentă livrărilor din anul precedent;
- ✓ Prețul mediu ponderat corespunzător cantităților tranzacționate pentru a fi livrate în anul 2017 a fost de 172,77 lei/MWh (37,82 euro/MWh), față de prețul mediu ponderat de 156,26 lei/MWh (34,8 euro/MWh), aferent livrărilor contractate pentru anul 2016;
- ✓ Valoarea anuală a livrărilor contractate în anul 2017 a fost de 2.233,479 mil.lei (488,930 mil.euro), față de valoarea corespunzătoare livrărilor contractate pentru anul 2016 în sumă de 2.059,036 mil.lei (458,501 mil.euro).

4.3. Administrarea Pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică - Modalitatea de tranzacționare a contractelor de procesare a combustibilului PCCB-PC

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PCCB-PC sunt următoarele:

- ✓ Piața este deschisă participării titularilor de licență de furnizare de energie electrică și către titularii de licență de exploatare comercială a capacităților de producere a energiei electrice care se înscriu și respectă Convenția de participare la Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică modalitatea de tranzacționare PCCB-PC, aviz ANRE nr. 67/19.12.2014.
- ✓ Încheierea contractelor de procesare a combustibilului are loc în situații de criza pe piața de energie electrică.
- ✓ Identitatea și intenția de ofertare a participanților la piață este cunoscută de către întreg mediul de afaceri.
- ✓ Ofertele inițitoare pot fi propuse doar de către titularii de licență de furnizare de energie electrică, iar ofertele de răspuns pot fi depuse doar de către titularii de licența de exploatare comercială a capacităților de producere a energiei electrice.
- ✓ Perioada de livrare nu poate fi mai mare decât durata situației de criză pe piața de energie electrică.
- ✓ Prețul de deschidere: cel mai mare preț echivalent al energiei electrice rezultate în urma procesării pe care inițiatorul este dispus să îl plătească.
- ✓ Față de orice ofertă inițitoare publicată poate fi formulată o intenție de răspuns. Ofertele pot fi retrase cu asumarea prevederilor Procedurii PCCB-PC referitoare la plata sumei penalizatoare.
- ✓ Este obligatorie utilizarea contractului cadru de procesare a combustibilului pe PCCB-PC conform prevederilor Ordinului ANRE nr. 78/14.08.2014.
- ✓ După închiderea sesiunii de licitație, lista ofertanților este publică.

Până în prezent, pe această piață s-a înregistrat un singur participant, care s-a retras pe parcursul anului 2017.

5. Activitatea de administrare a Pieței Centralizate pentru Serviciul Universal

Piața centralizată pentru serviciul universal (PCSU) a fost administrată și a funcționat în baza Ordinului ANRE nr. 65/22.07.2014 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a licitațiilor simultane cu preț descrescător pe piața centralizată pentru serviciul universal, cu modificările și completările ulterioare și a Procedurii operaționale de desfășurare a licitațiilor simultane cu preț descrescător avizată prin Avizul ANRE nr. 31/24.08.2016.

Conventia de participare la Piata centralizata pentru serviciul universal aplicabila a fost avizata prin Avizul ANRE nr.3/04.02.2015.

Este obligatorie utilizarea contractului-cadru de vanzare/cumparare a energiei electrice tranzactionate pe piata centralizata pentru serviciul universal aprobat prin Decizia ANRE nr.2667 din 15.10.2014, cu modificarile prevazute in Ordinul ANRE nr. 38/25.05.2017.

In vederea administrarii acestei piete s-au desfasurat in principal urmatoarele activitati:

- ✓ Actualizarea si pastrarea "Registrului de Tranzactionare" pe PCSU;
- ✓ Suspendarea/retragerea/revocarea participantilor la PCSU;
- ✓ Configurarea si gestionarea participantilor in platforma informatica a PCSU;
- ✓ Asistenta, consultanta si pregatirea participantilor in conformitate cu reglementarile in vigoare privind organizarea si functionarea PCSU;
- ✓ Administrarea platformei informatice utilizata pentru desfasurarea sesiunilor de licitatie pe PCSU;
- ✓ Programarea si organizarea sesiunilor de licitatie in sistem online, in conformitate cu datele comunicate de ANRE cu privire la produsele de tranzactionare si a cadrului de reglementare specific PCSU in vigoare;
- ✓ Primirea, gestionarea, eliberarea/executarea, dupa caz, a garantilor financiare de participare la licitatii constituite de catre participantii la PCSU in favoarea OPCOM SA;
- ✓ Stabilirea cantitatilor aferente tranzactiilor bilaterale dintre fiecare cumparator si fiecare participant la licitatie care a incheiat tranzactie la pretul de inchidere a licitatiei, pentru fiecare produs precum si valoarea totala a tranzactiilor pentru fiecare produs;
- ✓ Notificarea participantilor care au incheiat tranzactii prin transmiterea formularelor de confirmare a tranzactiilor in vederea incheierii contractului standard;
- ✓ Verificarea conformitatii contractului semnat cu cel standard;
- ✓ Intocmirea de rapoarte referitoare la functionarea PCSU, in conformitate cu cerintele ANRE, a Serviciului Supraveghere Functionare Piete Administrate, precum si a altor institutii abilitate;
- ✓ Aplicarea, in situatiile in care se impune, a procedurilor de urgenta pentru administrarea platformelor de tranzactionare din administrare.

La inceputul anului 2017 la Piata centralizata pentru serviciul universal se inregistra un numar de 33 participantii. In cursul anului au fost inregistrati 3 noi participantii, s-au retras 2 participantii si 4 participantii au fost revocati, astfel la data de 31.12.2017 numarul participantilor la Piata centralizata pentru serviciul universal a fost de 30 de societati, 5 inregistrati in calitate de cumparatori prin licitatie (furnizori de ultima instanta) si 25 inregistrati in calitate de participantii la licitatie (vanzatori).

In cadrul acestei piete, tranzactiile incheiate sunt bazate pe oferte pentru produse standard stabilite de catre ANRE pentru fiecare sesiune de licitatie, caracterizate prin:

- ✓ putere medie orara pe contract: un multiplu de 1 MW;
- ✓ profilul zilnic al livrarilor: banda/varf de sarcina (pentru fiecare sesiune de licitatie se defineste un produs de tranzactionare in banda si unul sau doua produse de tranzactionare la varf);
- ✓ durata livrarii: un trimestru calendaristic;

Activitatea pe PCSU in cursul anului 2017 poate fi cuantificată pe baza următoarelor date sintetice:

- ✓ 3 sesiuni de licitatie organizate;
- ✓ 1 sesiune de licitatie suspendata, dupa etapa de transmitere a ofertelor indicative, in conformitate cu Decizia ANRE nr.819/08.06.2017;
- ✓ 4.714.875 MWh cantitate totala tranzactionata, in scadere cu 45,36% fata de cantitatea tranzactionata in anul 2016;
- ✓ 209,84 lei/MWh pret mediu ponderat, cu 29% mai mare decat cel stabilit in anul 2016;
- ✓ 73 numărul de contracte incheiate, cu 52,60% mai putine fata de anul 2016;

- ✓ 989.348.378 lei valoarea totala a tranzactiilor, în scadere cu 29,28% fata de valoarea înregistrata în anul 2016;
- ✓ 8,35% cota de piata din consum intern, cu 46,86% mai mica comparativ cu anul 2016.

Din punct de vedere al profilului de livrare cantitatea totală tranzactionata de 4.714.875 MWh este distribuita astfel:

- ✓ 4.079.578 MWh cantitatea contractata spre a fi livrata în banda;
- ✓ 635.297 MWh cantitatea contractata spre a fi livrata în varf de sarcina.

6. Administrarea Pieței de energie electrică pentru clienții finali mari

Piața de energie electrică pentru clienții finali mari a fost lansata în baza Ordinului președintelui ANRE nr. 55/21.12.2012 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de contractare a energiei electrice pentru clienții finali mari.

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PMC sunt următoarele:

- ✓ În poziția de cumpărători de energie electrică se pot înscrie doar clienții finali mari care achiziționează energia electrică numai pentru consumul propriu (consumatori cu un consum anual mai mare de 70.000 MWh), fiind interzisă revânzarea energiei electrice achiziționate de către clienții finali mari pe aceasta piață cu excepția revânzării către afiliați pentru consumul propriu al acestora.
- ✓ Pentru atribuirea contractelor de vânzare-cumpărare pe această piață, procedura prevede 2 etape: etapa de negociere publică ce se realizează în vederea consultării publice asupra elementelor din oferta inițitoare supuse discuției în cadrul etapei de negociere publică (ENP) și licitația propriu-zisă care are loc prin intermediul platformei electronice specifice.

Până în prezent, pe această piață s-au înregistrat 2 participanți, iar unul dintre aceștia s-a retras pe parcursul anului 2017.

7. Activitatea de administrare a Pieței centralizate cu negociere dubla continua a contractelor bilaterale de energie electrica

Piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică (PC-OTC) a fost lansată în baza Ordinului ANRE nr. 49/12.07.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare a contractelor bilaterale de energie electrică și modificat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 151/01.10.2015.

Piața a fost lansată în funcționare operațională în 03.03.2014.

Mecanismul de piață implementat se bazează pe principiile tranzacționării continue și se realizează online, de la terminalele participanților înscriși la piață.

Ofertele sunt standardizate din punctul de vedere al puterii ofertate, profilului zilnic al livrărilor și perioadelor de livrare, respectiv oferte pentru livrare în bandă (oferte la putere medie orară constantă pe perioada de livrare) (00:00 – 24:00), oferte pentru livrare în ore de vârf de sarcină (de Luni până Vineri de la ora 07:00 – 23:00), oferte pentru livrare în ore de gol de sarcină (de Luni până Vineri 00:00 – 07:00 și 23:00 – 24:00 și Sâmbătă – Duminică 00:00 – 24:00) și pentru perioade subsecvente de 1 an, 1 semestru, 1 trimestru, 1 lună, 1 săptămână, 1 week-end și 1 zi.

În fiecare zi de tranzacționare sunt puse la dispoziția participanților la piață un număr de 24 de produse specifice pentru perioade de livrare standard succesive, respectiv un număr total de 68 de instrumente de tranzacționare, după cum urmează:

- 3 produse zilnice cu câte trei instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;
- 2 produse de week-end pentru livrare în bandă;
- 3 produse săptămânale, cu câte trei instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;
- 7 produse lunare, cu câte trei instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;

- 5 produse trimestriale, cu câte trei instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;
- 2 produse semestriale, cu câte trei instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;
- 2 produse anuale, de asemenea cu câte trei instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină.

Participarea la PC-OTC este condiționată de stabilirea listelor de eligibilitate notificate de fiecare participant la piață.

În conformitate cu Ordinul ANRE nr. 151/01.10.2015 privind modificarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 49/2013, începând cu 01.01.2016 listele de eligibilitate trebuie să prevadă un număr minim de 8 contrapărți eligibile ca potențiali parteneri contractuali.

Tranzacțiile încheiate pe această piață sunt subscrise contractelor bilaterale agreeate înainte de participarea la tranzacționare, încheiate în baza contractului standard EFET. Pentru o perioadă tranzitorie de 6 luni au fost acceptate, conform cadrului de reglementare aprobat de către ANRE, contracte agreeate de vânzare-cumpărare a energiei electrice atât de tip EFET cât și non EFET.

După încheierea sesiunii de licitație OPCOM SA publică pe pagina sa web date privind: cantitățile tranzacționate și prețurile de atribuire aferente, informații complete aferente tranzacțiilor la care prețul de închidere a variat cu cel puțin 10% față de prețul de referință, dacă aceasta a fost prima tranzacție în cursul zilei curente, sau față de prețul tranzacției precedente din ziua curentă, informații aferente tranzacțiilor pentru care cantitatea este de peste 50 MW/produs.

Participanții la PC-OTC introduc ofertele proprii de vânzare/cumpărare conform programului de tranzacționare și calendarului de tranzacționare. Pe toată durata sesiunii de tranzacționare, participanții pot introduce, modifica, suspenda/activa și/sau anula ofertele de vânzare/cumpărare precum și să vizualizeze toate ofertele existente în piață. Dacă partenerii eligibili introduc în piață oferte care îndeplinesc condiția de compatibilitate – prețul de cumpărare mai mare, cel puțin egal cu prețul de vânzare, respectiv prețul de vânzare mai mic, cel mult egal cu prețul de cumpărare, sunt corelate printr-un proces automat derulat de platforma de tranzacționare, în timp real. Dacă ofertele îndeplinesc condiția de compatibilitate dar sunt introduse în piață de participanți la piață alții decât partenerii eligibili, platforma va rezerva automat ordinele și administratorul platformei va desfășura activitățile prevăzute în procedurile operaționale pentru modul de intermediere a tranzacțiilor.

În vederea administrării acestei piețe se desfășoară în principal următoarele activități:

- ✓ Întocmirea, actualizarea și păstrarea Registrului cu datele necesare menținerii legăturii cu administratorii Pieței centralizate cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică;
- ✓ Configurarea și gestionarea participanților la PC-OTC în aplicația Trayport specifică;
- ✓ Primirea, verificarea și transmiterea către ANRE a contractelor EFET;
- ✓ Primirea, gestionarea și configurarea în aplicația specifică a listelor de eligibilitate transmise de către participanții la PC-OTC;
- ✓ Asistență, consultanță și pregătirea participanților în conformitate cu reglementările în vigoare privind organizarea și funcționarea PC-OTC;
- ✓ Administrarea platformei de tranzacționare utilizată pentru desfășurarea sesiunilor de licitație pe PC-OTC;
- ✓ Organizarea sesiunilor în sistem online, pentru ofertele de vânzare/cumpărare introduse de către participanții la piață conform cadrului de reglementare specific PC-OTC în vigoare;
- ✓ Notificarea participanților la PC-OTC care au încheiat tranzacții prin transmiterea formularelor de confirmare a tranzacțiilor în vederea subscrierii/includerii tranzacțiilor confirmate la contractele agreeate;
- ✓ Analiza și soluționarea contestațiilor transmise de participanții la sesiunile de tranzacționare;
- ✓ Aplicarea, în situațiile în care se impune, a procedurilor de urgență pentru administrarea platformelor de tranzacționare din administrare.

În cursul anului 2017 numărul maxim al participanților înregistrați la Piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică a fost 114 dintre care s-au retras 15 participanți, iar 6 participanți au fost revocați, astfel la data de 31.12.2017 numărul participanților înregistrați a fost de 93 de societăți.

În cadrul acestei piețe, prin intermediul platformei electronice specifice sunt încheiate tranzacții bazate pe oferte standardizate, caracterizate prin:

- putere minimă orară oferită spre tranzacționare: 1MW. Puterea orară oferită spre tranzacționare trebuie să fie un multiplu de 1 MW;
- profil zilnic al livrarilor: bandă/vârf de sarcină/gol de sarcină;
- durata livrării: o zi, un weekend, o săptămână, o lună, un trimestru, un semestru, un an - clar definită ca dată de începere și finalizare a livrării;

Participarea la PC-OTC este condiționată de stabilirea listelor de eligibilitate notificate de fiecare participant la piață. Listele de eligibilitate trebuie să conțină un număr minim de 8 contrapărți eligibile ca potențiali parteneri contractuali cu limite de creditare diferite de 0.

Tranzacțiile încheiate pe această piață sunt subscrise contractelor standard EFET agreeate înainte de participarea la tranzacționare.

Până la data de 31 decembrie 2017, pe PC-OTC au fost activi 72 participanți a caror activitate poate fi cuantificată pe baza următoarelor date sintetice:

- ✓ 72 participanți au încheiat tranzacții;
- ✓ 3.816 tranzacții încheiate;
- ✓ Cantitate totală tranzacționată 26.117.215 MWh;
- ✓ Cantitatea tranzacționată pentru a fi livrată în 2017 de 30.501.952 MWh a reprezentat 54,03 % din consumul intern;
- ✓ Cantitatea tranzacționată pentru a fi livrată în 2018 de 14.446.553 MWh a reprezentat 25,59 % din consumul intern;
- ✓ Cantitatea tranzacționată pentru a fi livrată în 2019 de 438.000 MWh a reprezentat 0,78 % din consumul intern;
- ✓ Preț mediu ponderat [RON/MWh]: 195,26
- ✓ Valoare tranzacții [RON]: 5.099.563.269,50

În perioada de analiză 1 ianuarie -31 decembrie 2017, un număr de 406 tranzacții din cele 3.816 tranzacții încheiate, au fost introduse în sistemul de tranzacționare de către administratorii PC-OTC urmare celor 203 de situații de intermediere acceptate de participanții la piață. Cantitatea aferentă tranzacțiilor încheiate prin intermediere (2.899.368 MWh) a reprezentat 11,10 % din cantitatea totală tranzacționată (26.117.215 MWh).

În continuare se prezintă funcționarea PC-OTC în cursul anului 2017 comparativ cu anul 2016:

- ✓ Cantitatea tranzacționată în anul 2017 a prezentat o scădere cu 34,63 % față de cantitatea de 39.954.562 MWh tranzacționată în anul 2016;
- ✓ Volumul maxim lunar tranzacționat în anul 2017, a fost de 2.989.754 MWh și s-a înregistrat în luna noiembrie comparativ cu volumul maxim lunar înregistrat în 2016 de 7.267.426 MWh aferent lunii aprilie;
- ✓ Numărul situațiilor de intermediere acceptate în anul 2017 a fost de 203 (2.899.368 MWh) în scădere față de numărul de 600 (2.957.878 MWh) situații acceptate în anul 2016.
- ✓ Prețul mediu ponderat corespunzător cantităților tranzacționate în anul 2017 a fost de 195,26 lei/MWh, în creștere față de prețul mediu ponderat de 156,24 lei/MWh, aferent tranzacțiilor încheiate în anul 2016;
- ✓ Cantitatea tranzacționată cu livrare în anul 2017 a fost de 30.501.952 MWh, de 0,97 ori mai mică decât cantitatea de 31.342.399 MWh livrată în 2016;
- ✓ Cantitatea livrată în anul 2017 a reprezentat 54,03 % din consumul intern, comparativ cu cota de 57,09 % aferentă livrărilor din anul precedent.

8. Activitatea de administrare a Pieței pentru Ziua Următoare

Începând cu 19.11.2014, Piața pentru Ziua Următoare (PZU) din România funcționează în regim cuplat cu piețele spot din Republica Cehă, Slovacia și Ungaria prin mecanismul de cuplare prin preț, proiect cunoscut ca 4M MC. Regulile PZU sunt prevăzute în cadrul „Regulamentului de organizare și funcționare a pieței pentru ziua următoare de energie electrică cu respectarea mecanismului de cuplare prin preț a piețelor”, aprobat prin Ordinul Președintelui ANRE nr. 82/2014, cu modificările și completările ulterioare.

Pe PZU se încheie în fiecare zi de tranzacționare, tranzacții ferme cu energie electrică, pentru fiecare interval orar al zilei de livrare care urmează zilei de tranzacționare, pe baza ofertelor transmise de participanții la PZU. Ofertele pot fi încărcate în sistemul de tranzacționare numai cu respectarea orarului de tranzacționare stabilit în ore CET și numai dacă este disponibilă scala de preț în lei, respectiv a fost publicat de către BNR cursul de schimb valutar pentru ziua de livrare respectivă.

La sfârșitul anului 2017 erau înregistrați la PZU un număr de 380 participanți, în creștere cu 12,8% față de numărul de participanți înregistrați la 31.12.2016, respectiv 337.

În cursul anului 2017, numărul mediu de participanți care au tranzacționat a fost de 256 față de 229 în anul 2016, înregistrându-se o creștere de 12%.

Pe PZU, în anul 2017, cantitățile de energie electrică oferite și tranzacționate au avut următoarea dinamică:

- volumul total al ofertelor de cumpărare a totalizat 29.655 GWh, cu 1,9% mai mic decât în anul 2016, cu o medie lunară de 2.471 GWh și a înregistrat valori lunare cuprinse între 2.168 GWh în luna iunie și 3.144 GWh în luna ianuarie;
- volumul total al ofertelor de vânzare a totalizat 28.026 GWh cu 15,3% mai mic decât în anul 2016, cu o medie lunară de 2.336 GWh și a înregistrat valori lunare cuprinse între 2.030 GWh în luna noiembrie și 2.809 GWh în luna martie;
- volumul total al cantităților tranzacționate a totalizat 24.716 GWh, cu 4,2% mai mic decât în anul 2016, cu o medie lunară de 2.060 GWh și a înregistrat valori lunare cuprinse între 1.676 GWh în luna iunie și 2.541 GWh în luna ianuarie.

Cota de piață a cantităților de energie electrică tranzacționate pe Piața pentru Ziua Următoare (PZU) raportată la consumul intern net a scăzut de la 47% realizat în 2016 la 43,8% în 2017, cu o evoluție lunară cuprinsă între 37% în luna noiembrie și 52,6% în luna aprilie.

Prețul de Închidere a Pieței pentru Ziua Următoare, valoare medie aritmetică, a fost de 220 lei/MWh (48,2 Euro/MWh) înregistrând o creștere față de anul precedent cu 47,1%. Subliniem că de la cuplarea piețelor spot prin mecanismul de cuplare prin preț pe zona România nu s-au înregistrat prețuri negative. Prețul minim înregistrat pe parcursul anului a fost de 0,45 lei/MWh (0,10 Euro/MWh) pentru intervalul 5 al zilei de livrare 25 decembrie iar prețul maxim a fost de 680 lei/MWh (151,09 Euro/MWh) pentru intervalul 18/19 al zilei de livrare 1 februarie.

Valoarea medie aritmetică lunară a PIP pentru anul 2017 a înregistrat valori lunare cuprinse între 165,5 lei/MWh în luna martie 2017 și 337,7 lei/MWh în luna ianuarie 2017.

Valoarea PIP mediu de 48,2 Euro/MWh realizat în anul 2017 situează OPCOM pe locul 10 (din 21) în ordinea crescătoare a prețurilor stabilite de bursele europene pentru piața spot, cu o valoare cu 7,6% mai mică decât media europeană, care a fost de 44,8 Euro/MWh.

La nivel anual, valoarea medie ponderată a PIP a fost de 227,7 lei/MWh (49,9 Euro/MWh), în timp ce la nivel lunar, prețul mediu ponderat a fost cuprins între 170,3 lei/MWh (37,4 Euro/MWh), minim înregistrat în luna martie și 338,1 lei/MWh (75,1 Euro/MWh), valoare maximă înregistrată în luna ianuarie.

Valoarea totală a tranzacțiilor (exclusiv TVA) efectuate în anul 2017 a fost de 5.627 mil. lei (1.234 mil. Euro), cu 41,6% mai mare decât valoarea înregistrată în anul precedent, respectiv 3.975 mil. lei (885 mil. Euro).

Pentru funcționarea în regim cuplat a pieței spot, OTS a stabilit zilnic capacitatea de interconexiune disponibilă, pentru alocarea în mod implicit în ambele direcții: Ungaria → România și România → Ungaria. Capacitățile de interconexiune disponibile pe granița comună România-Ungaria, stabilite de OTS, conform Agreement-urilor încheiate, au fost de 340 MWh/h pe sensul România → Ungaria, respectiv de 890 MWh/h pe sensul Ungaria → România.

Ca urmare a capacității de interconexiune disponibilă, a cuplării prin preț și a alocării implicite a ATC prin proiectul 4M MC, s-au realizat fluxuri de energie electrică pe liniile de interconexiune cu Ungaria totalizând la nivel de an 2031 GWh import (cu variații lunare cuprinse între 91 GWh și 290 GWh) și 804 GWh export (cu variații lunare cuprinse între 27 GWh și 128 GWh).

9. Activitatea de administrare a Pieței Intrazilnice de energie electrică

Piața Intrazilnică este o componentă a pieței angro de energie electrică pe care se realizează tranzacții orare ferme cu energie electrică activă pentru o zi de livrare, în principiu, începând cu o zi înainte și până cu două ore înainte de începerea livrării astfel încât Notificările Fizice ale tranzacțiilor încheiate pe această piață să poată fi transmise cel mai târziu cu un interval prestabilit de Operatorul de Transport și de Sistem, respectiv cu o ora înainte de începutul livrării.

Implementată la data de 25.07.2011, Piața Intrazilnică de energie electrică, funcționează din data de 15.01.2014 conform prevederilor „Regulamentului de organizare și funcționare a Pieței Intrazilnice de energie electrică”, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr.73/10.10.2013; mecanismul de tranzacționare are la bază corelarea continuă a ordinelor de cumpărare și de vânzare a energiei electrice până la termenul limită al tranzacționării care este cu două ore înainte de începerea livrării/consumului de energie electrică.

Cantitatea de energie electrică tranzacționată în anul 2017 a crescut cu 16,1% la 152,4 GWh, comparativ cu cantitatea tranzacționată în anul 2016 de 131,3 GWh, în timp ce prețul mediu a crescut cu 41,8% de la 126,1 lei/MWh la 178,8 lei/MWh. Câteva date de sinteză privind rezultatele tranzacționării pe PI în anul 2017 sunt prezentate în continuare:

- Numărul total de participanți înregistrați la 31.12.2017	133
- Numărul de participanți activi	96
- Cantitatea tranzacționată	152,4 GWh
- Număr de oferte (ordine) introduse, din care:	127.696
o de vânzare	64.601
o de cumpărare	63.095
- Număr de tranzacții încheiate	55.298
- Preț mediu ponderat	178,8 lei/MWh

În luna februarie 2017 s-a înregistrat cea mai mare cantitate de energie electrică tranzacționată de 16,2 GWh. În ceea ce privește prețul mediu ponderat lunar cea mai mică valoare s-a înregistrat în luna decembrie 2017 și a avut valoarea de 88,2 lei/MWh.

Maximul numărului de ordine de vânzare (6.795) s-a înregistrat în luna ianuarie, maximul numărului de ordine de cumpărare (8.032) s-a înregistrat în luna noiembrie, iar maximul numărului de tranzacții încheiate (5.887) s-a înregistrat în luna ianuarie.

10. Activitatea de Decontare pe pietele în care OPCOM este contraparte

Pe baza confirmărilor de tranzacții, zilnic, se elaborează și se pune la dispoziția participanților la PZU/PI care au realizat tranzacții cu energie electrică, Notele de decontare zilnice care cuprind obligații de plată/drepturi de încasare pentru fiecare participant la PZU/PI.

În fiecare zi bancară lucrătoare, OPCOM S.A. emite și transmite la BCR, IDD pentru tranzacțiile realizate pe PZU, în ziua respectivă, cu termen de finalizare următoarea zi bancară lucrătoare, respectiv IDD pentru tranzacțiile realizate pe PI, în ziua anterioară.

În prima zi bancară lucrătoare a săptămânii, OPCOM S.A. emite și transmite la BCR, IDD pentru tranzacțiile realizate pe PZU în zilele de sâmbătă, duminică și luni, respectiv pentru tranzacțiile realizate pe PI în zilele de vineri, sâmbătă și duminică. În aceste condiții valoarea cumulată a IDD emise în ziua de luni este cea mai ridicată din săptămână.

Prin aderarea la schema de debitare directă B2B SEPA RON încasările și plățile se efectuează într-o zi bancară lucrătoare de la data emiterii IDD, astfel că ziua din săptămână cu nivelul cel mai ridicat al încasărilor și al plăților este marți, valoarea maximă, zilnică, a plăților înregistrată fiind de 88,1 mil. lei, în data de 31.01.2017.

1. In Piata pentru Ziua Urmatoare (PZU)

In anul 2017 au fost gestionate un numar total de 275 Scrisori de Garantie Bancara de Plata si 269 Mandate pentru Debitare Directa, precum si un numar important de acte aditionale la acestea.

In baza mecanismului de contraparte, pentru tranzactiile cu energie electrica realizate in anul 2017, respectiv pentru incasarea contravalorii tarifului reglementat-componenta de tranzactionare pe pietele centralizate de energie electrica pe care OPCOM S.A. este contraparte:

- au fost emise și transmise la BCR, 30.313 IDD (cu 3.571 IDD mai puține decât în anul 2016, respectiv o scadere cu 10,5%), pentru suma de 5.068,6 mil.lei (în creștere cu 1.459,2 mil.lei, față de valoarea înregistrată în anul 2016, respectiv o creștere cu 40,4%) reprezentând valoarea netă a obligațiilor de plată ale participanților la PZU;
- a fost platită suma de 4.724,6 mil.lei (în creștere cu 1.399,6 mil.lei, față de anul 2016, respectiv cu 42% mai mult) reprezentând valoarea netă a drepturilor de încasare ale participanților la PZU, pe baza a 63.519 Ordine de Plată (cu 13.406 OP mai multe decât în anul 2016, respectiv o creștere cu 26,8%), emise și transmise de OPCOM S.A. la BCR;
- au fost primite 61 refuzuri la plata, datorita lipsei de disponibilitate in conturile de decontare ale participanților la PZU, cu 87 refuzuri mai puține decât numărul refuzurilor înregistrate în anul 2016, respectiv o reducere cu cca. 58,8%, ceea ce denotă o creștere a disciplinei participanților la PZU, pentru evitarea executării Scrisorilor de garanția bancară;
- valoarea facturată și încasată pentru tariful reglementat – componenta de tranzacționare pe pietele în care operatorul este contraparte a fost de 5,12 mil.lei, cu 0,58 mil.lei mai mare decât în anul 2016, respectiv o creștere cu 12,9%,
- au fost efectuate 404 compensări în valoare de 753,5 mil.lei.

2. In Piata Intrazilnica (PI)

In anul 2017 au fost gestionate 57 Scrisori de Garantie Bancara de Plata comune pentru PZU si PI, 15 Scrisori de Garantie Bancara de Plata aferente PI si 92 Mandate pentru Debitare Directa.

In baza mecanismului de contraparte, pentru tranzacțiile înregistrate în anul 2017:

- au fost emise și transmise la BCR, 2.887 IDD (cu 559 IDD mai multe decât în anul 2016, respectiv o creștere cu 24 %), pentru suma de 28,6 mil.lei (în creștere cu 11,6 mil.lei, față de valoarea înregistrată în anul 2016, respectiv o creștere cu 68%), reprezentând valoarea netă a obligațiilor de plată ale participanților la PI;
- a fost platită suma de 25,9 mil.lei (valoare cu 10,6 mil.lei mai mare decât valoarea înregistrată în anul 2016, respectiv o creștere cu 69,6%) reprezentând valoarea netă a drepturilor de încasare ale participanților la PI, pe baza a 4.202 Ordine de Plată (cu 89 OP mai puține decât în anul 2016, respectiv o scadere cu 2 %), emise și transmise la BCR;
- au fost efectuate 106 compensări în valoare de 1,0 mil.lei.

Diferenta pozitiva intre valoarea incasarilor si cea a platilor, pentru energia electrica tranzactionata pe PZU și PI, respectiv contravaloarea TVA a a fost generata de faptul ca, in conformitate cu prevederile Codului Fiscal, OPCOM S.A. beneficiaza de masura de simplificare prin aplicarea taxarii inverse la cumpararile de energie electrica pe PZU si pe PI, in timp ce o parte dintre participantii la PZU si la PI nu îndeplinesc condițiile pentru a beneficia de aceasta masura de simplificare pentru cumpărările de energie electrică.

De subliniat ca activitățile de organizare si administrare a PZU și a Pietei Intrazilnice se desfășoară în condiții foarte bune, tranzacțiile au loc în fiecare zi calendaristică, inclusiv sâmbata, duminică și în zilele de sărbători legale, când 5 salariați din cadrul directiei asigură, în ture, condițiile necesare tranzacționarii în bune condiții, iar începând cu implementarea mecanismului de corelare continuă pe PI, a fost asigurată operarea continuă a platformei, zilnic, 24 de ore din 24 de ore.

Menționăm că pentru întreaga activitate de tranzacționare a energiei electrice pe orizonturi de timp diferite, respectiv pentru decontare, nu au fost formulate contestații, iar eventualele adrese primite au fost datorate faptului ca participanții, fie au introdus oferte eronate în sistemele de tranzacționare, fie nu au cunoscut regulile aplicabile în situația respectivă.

11. Stabilirea obligațiilor de plată /drepturilor de încasare pentru tranzacțiile cu energie electrică realizate în Piața de Echilibrare/dezechilibrele Partilor Responsabile cu Echilibrarea

OPCOM SA stabilește obligațiile de plată și drepturile de încasare aferente fiecărui participant la PE, fiecărui PRE și CNTEE Transelectrica SA, conform prevederilor Ordinului ANRE nr. 115/6.11.2014 (în termen de 3 zile lucrătoare de la primirea Notelor lunare de regularizare de la OPE, respectiv a Valorilor Măsurate de la OMEPA).

În cazul în care datele transmise de OPE/OMEPA, pe baza Valorilor Măsurate Aprobate au fost diferite de cele pe transmise de cei doi operatori baza Valorilor Măsurate, OPCOM SA a refăcut procesul de stabilire a obligațiilor de plată/ drepturilor de încasare, conform prevederilor Codului Comercial al Pieței Anglo de Energie Electrică aprobat prin Ordinul Președintelui ANRE nr. 25/22.10.2004 și ale Ordinului ANRE nr. 115/6.11.2014.

Tranzacțiile în Piața de Echilibrare

Comparativ cu anul 2016, în anul 2017 cantitățile tranzacționate pe Piața de Echilibrare s-au majorat după cum urmează:

- la creștere de putere cu 16,8 %, de la 2.722 GWh la 3.179 GWh;
- la reducere de putere cu 1,5 %, de la 1.301 GWh la 1.320 GWh;

Valorile totale aferente tranzacțiilor pe Piața de Echilibrare, în anul 2017, comparativ cu realizările din anul 2016:

- s-au majorat la creștere de putere cu 59,3 %, de la 808,3 mil.lei la 1.287,8 mil.lei;
- s-au majorat la reducere de putere cu 79,7%, de la 39,3 mil.lei la 70,6 mil.lei.

Costurile cu managementul congestiilor, costuri care se suporta de catre OTS din tariful de transport au scăzut de la 1,013 mil.lei la 0,241 mil.lei.

În anul 2017 prețurile realizate pe Piața de Echilibrare au fost mai mari decât cele înregistrate în anul 2016:

- prețul mediu ponderat de deficit a fost cu 36,9 % mai mare, respectiv a crescut de la 293,3 lei/MWh la 401,6 lei/MWh,
- prețul mediu ponderat de excedent a crescut cu 76,8 %, respectiv de la 30,2 lei/MWh la 53,4 lei/MWh.

Dezechilibrele Partilor Responsabile cu Echilibrarea

- Valorile dezechilibrelor pozitive înregistrate de Partile Responsabile cu Echilibrarea au crescut în anul 2017 față de realizările din anul 2016, astfel:
 - dezechilibrele cantitative cu 0,6 %, de la 1.288 GWh la 1.296 GWh;
 - dezechilibrele valorice cu 103,4%, de la 29,6 mil.lei la 60,2 mil.lei;
- Valorile dezechilibrelor negative înregistrate de Partile Responsabile cu Echilibrarea precum si contravaloarea acestora, au crescut în anul 2017 față de realizările din anul 2016 după cum urmează:
 - dezechilibrele cantitative cu 15,7%, de la 2.724 GWh la 3.151 GWh;
 - dezechilibrele valorice cu 56,9%, de la 797,4 mil.lei la 1.251,4 mil.lei.
- La nivelul anului 2017, au fost înregistrate costuri suplimentare din echilibrarea sistemului în valoare de 25,4 mil.lei., față de anul 2016 când au fost înregistrate venituri suplimentare din echilibrarea sistemului în valoare de 0,9 mil.lei.

Începând cu luna februarie 2017, au fost implementate comercial, prevederile Ordinului ANRE nr.51/2016 cu privire la noul principiu de redistribuire a veniturilor sau costurilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului, pe baza aportului fiecărei PRE la reducerea/amplificarea dezechilibrului sistemului în fiecare interval de dispecerizare.

Menționăm că întreaga activitate s-a derulat fără ca rezultatele să fie contestate ca urmare a unor erori ale OPCOM SA.

12. Activitatea de administrare a Pietei de Certificate Verzi

În anul 2017 activitatea de administrare a certificatelor verzi s-a desfasurat in conformitate cu:

- prevederile Legii nr. 220/27.10.2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii de energie din surse regenerabile de energie, cu modificarile si completarile ulterioare;

- prevederile legislației secundare emisă de Autoritatea Competentă:

- Ordinul ANRE nr. 60 /01.04.2015 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a pieței de certificate verzi (Modificat prin Ordinul 17/20.04.2016; Abrogat prin Ordinul 77/18.08.2017, de la 1 septembrie 2017);
- Ordinul ANRE nr. 41 /10.08.2016 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a cotelor anuale obligatorii de energie electrică produsă din surse regenerabile de energie care beneficiază de sistemul de promovare prin certificate verzi și a celor de achiziție de certificate verzi;
- Ordinul ANRE nr. 52/27.09.2016 pentru aprobarea Metodologiei de monitorizare a sistemului de promovare a energiei electrice din surse regenerabile de energie prin certificate verzi;
- Ordinul ANRE nr. 77/18.08.2017 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a pieței de certificate verzi;
- Ordinul ANRE nr. 78/18.08.2017 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a cantității statice anuale de certificate verzi și a cotei anuale obligatorii de achiziție de certificate verzi;

Numărul total de participanți înregistrați la Piața de Certificate Verzi la sfârșitul anului 2017 a fost de 949 cu 5,33 % mai mulți decât în anul 2016.

În anul 2017, numărul producătorilor înregistrați la PCV s-a majorat cu 4,60 %, respectiv de la 696 înregistrați la 31.12.2016 la 728 înregistrați la 31.12.2017, iar numărul operatorilor economici cu obligație de achiziție de CV înregistrați la PCV s-a majorat cu 7,80%, respectiv de la 205 înregistrați la 31.12.2016, la 221 înregistrați la 31.12.2017.

În perioada ianuarie-decembrie 2017, numărul de CV emise a fost cu 39,91% mai mare față de perioada ianuarie-decembrie 2016, respectiv 20.176.611 CV față de 14.420.677 CV.

Pe Piața Centralizată de Certificate Verzi (PCCV) și Piața Centralizată anonimă Spot de Certificate Verzi (PCSCV), administrate și organizate de OPCOM SA, în anul 2017 au fost tranzacționate cu 6.269,69 % mai multe CV decât în anul 2016, respectiv 539.385 CV în 2017 față de 8.468 CV în 2016.

Valoarea lunară a PIPCCV/PIPCSCV, a variat în anul 2017 și a fost de 132,4045 lei/CV (ianuarie), 133,0611 lei/CV (februarie-martie) și 132,0295 lei/CV (aprilie-decembrie).

Pe Piața Centralizată a Contractelor Bilaterale de Certificate Verzi (PCCBCV), administrată și organizată de OPCOM S.A., au fost organizate în anul 2017, de la data de 01.01.2017 până la data de 31.08.2017, un număr de 17.207 licitații din care:

- ✓ 561 licitații atribuite, în care au fost tranzacționate un număr de min. 1.448.061 CV - max. 58.165.728 CV și au fost transferate un număr de 3.494.216 CV.
- ✓ 16.566 licitații anulate/32 licitații neatribuite;
- ✓ 48 licitații retrase.

În urma licitațiilor pe PCCBCV atribuite au fost încheiate în perioada 01.01.2017-31.08.2017:

- ✓ 448 contracte Producator-Furnizor;
- ✓ 20 contracte Furnizor-Furnizor;
- ✓ 74 contracte Producator-Produsător;
- ✓ 16 contracte Furnizor-Produsător;
- ✓ 3 contracte au fost reziliate/sistate.

În urma sesiunilor de tranzacționare pe PCTCV au fost încheiate, în perioada 01.09.2017-31.12.2017, 8 contracte Producator-Furnizor în cadrul cărora au fost tranzacționate un număr de 35.202 CV și au fost transferate un număr de 101 CV.

Prin sesiunile de licitație/tranzacționare organizate în anul 2017 pe Piața Centralizată a Contractelor Bilaterale (01.01.2017-31.08.2017) și pe Piața Centralizată Anonimă la Termen de Certificate Verzi (01.09.2017-31.12.2017) au fost atribuite în mod concurențial și transparent un număr minim de 1.483.263 CV reprezentând o cota de 7,35 % din numărul de CV emise participanților la PCV pentru anul 2017, în timp ce numărul maxim de CV tranzacționate în baza sesiunilor de licitație/tranzacționare organizate, de 58.200.930 CV a reprezentat o cota de 288,46 % din numărul de CV emise participanților la PCV pentru anul 2017.

Totodata, in conformitate cu prevederile art. II din Legea nr. 23/2014, au fost incheiate direct de catre producatorii de energie electrica din surse regenerabile de energie care detin grupuri/centrale electrice care beneficiaza de sistemul de promovare:

- cu puteri instalate de cel mult 1 MW pe producator: 303 contracte pentru un numar de min. 393.784 CV – max. 1.419.043 CV și au fost transferate un numar de 197.293 CV;
- cu puteri instalate de cel mult 2 MW pe producator pentru cogenerare de inalta eficienta pe baza de biomasa, un numar de 1 contract pentru un numar de min. 1000 CV – max. 15000 CV și au fost transferate un numar de 11.370 CV.

De asemenea au continuat din anii 2014-2016:

- cu puteri instalate de cel mult 1 MW pe producator: 440 contracte și au fost transferate un numar de 359.454 CV;
- cu puteri instalate de cel mult 2 MW pe producator pentru cogenerare de inalta eficienta pe baza de biomasa, un numar de 4 contracte și au fost transferate un numar de 21.020 CV.

In ceea ce privește Contractele Bilaterale de Certificate Verzi, incheiate pe platforma Opcom care au continuat din anii 2014-2016:

- 1725 contracte bilaterale de tipul producator-furnizor pentru care s-au transferat 8.336.423 CV, dintre care 19 au fost reziliate, iar 229 contracte au fost de tipul Producator-Produsător și 28 contracte au fost de tipul Furnizor-Produsător;
- 103 contracte de tipul Furnizor-Furnizor pentru care s-au transferat 169.479 CV.

In ceea ce priveste Contractele Bilaterale de Certificate Verzi negociate direct care au fost incheiate inainte de 01.07.2013, au fost administrate un numar de:

- 56 contracte Producator-Furnizor, pentru care au fost transferate din contul vanzatorului in contul cumparatorului un numar de 2.179.180 CV;
- 2 contracte Furnizor-Furnizor, pentru care au fost transferate din contul vanzatorului in contul cumparatorului un numar de 112.352 CV.

Cantitatea statica de certificate verzi pentru anul 2017, conform ordinului ANRE nr. 27/31.03.2017, a fost de 14.910.140 CV.

Volumul total de certificate verzi transferate in cursul anului 2017 in baza contractelor bilaterale enumerate a fost de 14.880.888 CV ceea ce reprezinta 73,75 % din numarul total de CV emise participantilor inscrisi la Piata Certificatelor Verzi in anul 2017 (20.176.611 CV).

13. Activitatea de administrare a Pietei Centralizate de Gaze Naturale

13.1. Activitatea de administrare a Pietei centralizate de gaze naturale la termen

Administrarea Pietei Centralizate de Gaze Naturale la termen se desfasoara in baza prevederilor urmatoarelor documente aprobate/avizate de catre ANRE:

- Regulile generale privind piata centralizata de gaze naturale, aprobate prin Ordinul presedintelui ANRE nr.50/2013, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Regulamentul privind cadrul organizat de tranzactionare pe Piata centralizata de gaze naturale administrata de Operatorul Pietei de Energie Electrica si de Gaze Naturale "OPCOM"SA, aprobat prin Ordinul presedintelui ANRE nr.54/22.06.2017;
- Procedura privind inregistrarea participantilor la Piata centralizata de gaze naturale administrata de OPCOM SA, avizata cu Avizul ANRE nr.18/20.09.2017;
- Conventia de participare la Piata centralizata de gaze naturale, avizata cu Avizul ANRE nr.26/01.07.2015;
- Procedura privind tranzactionarea pe Piata centralizata a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzactionare PCGN-LN, avizata cu Avizul ANRE nr.27/01.07.2015;
- Procedura privind tranzactionarea pe Piata centralizata a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzactionare PCGN-LP, avizata cu Avizul ANRE nr.28/01.07.2015;
- Procedura privind tranzactionarea pe Piata centralizata a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzactionare de tip OTC, avizata cu Avizul ANRE nr.29/01.07.2015.

În conformitate cu Procedura privind tranzacționarea pe Piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-LN sunt organizate sesiuni de tranzacționare pe baza ofertelor inițiatore de vânzare/cumpărare definite de către participanți conform produselor standard (săptămânale, lunare, trimestriale, anuale pentru anul calendaristic și anuale pentru anul gazier) și a contractelor standard avizate de către ANRE. Sesiunile de tranzacționare sunt derulate în două etape, respectiv licitație deschisă urmată de negociere continuă, în cazul în care în urma desfășurării primei etape nu sunt atribuite toate contractele propuse de către inițiator.

Procedura privind tranzacționarea pe Piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-LP oferă participanților la piață posibilitatea să supună tranzacționării, în mod centralizat, transparent și nediscriminatoriu, contracte bilaterale personalizate în conformitate cu cerințele tehnice, economice și comerciale ale acestora. De asemenea, participanții, prin ofertele inițiatore și respectiv contractele aferente acestora, pot propune diferite perioade de livrare, acestea nefiind standardizate.

În conformitate cu Procedura privind tranzacționarea pe Piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC, participanții la piață transmit OPCOM, înainte de a intra în tranzacționare, o listă albă de eligibilitate care cuprinde participanții la piață cu care are încheiate contracte preagreate de vânzare-cumpărare gaze naturale, ale căror termeni contractuali sunt stabiliți, cu excepția pretului, cantității și a perioadei de livrare. Mecanismul de tranzacționare permite încheierea tranzacțiilor doar între partenerii eligibili (participanții sunt incluși reciproc în listele albe de eligibilitate). În cazul în care în piață există două ordine de sens contrar la prețuri care ar permite încheierea unei tranzacții, dar participanții nu sunt eligibili, se inițiază un proces de intermediere care constă în găsirea unui al treilea participant care este eligibil atât cu vânzătorul cât și cu cumpărătorul.

În vederea administrării acestei piețe s-au desfășurat în principal următoarele activități:

- ✓ Înregistrarea participanților la PCGN, cu oportunitatea participării cu oferte inițiatore/de răspuns la oricare dintre modalitățile de tranzacționare;
- ✓ Actualizarea și păstrarea "Registrului de Tranzacționare" pe PCGN;
- ✓ Suspendarea/retragerea/revocarea participanților la PCGN;
- ✓ Configurarea și gestionarea participanților la PCGN în platforma de tranzacționare aferentă PCGN-LN și PCGN-LP;
- ✓ Asistența, consultanța și pregătirea participanților în conformitate cu reglementările în vigoare privind organizarea și funcționarea PCGN;
- ✓ Administrarea platformei informatice utilizată pentru desfășurarea sesiunilor de licitație pe PCGN-LN și PCGN-LP;
- ✓ Întocmirea de rapoarte referitoare la funcționarea PCGN, în conformitate cu cerințele ANRE și a Serviciului Supraveghere Funcționare Piețe Administrate;
- ✓ În anul 2017 pe Piața centralizată de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-LN și pe Piața centralizată de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-LP nu au fost primite oferte inițiatore pentru organizarea de sesiuni de licitație.
- ✓ Piața centralizată de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC:
 - pe platforma de tranzacționare Trayport au fost disponibile participanților pentru tranzacționare instrumente cu perioade de livrare 1 zi, 1 săptămână, 1 lună, 1 trimestru, 1 semestru gazier, 1 semestru calendaristic, 1 an gazier, 1 an calendaristic;
 - nici un participant nu a primit dreptul de a introduce oferte în platforma de tranzacționare având în vedere că nu au fost primite contracte preagreate, respectiv liste de eligibilitate.

In anul 2017 au fost inregistrati 4 participanti noi si 3 participanti au fost revocati de la Piata centralizata de gaze naturale,. astfel la sfarsitul anului numarul de participanti inregistrati a fost de 14.

Zilnic au fost organizate sesiuni de tranzactionare pentru modalitatea de tranzactionare PCGN-LN pe platforma de test.

13.2. Activitatea de administrare a Pietei pentru Ziua urmatoare de Gaze Naturale

Administrarea Pietei Centralizate de Gaze Naturale se desfasoara in baza prevederilor urmatoarelor documente aprobate/avizate de catre ANRE:

- Regulile generale privind piata centralizata de gaze naturale, aprobate prin Ordinul presedintelui ANRE nr.50/2013, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Regulamentul privind cadrul organizat de tranzactionare pe Piata centralizata de gaze naturale administrata de Operatorul Pietei de Energie Electrica si de Gaze Naturale "OPCOM"SA, aprobat prin Ordinul presedintelui ANRE nr.54/22.06.2017;
- Procedura privind inregistrarea participantilor la Piata centralizata de gaze naturale administrata de OPCOM SA, avizata cu Avizul ANRE nr. 18/20.09.2017;
- Conventia de participare la piata pentru ziua urmatoare de gaze naturale, avizata cu Avizul ANRE nr.19/20.09.2017;
- Procedura privind functionarea pietei pentru ziua urmatoare de gaze naturale, avizata cu Avizul ANRE nr.20/20.09.2017;
- Procedura privind constituirea, verificarea si utilizarea garantiilor financiare pentru participarea la piata pentru ziua urmatoare de gaze naturale, avizata cu Avizul nr. 21/20.09.2017.
- Procedura privind incasarile si platile aferente tranzactiilor pe piata pentru ziua urmatoare de gaze naturale, avizata cu Avizul nr. 22/20.09.2017.

1 participant s-a înregistrat la piața pentru ziua urmatoare de gaze naturale in anul 2017.

Zilnic au fost organizate sesiuni de tranzactionare pentru modalitatea de tranzactionare PCGN-LN pe platforma de test.

14. Activitatea de administrare a Platformei de Tranzactionare a Certificatelor de Emisii (PTCE)

La data de 31.12.2017 erau inscrisi la PTCE un numar de 12 participanti.

In cursul anului 2017 nu au fost inregistrate noi inscrieri si nu au fost primite oferte pentru tranzactionare pe PTCE.

15. Inregistrarea participantilor la pietele de energie electrica si la piata de certificate verzi administrate de OPCOM S.A.

Activitatea de inregistrare a participantilor la pietele de energie electrica si la piata de certificate verzi administrate de societatea noastra a cunoscut si in anul 2017 un volum insemnat de munca, numarul participantilor inregistrati cunoscand cresteri pentru majoritatea acestor pieti.

Astfel, comparand numarul de participanti inregistrati la 31.12.2017 fata de cei inregistrati la 31.12.2016 rezulta urmatoarele: la PZU 380 participanti fata de 337; la PI 133 fata de 118; la PCCB-LE 340 fata de 358; la PCCB-NC 186 fata de 177; la PC-OTC 93 fata de 103; la PCSU 30 fata de 33 si la PCV 949 fata de 901.

La aprecierea volumului de munca desfasurat trebuie avut in vedere ca pe parcursul anului 2017 au avut loc si retrageri/revocari si reinscrieri de la/pietele enumerate mai sus.

La acestea se mai adauga si semnarea a numeroase acte aditionale intocmite la conventiile de participare la pietele administrate pentru participantii care si-au schimbat datele de contact ale firmei precum si asigurarea actualizarii permanente a acestor date in aplicatia utilizata pentru inregistrarea participantilor si pentru gestionarea datelor aferente lor, denumita RECLIP – Registrul CLientilor Inregistrati la Piete.

Dezvoltarea continua a acestei activitati, prin upgradarea aplicatiei RECLIP, prin actualizarea procedurilor si instructiunilor de lucru, etc., a necesitat un efort comun al Serviciului Secretariat General - Inregistrare Participanti si al celorlalte departamente interesate, desfasurandu-se practic in paralel cu efectuarea, intr-un ritm sustinut si fara intreruperi, a inregistrarii participantilor si a actualizarii datelor de contact ale acestora.

16. Activitatea de elaborare/modificare reglementari

16.1. Piata Contractelor Bilaterale

În perioada 26.01.2017 - 15.02.2017, OPCOM a supus consultării publice următoarele documente privind PCCB-LE și PCCB-NC:

- "Procedura privind modalitatea de tranzacționare pe Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică conform căreia contractele sunt atribuite prin licitație extinsă" – revizia 1;
- "Procedura privind modalitatea de tranzacționare pe Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică conform căreia contractele sunt atribuite prin negociere continuă" – revizia 1;

Propunerile de modificare pentru PCCB-LE au vizat completarea criteriilor de validare pentru ofertele de răspuns pentru PCCB-LE (clarificări referitoare la validarea ofertelor de răspuns în condițiile respectării cerințelor art. 5 lit. k) din Regulamentul aplicabil potrivit cărora oferta de răspuns trebuie să răspundă cerințelor unei oferte inițitoare, în sensul celor indicate în scrisoarea ANRE nr. 77114/25.11.2016), precum și preluarea în cadrul procedurii în discuție a modificării profilurilor de livrare (în ore CET) conform cu solicitarea Grupului de lucru pentru implementarea prevederilor Ordinului ANRE nr. 78/2014, îmbunătățirea tabelelor de anunțuri și de rezultate prevăzute la anexele 8 și 9, modificarea formatului faxului de confirmare a tranzacției pentru a avea o notificare unitară pentru fiecare cuplu de participanți care încheie câte o tranzacție.

Propunerile de modificare pentru PCCB-NC au vizat preluarea în cadrul procedurii în discuție a următoarelor aspecte: extinderea gamei de produse supuse tranzacționării cu un nou produs, denumit vârf extins V2 (06:00 – 22:00 CET, Luni - Duminică), modificarea profilurilor de livrare (în ore CET) conform cu solicitarea Grupului de lucru pentru implementarea prevederilor Ordinului ANRE nr. 78/2014 (modificări convenite și comunicate prin adresa OPCOM nr. 5689/26.01.2015), precum și modificarea formatului faxului de confirmare a tranzacției pentru a avea o notificare unitară pentru fiecare cuplu de participanți care încheie câte o tranzacție.

OPCOM a centralizat propunerile și observațiile primite și a supus spre analiza Autorității de reglementare propuneri privind introducerea de instrumente semestriale pentru modalitatea de tranzacționare PCCB-NC, și a ținut seama de propunerile și observațiile primite în limita domeniului de competență și responsabilitate propriu.

Având în vedere solicitările de modificare ale prevederilor Contractului standard de vânzare-cumpărare a energiei electrice pe PCCB-NC, OPCOM a inițiat o nouă consultare publică pentru modificarea contractului standard aplicabil pentru modalitatea de tranzacționare PCCB-NC în perioada 27.03.2017 – 14.04.2017.

Urmare a acestei consultări publice, începând cu data de 01.07.2017, a devenit aplicabil un format îmbunătățit al contractului standard de vânzare-cumpărare a energiei electrice pe PCCB-NC.

Urmare a adresei ANRE nr. 39992/08.06.2017, OPCOM a inițiat un nou proces de consultare publică, derulat în perioada 27.06.2017- 14.07.2017, privind suplimentarea profilurilor de vârf și gol pentru care se pot introduce instrumente la PCCB-NC. Rezultatul acestei consultări publice a fost faptul că modificările propuse nu au întrunit condițiile necesare introducerii unor noi profilurilor de vârf și gol, iar participanții la piață și ANRE au fost informați despre rezultatul consultării prin intermediul web-site-ului OPCOM.

Prin adresa nr. 71844/21.07.2017 OPCOM a solicitat ANRE opina referitoare la oportunitatea completării Procedurii privind modalitatea de tranzacționare pe piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică conform căreia contractele sunt atribuite prin negociere continuă cu prevederi care să conțină posibilitatea introducerii în tranzacționare a noi instrumente (listare), solicitate de un număr semnificativ de participanți și totodată posibilitatea eliminării de la

tranzacționare (delistare) a instrumentelor care prezintă o lichiditate foarte scăzută, în baza criteriilor stabilite de către ANRE pentru respectarea regimului concurențial instituit de Regulamentul aprobat prin Ordinul ANRE nr. 78/2014, în urma analizelor de monitorizare ale acestei modalități de tranzacționare realizate de către ANRE.

Prin adresa nr. 68185/09.10.2017 ANRE a fost de acord cu propunerea OPCOM de introducerea în procedura PCCB-NC a criteriilor de listare și delistare a instrumentelor care prezintă o lichiditate foarte scăzută, dar a solicitat introducerea de noi profiluri de vârf și gol, fără să se țină seama de rezultatul consultării publice desfășurate anterior.

OPCOM și-a exprimat punctul de vedere în adresa transmisă către ANRE cu nr. 99625/27.11.2017.

Până în prezent, ANRE nu a avizat documentele revizuite.

16.2 Piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică

Pe parcursul anului 2017 au fost continuate de OPCOM demersurile pentru îmbunătățirea unor aspecte funcționale și de reglementare a platformei de tranzacționare PC-OTC în conformitate cu propunerile de îmbunătățire exprimate de AFEER prin adresele înregistrate la OPCOM cu nr. 38749/05.04.2016 și 86336/30.08.2016. Astfel, în perioada 03.04.2017-28.04.2017 s-au publicat pe website-ul OPCOM, în vederea consultării publice, observațiile OPCOM S.A. la comentariile și propunerile primite din partea AFEER privind îmbunătățirea unor aspecte funcționale și de reglementare a platformei de tranzacționare aferentă Pieței centralizate cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică.

Prin scrisoarea OPCOM nr. 64265/29.06.2017 au fost transmise spre analiză și avizare formele revizuite ale Procedurii privind modalitatea de tranzacționare pe Piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică, aviz ANRE nr. 33/28.08.2013 și Convenției de participare la Piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică, aviz ANRE nr. 15/05.02.2014 împreună cu Tabelul centralizator al observațiilor și propunerilor primite din partea participanților la PC-OTC, urmare publicării observațiilor OPCOM S.A. la comentariile și propunerile primite din partea AFEER.

Prin adresa ANRE cu numărul 71975/24.10.2017, înregistrată la OPCOM cu numărul 93278/24.10.2017, Autoritatea de Reglementare a informat OPCOM cu privire la publicarea pe site-ul ANRE în data de 20.10.2017 a Proiectului de ordin pentru modificarea Ordinului nr. 49/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor de energie electrică.

16.3 Piața Centralizată pentru Serviciul Universal

Ca urmare a denunțării unilaterale, în luna ianuarie 2017, de unii participanți la PCSU (vanzatori), a contractelor de vânzare - cumpărare încheiate pe PCSU, sau a sistării livrarilor de energie electrică aferente acestora, și pentru reducerea riscului de apariție a unor situații similare, ANRE a inițiat unele modificări și completări ale cadrului de reglementare aferent PCSU și a supus consultării publice, începând cu data de 02.02.2017, un proiect de ordin pentru completarea Regulamentului PCSU aprobat prin Ordinul 65/22.07.2014 prin care ANRE poate suspenda dreptul unui participant la PCSU de a transmite oferte de vânzare în următoarele 3 (trei) sesiuni de licitație organizate pe PCSU în urma constatării nerespectării de către acesta a obligațiilor rezultate în urma încheierii unui contract de vânzare-cumpărare pe PCSU.

Completarea Regulamentului de organizare și desfășurare a licitațiilor simultane cu preț descrescător pe piața centralizată pentru serviciul universal, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 65/22.07.2014 a fost aprobată prin Ordinul ANRE nr. 13/24.02.2017.

Începând cu data de 27.04.2017 ANRE a supus consultării publice un proiect de ordin pentru completarea și modificarea Regulamentului PCSU aprobat prin Ordinul 65/22.07.2014 și a Contractului-cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice tranzacționate pe piața centralizată pentru serviciul universal, aprobat prin Decizia ANRE nr. 2667/15.10.2014.

Prin Ordinul ANRE nr. 35/17.05.2017 a fost modificat și completat Regulamentul de organizare și desfășurare a licitațiilor simultane cu preț descrescător pe piața centralizată pentru serviciul universal, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 65/22.07.2014, și a Contractului-cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice tranzacționate pe piața centralizată pentru serviciul universal, aprobat prin Decizia ANRE nr. 2667/15.10.2014.

Ca urmare a situației care a dus la suspendarea organizării sesiunilor de licitație pe PCSU prin Decizia ANRE nr.819/08.06.2017, ANRE a considerat necesare unele modificări/completări pe termen scurt ale cadrului de reglementare aferent PCSU, astfel încât noile reguli să fie aplicate începând cu licitația aferentă trim. IV 2017, cu minimizarea riscului de suspendare/anulare a acesteia.

În data de 28.07.2017 la sediul ANRE a fost organizată o ședință publică pentru dezbaterile propunerilor de modificare și ulterior a fost emis Ordinul ANRE nr. 75/09.08.2017 privind modificarea Regulamentului de organizare și desfășurare a licitațiilor simultane cu preț descrescător pe piața centralizată pentru serviciul universal, aprobat prin Ordinul ANRE nr.65/2014 și pentru modificarea și completarea Metodologiei de stabilire a tarifelor aplicate de furnizorii de ultimă instanță clienților finali, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 92/2015.

Procedura operațională de desfășurare a licitațiilor simultane cu preț descrescător avizată prin Avizul ANRE nr. 31/24.08.2016 a fost revizuită, în conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr. 35/17.05.2017 și a Ordinului ANRE nr. 75/09.08.2017 privind modificarea și completarea Regulamentului PCSU, și transmisă spre avizare ANRE cu adresa de înaintare nr.80049/21.08.2017. Principalele amendamente se referă la obligativitatea vânzătorilor de a constitui o garanție de bună executie înainte de încheierea contractului și astfel termenul limită de transmitere la OPCOM a dovezii semnării contractului de vânzare-cumpărare a fost prelungit la 8 zile lucrătoare (5 zile lucrătoare înainte de modificare) de la data comunicării rezultatelor licitației de către OPCOM. A fost modificat pentru produsul de tranzacționare în bandă procentul cu care poate fi redusă valoarea cererii de la 65% la 50% din cererea inițială și a fost diminuată de la 1,75 la 1,5 valoarea minimă a excedentului de ofertă înainte de runda a 3-a a licitației. De asemenea a fost modificat intervalul de timp în care se desfășoară licitația, astfel o sesiune de licitație se suspenda dacă aceasta nu se încheie până la ora 15:30 (16:00 înainte de modificare) și se reia a doua zi lucrătoare la ora 9:00 (8:00 înainte de modificare).

În data de 20.11.2017 ANRE a publicat pe website-ul său, pentru consultare publică, un nou proiect de ordin pentru aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a licitațiilor simultane cu preț descrescător pe piața centralizată pentru serviciul universal.

OPCOM a transmis ANRE prin adresa nr.100312/04.12.2017, înregistrată la ANRE sub nr.82433/04.12.2017, observațiile și propunerile de modificare a acestui Regulament PCSU.

Cu adresa de înaintare nr. 203872/19.12.2017 OPCOM a transmis ANRE propunerea de Regulament PCSU elaborat în conformitate cu cele stabilite în cadrul întâlnirii din data de 07.12.2017.

În data de 28.12.2017 ANRE a publicat pe website-ul său, pentru consultare publică, proiectul de ordin pentru aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a licitațiilor pe piața centralizată pentru serviciul universal. Principalele modificări aduse se referă la:

- Modificarea mecanismului de tranzacționare – înlocuirea licitațiilor simultane cu preț descrescător cu sesiuni de licitații care se desfășoară în două etape, o etapă de licitație deschisă și o etapă de negociere continuă.
- Sesiunile de licitație se desfășoară bilunar și în cadrul fiecăreia se tranzacționează produse de tranzacționare anuale, semestriale și trimestriale.
- Modificarea modului de stabilire a prețurilor de pornire a licitației – pe baza tranzacțiilor încheiate în ultimele 6 luni, pe piețele la termen administrate de OPCOM, cu livrare în perioada aferentă produsului de tranzacționare și/sau în perioadele care includ această perioadă;
- FUI participă voluntar la sesiunile de licitații numai în calitate de cumpărători;
- Eliminarea garanției financiare de participare la licitații.

16.3 Piața pentru Ziua Următoare

Au fost actualizate și completate procedurile și instrucțiunile de lucru interne pentru adaptarea la noul rol al OPCOM și noua topologie a pieței cuplate 4M MC, considerând și modificările implementate în sistemul local de tranzacționare ALSTOM în noua schemă operațională.

În acest context au fost transmise propuneri de actualizarea a unor prevederi din Regulamentul de organizare și funcționare a pieței pentru ziua următoare de energie electrică cu respectarea mecanismului de cuplare prin preț a piețelor și modificarea unor acte normative care reglementează piața pentru ziua următoare de energie electrică, aprobat prin Ordinul ANRE

nr.82/03.09.2014 publicat în Monitorul Oficial nr.668 din 11.09.2014 cu modificările și completările ulterioare, precum și Convenția de participare la PZU și procedurile operationale de functionare a PZU. Au fost considerate în actualizarea procedurilor operationale și actualizarea relației contractuale dintre participantul la PZU și OPCOM S.A. în cadrul Convenției de participare la PZU pentru a reflecta contextul funcționării PZU în regim cuplat și reglementările conexe elaborate după lansarea proiectului de cuplare 4MMC. Astfel, au fost transmise ANRE spre analiza următoarele:

- Convenție de participare la Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică, Revizia 3;
- Procedura operațională privind funcționarea Pieței pentru Ziua Următoare de energie electrică, Revizia 1;
- Procedura operațională de stabilire a formatului, conținutului, modului de transmitere și de validare a ofertelor pe Piața pentru Ziua Următoare, Revizia 3;
- Procedura operațională privind declanșarea licitației secundare, Revizia 1;
- Procedura operațională de ultimă instanță, Revizia 1;
- Procedura operațională privind confirmarea tranzacțiilor transmise participanților la Piața pentru Ziua Următoare, Revizia 2;

16.4 Activitatea de decontare

- Elaborarea observațiilor/propunerilor de îmbunătățire pentru fiecare din cele două Proiecte de modificare a regulilor de stabilire a obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pentru tranzacțiile realizate de participanții la PE, calculul penalității pentru livrarea parțială a energiei de echilibrare și a dezechilibrelor de la notificare, a prețurilor pentru dezechilibre, a dezechilibrelor PRE și a costurilor sau veniturilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului, propuse de ANRE.
- Urmare adoptării Ordonanței Guvernului nr.23/30.08.2017 au fost analizate implicațiile privind plata defalcată a TVA și măsurile necesare a fi implementate în cadrul mecanismului de încasări și plăți pe PZU și pe PI.
- Revizuirea Procedurilor operaționale de încasare și plăți/constituire, verificare și utilizare a garanțiilor pe PZU și PI.

16.5 Piața Certificatelor Verzi

Având în vedere modificările aprobate de Autoritatea de reglementare prin Ordinele ANRE nr. 77/18.08.2017, nr. 78/18.08.2017 și respectiv 79/18.08.2017, cu privire la cadrul de reglementare aplicabil tranzacționării și raportării tranzacțiilor cu certificate verzi, la nivelul DTTC au fost întreprinse acțiunile corespunzătoare pentru actualizarea sau după caz întocmirea următoarelor documente:

1. Convenția de participare la PCV;
2. Procedura privind Înregistrarea, retragerea, suspendarea și revocarea Participanților la/de la Piața de Certificate Verzi;
3. Procedura privind consemnarea în Registrul Certificatelor Verzi a stării Certificatelor Verzi;
4. Procedura privind funcționarea pieței centralizate anonime spot de certificate verzi;
5. Procedura privind funcționarea pieței centralizate anonime la termen de certificate verzi și administrarea pieței contractelor bilaterale de certificate verzi;
6. Procedura pentru situațiile de urgență privind funcționarea defectuoasă a sistemului de tranzacționare și/sau a căilor de comunicație ale "OPCOM" S.A. sau ale Participanților la Piața Centralizată Anonimă Spot de Certificate Verzi;
7. Procedura pentru situațiile de urgență privind funcționarea defectuoasă a sistemului de tranzacționare și/sau a căilor de comunicație ale "OPCOM" S.A. sau ale Participanților la Piața Centralizată Anonimă la Termen de Certificate Verzi.

În conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr. 77/18.08.2017, documentele elaborate la nivelul OPCOM SA au fost supuse consultării publice iar formele finale rezultate în urma analizei propunerilor și observațiilor primite au devenit aplicabile prin publicare pe site-ul OPCOM, întrucât din reglementarea ANRE a fost eliminată necesitatea avizării acestor documente de către Comitetul de Reglementare al ANRE.

16.6 Elaborarea documentelor aferente lansarii Pietei pentru Ziua Urmatoare pentru gaze naturale (PZU-GN)

Implementarea PZU-GN necesita o stransa corelare a regulilor aplicabile de catre Operatorul de piata si Operatorul de Transport si de Sistem, dar ANRE nu a raspuns solicitarilor de clarificare ale OPCOM cu privire la regulile si modul de interpretare a definitiei Punctului Virtual de Tranzactionare (PVT) existente in Codul retelei de gaze naturale si a regulilor referitoare la tranzactionarea PVT.

Tinand cont de experienta europeana in domeniu si experienta OPCOM in implementarea, dezvoltarea si administrarea pietei spot pentru energie electrica, OPCOM a propus un mecanism de tranzactionare care implica asumarea de catre OPCOM SA a rolului de contraparte pentru tranzactiile in Punctul Virtual de Tranzactionare (PVT), astfel incat decontarea tranzactiilor sa se realizeze in baza notelor de decontare emise prin intermediul sistemului de tranzactionare administrat de OPCOM SA. De asemenea OPCOM a propus amendarea definitiei PVT.

In cursul anului 2017 au continuat discutiile/intalnirile cu reprezentanti ai ANRE si TRANSGAZ privind posibilitatea si oportunitatea implementarii Pietei pentru Ziua Urmatoare pentru gaze naturale.

Incepand cu data de 22.12.2016 ANRE a publicat pe pagina sa web, pentru consultare publica, urmatoarele documente elaborate de OPCOM in vederea implementarii Pietei pentru Ziua Urmatoare pentru gaze naturale:

- Regulament de organizare si functionare a pietei pentru ziua urmatoare de gaze naturale administrata de Operatorul Pietei de Energie Electrica si de Gaze Naturale "OPCOM" SA;
- Procedura privind functionarea Pietei pentru Ziua Urmatoare de Gaze Naturale;
- Procedura privind inregistrarea participantilor la Pietele de gaze naturale administrate de OPCOM SA, revizuita;
- Conventia de participare la Piata pentru Ziua Urmatoare de Gaze Naturale;
- Procedura privind constituirea, verificarea si utilizarea garantiilor financiare pentru participarea la Piata pentru Ziua Urmatoare de Gaze Naturale;
- Procedura privind incasarile si platile aferente tranzactiilor pe Piata pentru Ziua Urmatoare de Gaze Naturale.

Propunerile si observatiile partilor interesate au fost primite de catre ANRE pana la data de 20.01.2017 si transmise OPCOM pentru analiza in data de 25.01.2017. In data de 26.01.2017 aceste propuneri si observatii au fost dezbatute in cadrul unei sedinte organizata la sediul ANRE.

Cu adresa de inaintare nr.10386/30.01.2017 au fost transmise la ANRE tabelele centralizatoare cu opiniile OPCOM cu privire la observatiile si propunerile primite de ANRE in urma publicarii pentru consultare publica a documentelor referitoare la Piata pentru ziua urmatoare de gaze naturale.

Ulterior au mai fost primite observatii si propuneri de la SNTGN Transgaz SA, in data de 06.02.2017 si de la Enel Energie SA, transmise de ANRE, in data de 08.02.2017.

Cu adresa de inaintare nr.17013/15.02.2017 au fost retransmise la ANRE tabelele centralizatoare cu opiniile OPCOM inclusiv la observatiile primite de la SNTGN Transgaz SA si Enel Energie SA, cu reiterarea disponibilitatii OPCOM de a furniza ANRE orice alte clarificari necesare in vederea finalizarii procesului de analiza si aprobarea documentelor aferente Pietei pentru ziua urmatoare de gaze naturale.

Prin adresa nr.17699/09.03.2017, inregistrata la OPCOM sub nr.25744/09.03.2017, ANRE solicita transmiterea de catre OPCOM a unui singur Regulament privind cadrul organizat de tranzactionare pe piata centralizata de gaze naturale administrata de OPCOM SA si reformularea documentelor propuse spre avizare pentru implementarea Pietei pentru ziua urmatoare de gaze naturale in concordanta cu observatiile si propunerile primite si acceptate de OPCOM.

Cu adresa de inaintare nr.27541/14.03.2017 au fost transmise documentele amendate conform solicitarii ANRE.

Prin adresa ANRE nr.24165/31.03.2017, inregistrata la OPCOM sub nr.34773/31.03.2017, OPCOM a fost invitata in data de 04.04.2017 la o sedinta organizata la sediul ANRE pentru analiza documentelor elaborate de OPCOM pentru implementarea Pietei pentru ziua urmatoare de gaze naturale.

In urma discutiilor purtate in cadrul sedintei si in concordanta cu observatiile si propunerile formulate de catre reprezentantii ANRE, cu adresa de inaintare nr.36237/05.04.2017, au fost transmise in vederea analizei si aprobarii urmatoarele documente amendate:

- Regulamentul privind cadrul organizat de tranzactionare pe piata centralizata de gaze naturale administrata de Operatorul Pieteii de Energie Electrica si de Gaze Naturale "OPCOM" SA;
- Procedura privind inregistrarea participantilor la Pietele de gaze naturale administrate de OPCOM SA;
- Conventia de participare la Piata pentru Ziua Urmatoare de Gaze Naturale.

In data de 12.05.2017 a avut loc la ANRE o intalnire pentru clarificarea unor aspecte privind Regulamentul privind cadrul organizat de tranzactionare pe piata centralizata de gaze naturale si in aceasi zi OPCOM a transmis ANRE pe e-mail documentul cu modificarile convenite.

In perioada 15.05.2017 – 25.05.2017 ANRE a supus consultarii publice proiectul de ordin pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzactionare pe piata centralizata de gaze naturale administrata de Operatorul Pieteii de Energie Electrica si Gaze Naturale - OPCOM S.A. si de abrogare a Ordinului ANRE nr. 52/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzactionare pe piata centralizata de gaze naturale administrata de Operatorul Pieteii de Energie Electrica si Gaze Naturale - OPCOM S.A.

In data de 26.05.2017 ANRE a transmis tabelul centralizator cu observatiile primite in urma procesului de consultare publica, iar in data de 29.05.2017 a fost organizata la sediul ANRE o sedinta pentru dezbaterile propunerilor si observatiilor formulate.

Regulamentul privind cadrul organizat de tranzactionare pe piata centralizata de gaze naturale administrata de Operatorul Pieteii de Energie Electrica si Gaze Naturale OPCOM – S.A., a fost aprobat prin Ordinul presedintelui ANRE nr. 54/22.06.2017 si publicat in Monitorul Oficial din data de 30.06.2017.

Urmare a aprobarii Regulamentului au fost retransmise cu adresa de inaintare nr.63247/26.06.2017, inregistrata la ANRE sub nr.43877/27.06.2017:

- Procedura privind inregistrarea participantilor la Pietele de gaze naturale administrate de OPCOM SA;
- Conventia de participare la Piata pentru Ziua Urmatoare de Gaze Naturale;
- Procedura privind functionarea Pieteii pentru Ziua Urmatoare de Gaze Naturale;
- Procedura privind constituirea, verificarea si utilizarea garantiilor financiare pentru participarea la Piata pentru Ziua Urmatoare de Gaze Naturale;
- Procedura privind incasarile si platile aferente tranzactiilor pe Piata pentru Ziua Urmatoare de Gaze Naturale.

Prin adresele nr.66405/06.07.2017 si nr.71721/21.07.2017 OPCOM a solicitat ANRE clarificari privind modalitatea in care ANRE considera oportuna derularea si avizarea documentelor propuse si daca este necesar ca OPCOM sa publice pe site-ul propriu documentele, in vederea primirii de propuneri si/sau observatii de la partile interesate, pentru stabilirea formei finale si avizarii documentelor de catre ANRE.

In data de 31.08.2017 a avut loc o intalnire de lucru la sediul ANRE pentru a clarifica o serie de aspecte referitoare la procedurile pe care OPCOM le-a inaintat spre avizare. Documentele au fost modificate de OPCOM conform discutiilor din cadrul intalnirii si transmise pe e-mail in data de 04.09.2017 respectiv 07.09.2017.

In data de 14.09.2017 au fost primite pe e-mail de la ANRE documentele cu observatiile departamentului juridic, iar OPCOM a transmis in data de 15.09.2017 acceptul cu privire la observatiile si modificarile/corecturile propuse.

Documentele au fost avizate prin:

- Avizul nr. 18/20.09.2017 - Procedura privind inregistrarea participantilor la pietele de gaze naturale administrate de OPCOM S.A.
- Avizul nr. 19/20.09.2017 - Conventia de participare la piata pentru ziua urmatoare de gaze naturale.
- Avizul nr. 20/20.09.2017 - Procedura privind functionarea pietei pentru ziua urmatoare de gaze naturale.
- Avizul nr. 21/20.09.2017 - Procedura privind constituirea, verificarea si utilizarea garantiilor financiare pentru participarea la piata pentru ziua urmatoare de gaze naturale.
- Avizul nr. 22/20.09.2017 - Procedura privind incasarile si platile aferente tranzactiilor pe piata pentru ziua urmatoare de gaze naturale.

16.7 Elaborare analize, puncte de vedere si observatii la documentele conexe activitatii

- Analiza, la solicitarea ANRE, a comportamentului participanților la PZU, a cauzelor care au determinat creșterea prețurilor de tranzacționare pe PZU în luna ianuarie 2017 și în trim.I 2017.
- La solicitarea Primului Ministru au fost analizate ofertele și tranzacțiile realizate de participanți pe PZU în luna iulie 2017 și începutul lunii august 2017, au fost identificate cauzele care au generat fluctuațiile de preț ale tranzacțiilor cu energie electrică pe PZU și a fost formulat răspunsul care a cuprins inclusiv considerarea măsurilor oportune.
- Elaborarea răspunsurilor la întrebările primite de OPCOM SA din partea Comisiei parlamentare de anchetă a Camerei Deputaților și Senatului privind activitatea ANRE.
- Elaborarea punctelor de vedere ale OPCOM referitoare la variantele propunerilor legislative și comunicarea acestora la Ministerul Energiei, Ministerul Economiei, Consiliul Concurenței, Camera Deputaților, ANRE, după caz.
- Analiza funcționării PZU în lunile iulie și august 2017, a cauzelor care au determinat creșterea prețurilor de tranzacționare, precum și a comportamentului participanților la PZU și transmiterea rezultatelor acestor analize la ANRE și Consiliul Concurenței.
- Elaborarea cerințelor tehnice, negocierea și finalizarea „*Contractului de prestări servicii financiar-bancare Cont Central pentru Piata pentru Ziua Urmatoare de Gaze Naturale*”, încheiat între OPCOM și BCR în calitate de Banca Cont Central.
- Elaborarea de propuneri, la solicitarea autoritatilor, la pachetele legislative aflate în proces de elaborare și emitere la nivel european (Pachetul Energie Curată, Starea Uniunii energetice etc), precum și participarea în cadrul grupurilor de lucru constituite la nivel ministerial pentru elaborarea Strategiei energetice naționale pentru perioada 2017-2030 și orizont de timp 2050 și a Planului Integrat de energie și Schimbări Climatice.

17. Activitatea de supraveghere a funcționării pietelor administrate

Activitatea de supraveghere s-a desfășurat în anul 2017 aplicând prevederile a doua proceduri operationale, documente elaborate în conformitate cu prevederile „Codului comercial al pietei angro de energie electrică” și ale „Metodologiei de monitorizare a pietei angro de energie electrică pentru aprecierea nivelului de concurență pe piață și prevenirea abuzului de poziție dominantă” (ANRE): „Procedura operatională privind supravegherea funcționării pietelor de energie electrică administrate, a comportamentului participanților și de detectare a unor acțiuni cu caracter anticoncurențial” - aviz ANRE nr. 7/06.03.2008, și respectiv „Procedura operatională privind informațiile asupra pietei de energie electrică din România cu caracter public și cu caracter privat în responsabilitatea OPCOM”, - aviz ANRE nr. 15/25.05.2005.

Rezultatele activității de supraveghere răspund necesităților de informare a patru factori, managementul OPCOM, Autoritatea de reglementare, Agenția pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni în domeniul Energiei și participanții la piață, concretizându-se în:

- rapoarte interne periodice (zilnice, săptămânale, lunare) precum și ori de câte ori este cazul, asupra aspectelor legate de funcționarea pietelor administrate, rezultatelor și concluziilor monitorizării;
- rapoarte externe, către autoritatea de reglementare, periodice (zilnice, săptămânale, lunare) precum și ori de câte ori este cazul, asupra evenimentelor deosebite înregistrate în funcționarea pietelor administrate, asupra indicatorilor de performanță și de concentrare și asupra comportamentului participanților la piață. Raportările includ atât date primare (date de intrare/iesire din procesele de tranzacționare), cât și prelucrări, analize și interpretări ale evoluției pietelor, sintetizate în cadrul informărilor săptămânale și a rapoartelor lunare;
- rapoarte externe, către Agenția pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni în domeniul Energiei (ACER), conform Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pietei angro de energie (REMIT), cu periodicitate zilnică, ofertele și tranzacțiile stabilite pe pietele administrate de OPCOM în calitate de piață organizată (OMP);
- rapoarte publice periodice referitoare la funcționarea pietelor, agregate la un nivel care să nu dezvăluie poziția pe piață a unui anumit participant. Canalul principal de diseminare a acestei informații este website-ul OPCOM.

Raportările includ atât date primare (date de intrare/iesire din procesele de tranzacționare), cât și prelucrări, analize și interpretări ale evoluției pietelor, sintetizate în cadrul informărilor săptămânale și a rapoartelor lunare.

Suplimentar raportarilor periodice, s-a raspuns prompt tuturor solicitarilor venite din partea autoritatii de reglementare, furnizand rezultatele unor analize privind comportamentul de ofertare al unor participanti, valorile indicatorilor de concentrare la nivelul ofertelor/tranzactiilor pe fiecare dintre pietele administrate, alte situatii realizate la cerere.

Activitatile de supraveghere si raportare conform REMIT catre ACER/ANRE desfasurate in anul 2017:

- Raportarea, incepand cu 7 octombrie 2015, catre Agentia pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni in domeniul Energiei (ACER), conform Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie (REMIT), a ofertelor si tranzactiilor stabilite pe pietele administrate de OPCOM in calitate de piata organizata (OMP).
- Monitorizarea acordurilor de raportare conform REMIT si a actelor aditionale la acordurile de raportare, a elementelor de facturare a serviciilor prestate de OPCOM pentru raportarea catre ACER.
- Elaborarea de propuneri de extindere a serviciilor de raportare oferite de OPCOM (tarife, contracte).
- Raportarea trimestriala catre ANRE a contractelor raportate catre ACER, incheiate in afara pietelor administrate de catre OPCOM, defalcat pe tipuri de tarife (tarif reglementat, tarif nereglementat).
- Raportarea catre ACER/ANRE a STR-urilor (Suspicious Transaction Reporting) conform articolelor 15 si 16 din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea si transparenta pietei angro de energie.
- Clarificarea impreuna cu ACER a elementelor supuse raportarii conform REMIT.
- Participarea, in organizarea ACER, la reuniunile partilor semnatare ale Memorandumului de Intelegere intre ACER si pietele de energie organizate privind cooperarea in monitorizarea pietei in conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) Nr. 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie (REMIT)

In anul 2017 s-a continuat elaborarea, in versiunile romana si engleza, a urmatoarelor rapoarte: raport zilnic privind participarea si concentrarea pe PZU (este evidentiat numarul participantilor activi, rata de concentrare a primilor trei vanzatori/cumparatori si indicatorul Herfindahl-Hirschman pe parte de vanzare si cumparare); raport saptamanal privind functionarea pietei pentru ziua urmatoare in saptamana anterioara raportarii; raport lunar privind participarea si concentrarea pe PCCB-LE, PCCB-NC, PC-OTC, PCCV, PCBCV (este evidentiat numarul participantilor activi, rata de concentrare a primilor trei vanzatori/cumparatori si indicatorul Herfindahl-Hirschman pe parte de vanzare si cumparare in luna anterioara raportarii). S-a imbunatatit continutul rapoartelor lunare si anuale de evolutie a performantei pietelor administrate de OPCOM. A fost permanent actualizat, pentru punerea in acord cu modificarile mecanismelor de tranzactionare in stricta conformitate cu reglementarile in vigoare, documentul care descrie detaliile privind modul de calcul al indicatorilor specifici publicati de OPCOM.

Au fost realizate in vederea difuzarii catre agentile de stiri si mass-media din tara (Mediafax, Bursa) si strainatate (Heren, Argus) precum si in scopul elaborarii comunicatelor de presa (lunare, anuale, prilejuite de diverse evenimente), sinteze specifice ale rezultatelor functionarii pietelor administrate, incluzand gradul de participare si evolutia indicatorilor de performanta.

Comunicatele de presa au fost elaborate si publicate pe site-ul OPCOM in legatura cu evolutia parametrilor ce caracterizeaza fiecare piata, semnaland opiniei publice si implicit participantilor cresterea lichiditatii – vectorul principal pentru descoperirea pretului corect.

In anul 2017 a continuat colaborarea cu „Observatorul de piata din sectorul energiei al Comisiei Europene”, prin furnizarea datelor necesare prezentarii pietei spot din Romania in cadrul Rapoartelor trimestriale privind pietele de energie electrica din Europa. A continuat, de asemenea, colaborarea cu Prospex Research Ltd prin furnizarea datelor necesare prezentarii pietei spot din Romania in cadrul rapoartelor anuale privind pietele de energie electrica din Europa.

Au fost furnizate la cerere informatii de natura publica, raspunsuri la intrebari/solicitari formulate de edituri/furnizori de date din tara si din strainate.

Prin activitatea de supraveghere se contribuie si la elaborarea raportului anual al societatii, inclusiv prin realizarea paginilor de date relevante si reprezentare grafica a performantelor anului 2016 pentru pietele centralizate administrate de OPCOM, precum si la elaborarea versiunii in limba engleza a raportului anual.

In procesul de diseminare a informatiei neutre relevante s-a urmarit in permanenta corecta gestionare a datelor referitoare la rezultatele functionarii pietelor administrate, precum si imbunatatirea/extinderea informatiei publicate.

In anul 2017 a continuat activitatea de verificare a respectarii reglementarilor ANRE, a normelor interne de catre fiecare departament operativ din cadrul OPCOM.

In ceea ce priveste monitorizarea conformitatii cu legislatia primara si secundara, s-a colaborat cu serviciile operative in urmatoarele directii de analiza: analiza propunerilor legislative (legislatie primara si secundara cu impact asupra domeniului de activitate al societatii) si elaborarea de puncte de vedere cu privire la continutul acestora - s-a colaborat permanent cu serviciile operative din cadrul OPCOM in vederea amendarii unor propuneri de legislatie secundara, sesizarii anumitor aspecte procedurale/actualizarii unor documente interne, elaborarii de noi reglementari; analiza adecvarii reglementarilor la obiectivele pietelor centralizate administrate de OPCOM S.A., identificarea oportunitatii adoptarii unor mecanisme si produse noi si a zonelor de reglementare ce necesita dezvoltari prin evaluarea comparativa a pietelor administrate de OPCOM S.A. cu cele similare din Europa – s-a colaborat cu departamentele operative sau direct implicate la adecvarea reglementarilor in vigoare la obiectivele si intentiile OPCOM de punere in functiune a noi mecanisme de tranzactionare.

In vederea facilitarii monitorizarii performantei pietelor administrate de OPCOM si a comportamentului participantilor au fost imbunatatite si intretinute aplicatiile informatice dezvoltate intern, au fost create aplicatii noi, in functie de necesitatile impuse de solicitarile ANRE, ale ministerului sau a altor autoritati.

In anul 2017 prin activitatea de supraveghere s-a contribuit si la implementarea in cadrul OPCOM a:

- prevederilor REMIT, Regulamentul (UE) nr 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie electrica, din perspectiva continuarii implementarii cerintelor/standardelor de raportare a datelor si a implementarii prevederilor articolului 15 din REMIT privind supravegherea pietelor administrate,
- a obligatiilor de raportare conform Regulamentului (UE) nr. 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacitatilor si gestionarea congestiilor (CACM) si in mod specific a prevederilor mentionate in Articolul 82 (6), Monitorizarea punerii in aplicare a cuplarii unice a pietelor pentru ziua urmatoare si a pietelor intrazilnice, respectiv obligatia OPEED-urilor de a furniza, la cererea comuna a agentiei si a ENTSO pentru energie electrica, informatiile necesare in contextul sarcinilor lor de monitorizare a punerii in aplicare a SDAC (Single Day-Ahead Coupling) si SIDC (Single Intra-Day Coupling).

Reprezentantii OPCOM au participat la urmatoarele evenimente organizate in cursul anului 2017: Masa Rotunda a Mecanismelor de Raportare Inregistrate de ACER la nivel european (martie 2017, Ljubliana – Slovenia); a saptea reuniune a partilor semnatare ale Memorandumului de Intelegere intre Agentia pentru Cooperarea Autoritatilor de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER) si pietele de energie organizate privind cooperarea in monitorizarea pietei in conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) Nr. 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie (REMIT) (martie 2017, Ljubliana – Slovenia); Masa Rotunda a Mecanismelor de Raportare Inregistrate de ACER la nivel european (octombrie 2017, Ljubliana – Slovenia); prima reuniune a Forumului de Transparenta si Intergitate a Pietei de Energie, eveniment organizat de Ministerul Afacerilor Externe din Slovenia impreuna cu ACER (octombrie 2017, Ljubliana – Slovenia); webinar-iile organizate de ACER (RRM User Group); Grupul ad-hoc al EUROPEX pe probleme de reglementare (WG FIT).

Prin activitatea de supraveghere s-a asigurat suport permanent pentru intocmirea prezentarilor OPCOM privind evolutia pietelor centralizate administrate de OPCOM, sustinute in cadrul unor manifestari interne si internationale: conferinte, seminarii, mese rotunde, intalniri cu diverse foruri internationale, precum si pentru sustinerea proiectelor aflate in derulare in cadrul OPCOM (REMIT, OPEED, PCR).

S-a dat curs tuturor solicitarilor provenite de la autoritati privind comunicarea de informatii cu privire la sinteze ale indicatorilor de performanta a pietelor administrate, evaluarea nivelului de concurenta pe piata pentru ziua urmatoare administrata de OPCOM, rata de concentrare, indicatorul Herfindahl-Hirschman si comportamentul participantilor la pietele administrate.

18. Activitatea de raportare catre ACER (REMIT)

Regulamentul de punere in aplicare a prevederilor REMIT (Regulamentul nr. 1348/2014) a intrat in vigoare in data de 7 ianuarie 2015, data la care Agentia pentru Cooperarea Autoritatilor de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER) a publicat Manualul Procedurilor cu privire la raportarea datelor, cerintele impuse mecanismelor de raportare pentru a fi inregistrate in vederea raportarii conform REMIT, lista pietelor organizate precum si Manualul de raportare a tranzactiilor (TRUM).

OPCOM a initiat procesul de inregistrare ca RRM (Mecanism de raportare inregistrat) in data de 19.01.2015, transmitand ACER informatiile obligatorii pentru identificarea sa in aceasta calitate. In data de 12.02.2015 identificarea OPCOM a fost confirmata de ACER, solicitandu-se continuarea procesului de inregistrare a contului utilizatorului Administratorului RRM. Au fost elaborate documentele care sa ateste indeplinirea cerintelor impuse RRM si transmise ACER in vederea analizei, astfel ca in data de 24.07.2015, OPCOM a fost aprobat de catre agentie ca Mecanism de raportare inregistrat. Alaturi de OPCOM, dintre cele 34 de mecanisme de raportare pre-inregistrate, in lista primelor cinci mecanisme de raportare inregistrate de ACER la nivel european au fost nominalizate Nord Pool Spot AS – Norvegia, EFETnet B.V. – Olanda, OMI-Polo Español S.A. (OMIE) – Spania si OMIP - Pólo Português S.G.M.R. - Portugalia. Aceasta aprobare a conferit OPCOM dreptul de a raporta ofertele si tranzactiile, in numele unui participant la piata, catre agentie, daca participantul delega aceasta responsabilitate catre OPCOM. Prima faza a raportarii REMIT a inceput la 7 octombrie 2015. In acest scop, a fost necesara inclusiv crearea cadrului contractual care sa prevada prestarea de catre OPCOM a serviciilor de raportare, conform REMIT, inclusiv modalitatea de remunerare a acestei activitati, conform reglementarilor ANRE si a deciziilor Consiliului de administratie al OPCOM.

Serviciul de raportare este prestat zilnic incepand cu 7 octombrie 2015, pentru toti participantii activi si pentru toate pietele de energie electrica si gaze naturale administrate. In anul 2017 au fost raportate la ACER conform REMIT pentru cei peste 360 participanti activi pe pietele administrate de OPCOM un numar de 2.441.040 ordine de tranzactionare, respectiv un numar de 1.950.744 tranzactii.

Ulterior fiecarei operatiuni de raportare, prin intermediul sistemului de raportare <https://reporting.opcom.ro/>, OPCOM asigura accesul participantilor la datele raportate la ACER, în formatul impus de agentie, precum si accesul la confirmările de raportare a acestor date.

OPCOM a continuat pregatirea pentru indeplinirea, in numele participantilor la piata, a obligatiilor de raportare ce le revin acestora aplicabile incepand cu data de 07.04.2016, obligatii stabilite de Regulamentul de punere in aplicare (UE) nr. 1348/2014 al Comisiei privind raportarea de date, pentru punerea in aplicare a articolului 8 alineatele (2) si (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie, de a raporta contractele standard si nestandardizate de furnizare de energie electrica si gaze efectuate in afara unei piete organizate, contractele de transport, precum si datele fundamentale necesar a fi raportate de operatorii de transport si de sistem de energie electrica, operatorii de transport si de sistem de gaze si operatorii sistemelor de inmagazinare.

In sprijinul participantilor la piata, OPCOM a oferit posibilitatea extinderii serviciilor prestate in cadrul fazei 1 de raportare conform REMIT, prin furnizarea de servicii de raportare a contractelor standard si nestandardizate, precum si a datelor fundamentale privind gazele a caror obligatie de raportare a revinit participantilor la piata incepand cu data de 7 aprilie 2016.

De asemenea, in sprijinul indeplinirii obligatiilor de raportare prevazute in Regulament pentru diferite categorii de factori implicati in aplicarea acestui Regulament, OPCOM si-a extins gama de servicii de raportare oferite, parcurgand in acest scop etapele necesare autorizarii de catre ACER in vederea raportarii tipurilor de date care se incadreaza conform Regulamentului in categoria contractelor de transport, precum si a datelor fundamentale privind energia electrica si gazele, respectiv: contracte legate de transportul energiei electrice intre doua sau mai multe zone de ofertare incheiate ca rezultat al unei prime alocari a capacitatii de interconexiune, nominalizarile finale dintre zonele de ofertare specificand identitatea participantilor la piata implicati si cantitatea programata, precum si datele referitoare la capacitatea instalatiilor de inmagazinare, volumul de gaz inmagazinat la finalul unei zile gaziere, inclusiv injectii/extractii si anunturile de indisponibilitate planificata si neplanificata a instalatiei de inmagazinare.

Pana la sfarsitul lunii decembrie 2017 peste 480 de participanti au semnat Acordul REMIT propus de OPCOM, serviciile prestate conform acestuia acoperind necesitatile participantilor la pietele

administrare de acces la date, raportare și backloading, inclusiv executarea și evenimentele ciclului de viață al contractelor raportate.

19. Direcții de dezvoltare a OPCOM în vederea integrării regionale și europene

19.1. Activități în cadrul Proiectului de cuplare a pietelor pentru ziua următoare din România, Ungaria, Slovacia și Republica Cehă (4M MC) - perioada operațională

Pe parcursul anului 2017 OPCOM a îndeplinit sarcinile ce au revenit societății la nivelul structurilor operaționale, de lucru și de conducere ale mecanismului de funcționare cuplată a celor patru piețe pentru ziua următoare din România, Ungaria, Slovacia și Republica Cehă, printre care: actualizarea procedurilor operaționale aplicate în funcționarea zilnică a 4M MC, participarea la organizarea și desfășurarea testelor procedurale periodice și organizate ad-hoc, tratarea incidentelor operaționale, aspectele contractuale, colaborarea în cadrul altor inițiative, decizii privind funcționarea actuală a 4M MC și extinderea cooperării.

OPCOM a desfășurat activitățile finale pentru exercitarea funcției de operator de cuplare, lansarea și operarea directă a activelor PCR, PMB și Euphemia, în cadrul 4M MC începând în data de 17 ianuarie 2017.

În acest sens a fost finalizată pregătirea operatorilor PZU și a personalului implicat în administrarea sistemelor informatice, au fost gestionate aspectele contractuale aferente acordurilor în care OPCOM este parte și în care sunt stabilite scopul și forma de cooperare, coordonare și flux informațional între părțile proiectului 4M MC în procesul de operare în comun a cuplării pietelor pentru ziua următoare din cele patru țări, Republica Cehă, Slovacia, Ungaria și România, respectiv termenii și condițiile care guvernează operarea 4M MC din punctul de vedere al responsabilităților ce revin burselor de energie. A fost revizuit și adaptat cadrul contractual în contextul exercitării de către OPCOM a funcției de operator de cuplare a pietelor pentru ziua următoare din cele patru țări.

Pe întreg parcursul anului 2017, conform schemei rotaționale convenită în cadrul 4M MC, OPCOM a exercitat rolul de operator și coordonator 4M MC, participând totodată la testele comune cu celelalte burse PCR, în vederea lansării noilor versiuni de algoritm, testare de noi funcționalități etc.

19.2. Activități în cadrul Proiectului de cuplare pe baza de fluxuri a regiunii NWE-CEE FB MC

Pe parcursul anului 2017 OPCOM a îndeplinit sarcinile care au revenit societății la nivelul structurilor de lucru și de conducere ale proiectului, contribuind activ la derularea activităților și elaborarea documentelor conform foii de parcurs a proiectului, inclusiv prin coordonarea unor activități de proiect și îndeplinirea sarcinilor de reprezentare.

OPCOM a participat la activitățile de stabilire a cadrului de management de proiect pentru nou definită inițiativa Core FB MC, la activitățile de clarificare a detaliilor tehnice privind interfetele și comunicațiile necesare a fi implementate la nivelul proceselor comune și schimburilor informaționale OPEED-OTS la nivelul proiectului Core FB MC, pe baza experienței înregistrată în prezent la nivelul CWE, la activitățile de stabilire a detaliilor tehnice privind procesul de furnizare a datelor necesare elaborării de către operatorii de transport și de sistem din regiunea Core a experimentelor privind metodologia de calcul a capacităților în regiunea Core, pe baza de fluxuri, pe orizontul piață pentru ziua următoare..

19.3. Activități în cadrul demersurilor de extindere a 4M MC (integrarea 4M MC în MRC-Multi-Regional Coupling, alte cooperări)

Ca parte a 4M MC, OPCOM a participat la procesele de analiză a posibilităților de extindere a 4M MC și integrare cât mai repede fezabil în MRC, mecanism operațional bazat pe soluția PCR care acopera în acest moment cel mai extins areal european și care va integra printr-o abordare graduală toate statele membre UE în vederea implementării cuplării unice a pietelor pentru ziua următoare (SDAC, „Single Day-Ahead Coupling”). În anul 2017 OPCOM a participat la analiză și a altor direcții de colaborare, având în vedere scopul final de integrare a tuturor grănitelor României în procesul de alocare implicită a capacităților și implementarea cuplării unice a pietelor pentru ziua următoare.

19.4. Activități în cadrul Proiectului EU XBID Cooperation

OPCOM a participat în anul 2017 în cadrul Grupului de aderare la XBID (XBID Accession Stream), grup constituit cu scopul asigurării transferului de cunoștințe dinspre părțile proiectului XBID către membrii Grupului de aderare la XBID, facilitând în acest fel acestora înțelegerea detaliilor privind

organizarea și activitățile realizate în cadrul proiectului precum și stadiul acestora, în perspectiva participării viitoare în calitate de partii ale proiectului XBID de implementare a cuplării unice a pietelor intrazilnice.

Totodată, ulterior semnării Memorandumului de Înțelegere privind stabilirea unui proiect de implementare local a soluției pentru piața intrazilnică transfrontalieră (XBID) în vederea cuplării pietelor intrazilnice de energie electrică, OPCOM a participat alături de celelalte partii implicate, respectiv 50Hertz, APG, ČEPS, EPEX SPOT, EXAA, HUPX, MAVIR, Nord Pool, OPCOM, OTE, TenneT, Transelectrica, BSP, ELES, CROPEX și HOPS la activitățile LIP 15 (Local Implementation Project), respectiv la elaborarea arhitecturii generale a proiectului și a foii de parcurs, elemente necesare demarării activităților de pregătire a soluției locale de tranzacționare intrazilnică în vederea conectării la sistemul central XBID.

19.5. Activități în calitate de OPCOM de membru al inițiativei PCR

În calitate de parte a inițiativei PCR, OPCOM a participat pe parcursul anului 2017 la activitățile aferente acestei cooperări în structurile decizionale și de lucru, participând totodată la administrarea și dezvoltarea în continuare a PMB și a algoritmului Euphemia, elemente pe baza cărora, alături de altele, se asigură exercitarea funcțiilor de cuplare în arealul 4M MC și MRC.

Totodată, în cursul anului 2017 au fost realizate activitățile dedicate evaluării cadrului contractual PCR din perspectiva necesității adaptării acestuia la prevederile Regulamentului (UE) nr. 2015/1222 și ale Planului OCP (Planul de stabilire și exercitare a funcției de operator de cuplare a pietelor) în contextul implementării cuplării unice a pietelor pentru ziua următoare.

19.6. Activități derulate în contextul implementării Regulamentului (UE) nr. 1222/2015:

Având în vedere desemnarea prin decizie ANRE, în luna decembrie 2015, a OPCOM în calitate de operator al pieței de energie electrică desemnat (OPEED, respectiv NEMO – Nominated Electricity Market Operator) pentru a îndeplini sarcini referitoare la cuplarea unică a pietelor pentru ziua următoare sau a pietelor intrazilnice, acesta a participat și pe parcursul anului 2017 la acțiunile necesare a fi realizate de toate OPEED în scopul implementării prevederilor Regulamentului (UE) 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor (CACM GL), respectiv elaborarea: planului care stabilește modul în care pot fi stabilite și exercitate în comun funcțiile de operator de cuplare a pietelor (MCO Plan), cadrul comun de cooperare pe perioada până la stabilirea cadrului contractual care va guverna operarea cuplării unice a pietelor pentru ziua următoare și a pietelor intrazilnice, metodologiile privind stabilirea și exercitarea funcțiilor de operator de cuplare (algoritmul de cuplare, produsele, scala de preț, măsuri de rezervă în situații deosebite).

19.7. Activități destinate implementării prevederilor REMIT, Regulamentul privind integritatea și transparența pieței angro de energie

În anul 2017 OPCOM a continuat deservirea participanților la piața în vederea îndeplinirii de către aceștia a obligației de raportare a contractelor standard și nestandardizate de furnizare de energie electrică și gaze efectuate în afara unei piețe organizate, contractele de transport, precum și datele fundamentale necesare a fi raportate de operatorii de transport și de sistem de energie electrică, operatorii de transport și de sistem de gaze și operatorii sistemelor de înmagazinare. OPCOM a elaborat pachetul contractual care să faciliteze raportarea pentru toate categoriile de participanți la piața (înregistrați/neînregistrați la piețele administrate de OPCOM) și categorii de date care necesită raportare conform REMIT (contracte de transport și date fundamentale privind energia electrică și gazele). OPCOM a menținut legătura cu participanții la piața și a solicitat în permanentă clarificări din partea autorității naționale de reglementare din perspectiva responsabilităților care revin acesteia prin legislația națională și europeană aplicabilă.

De asemenea, OPCOM a derulat activități comune pe relația de cooperare cu ACER în baza prevederilor Memorandumului de Înțelegere cu privire la cooperarea în domeniul monitorizării pietelor de energie conform REMIT.

20. Demersuri privind implementarea instrumentelor derivate având ca activ suport pretul energiei electrice

Pe parcursul anului 2016 a continuat activitatea în cadrul proiectului "Dezvoltarea și susținerea colaborării cu autoritățile și instituțiile implicate în vederea identificării soluțiilor tehnice necesare implementării Pieței Derivate pe Energie Electrică în România".

20.1. Colaborarea cu Sibex SA

În cursul anului 2016 nu au fost organizate acțiuni în cadrul acestei colaborări, partenerul SIBEX solicitând acordul OPCOM SA în vederea punerii la dispoziția unui consultant extern și/sau BVB a contractului cadru și a acordului de parteneriat încheiate între SIBEX și OPCOM. OPCOM a fost de acord cu dezvăluirea către terțe părți a documentelor asumate dar numai în condițiile în care SIBEX va lua toate măsurile necesare în vederea garantării asumării și îndeplinirii de către entitățile respective a responsabilităților aferente asigurării confidențialității asupra acestor documente la un nivel cel puțin similar celui angajat de părțile celor două documente menționate prin prevederile aplicabile ale acestora.

Ulterior, în data de 22.06.2016 SIBEX – SIBIU STOCK EXCHANGE S.A. a anunțat încheierea unui acord de coordonare cu Bursa de Valori București (BVB) care urma să permită în perioada următoare realizare unor pași concreți spre potențialul proces de fuziune dintre cele două companii. Acordul permite realizare elementelor esențiale ale unui astfel de proces, respectiv etapa evaluării companiilor. Echipa de experți din partea ambelor companii au fost dedicate acestui proiect în scopul stabilirii principiilor și condițiilor de colaborare între părți pentru a crea premisele realizării potențialei fuziuni.

20.2. Colaborarea cu European Energy Exchange AG (EEX)

În decursul anului 2016, au existat notificări privind tranzacționarea produselor care utilizează indexul OPCOM ROPEX_DAM_Base, în conformitate cu acordul de colaborare nr. 28845/04.10.2013, pentru o cantitate de 21.590 MWh (Romanian power futures).

20.3. Colaborarea cu Power Exchange Central Europe, Praga (PXE)

În decursul anului 2016, în baza Contractului de parteneriat nr. 74239/16.10.2014 dintre OPCOM SA și PXE, s-au desfășurat acțiunile prevăzute în vederea acordării PXE a dreptului de utilizare a prețurilor orare stabilite pe Piața pentru Ziua Următoare de către OPCOM SA.

21. Promovarea imaginii societății

21.1. Promovarea imaginii prin asociațiile naționale la care societatea este afiliată

Corespunzător statutului său de bursă națională și a rolului și gradului de dezvoltare atins, societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale "OPCOM" S.A. este afiliat la asociațiile naționale reprezentative pentru sectorul energiei, prin Comitetul Național Român pentru Consiliul Mondial al Energiei (CNR-CME) fiind afiliat și la asociația internațională de profil World Energy Council - WEC.

Pe parcursul anului 2017, societatea a fost asociată la CNR-CME (prin care are posibilitatea să participe la programele de studii și la evenimentele WEC), la SIER și la APEN.

Din statutul de membru decurg obligații, dar și oportunități de participare la adunările generale, în forurile de conducere ale asociațiilor (de regulă: Consiliu Director, Consiliu Științific etc.), în activitatea grupurilor de lucru și la evenimentele organizate, oportunități ce oferă asigurarea unei promovări corecte a piețelor și instrumentelor oferite de "OPCOM" S.A..

În sinteză, prezentăm principalele activități desfășurate în anul 2017 pe relația cu asociațiile la care este afiliată societatea pe plan intern:

CNR-CME (Comitetul Național Român pentru Consiliul Mondial al Energiei)

Pe parcursul anului 2017 "OPCOM" S.A. a participat la ședința Adunării Generale a membrilor Asociației, la ședințele lunare ale Consiliului Director, precum și la ședințele Consiliului Științific Consultativ, conform solicitărilor.

În cadrul acestor întâlniri s-au făcut pregătiri pentru organizarea FOREN 2018 - ediția a XIV-a, cu tema „Central and Eastern Europe in the New Era of Energy Transition: Challenges, Investment Opportunity and Technological Innovations”, care se va desfășura în perioada 10–14 iunie 2018 la

Vox Maris Grand Resort din Costinești, precum a altor acțiuni din PROGRAMUL DE EVENIMENTE la nivel CNR-CME și WEC pe anul 2017.

CNR-CME prin evenimentele pe care le organizează aduce în atenția specialiștilor din comunitatea energeticienilor și a mediului de afaceri din domeniu, subiecte de mare actualitate și interes. Societatea noastră în calitate sa de membru colectiv este invitată să participe la toate evenimentele la care CNR-CME este organizator/coorganizator.

FOREN 2018

FOREN 2018, un forum energetic de mare complexitate, cuprinde 11 evenimente principale (Ziua Regională a Energiei, două Keynote Addresses, Conferința Trilema Energiei, patru mese rotunde la nivel de Forum, trei workshopuri la nivel de Forum) cu tematici relevante și actuale pentru energetica din România și din Europa, 5 sesiuni de comunicări științifice, precum și o expoziție tehnică.

Una dintre cele două Keynote Addresses, respectiv KA2, va fi organizată de OPCOM în parteneriat cu CNR-CME în data de 14.06.2016, orele 08.30–12.30, având tema "Renewable Electricity System Integration: Development of energy markets in Europe. Covering energy needs in the context of markets interconnection".

Oportunitățile de promovare oferite de participarea la această prestigioasă reuniune vor fi fructificate prin susținerea de prezentări în cadrul evenimentului KA2, prin participarea specialiștilor societății cu lucrări la alte sesiuni ale Forumului, precum și prin utilizarea de materiale de informare și promovare (afișaj – roll-up de prezentare a piețelor administrate, a portofoliului de produse și a rezultatelor; mape de prezentare – incluzând programul KA2, fișa de prezentare a piețelor administrate, a portofoliului de produse și a rezultatelor similar roll-up-ului, elemente publicitare).

STUDIUL CME: "RENEWABLE ELECTRICITY SYSTEM INTEGRATION"

Evenimentul STUDIUL CME: "RENEWABLE ELECTRICITY SYSTEM INTEGRATION" cu tema: "Dezvoltarea SRE nu este posibilă fără o piață de stocare a energiei electrice", a fost organizat de CNR-CME împreună cu OPCOM, în sala Radu Zane pusă la dispoziție de Societatea Energetică Electrica SA, în data de 25 mai 2017. Lucrările Conferinței au fost moderate de către prof. dr. ing. Nicolae Golovanov, consilier CNR-CME.

Cu acest prilej au fost fructificate oportunitățile de promovare prin participarea specialiștilor societății cu lucrări, precum și prin utilizarea de materiale de informare și promovare (afișaj – roll-up de prezentare a piețelor administrate, a portofoliului de produse și a rezultatelor).

SIER (Societatea Inginerilor Energeticieni din Romania)

Referitor la colaborarea cu SIER, au fost monitorizate și rezolvate toate aspectele ce țin de calitatea "OPCOM" S.A. de membru colectiv al asociației (participare la AG, precum și alte solicitări punctuale). De asemenea, BSC - Promovare Imagine a întreprins acțiunile necesare pentru realizarea plății cotizației către această asociație.

APEN (Asociația Patronală Energia)

"OPCOM" S.A. este membru colectiv al APEN din luna ianuarie 2007, Asociația având misiunea de a promova interesele economice, tehnice, juridice și sociale de grup ale membrilor săi, precum și susținerea și protejarea pe plan intern și internațional a intereselor acestora.

Au fost monitorizate și rezolvate toate aspectele ce țin de relația cu APEN (participarea "OPCOM" S.A. la AG, vizarea trimestrială a facturilor ce reprezintă plata cotizației către APEN etc.).

21.2. Promovarea imaginii prin organizarea și participarea la manifestările tehnico-științifice în țară și străinătate

În anul 2017, conducerea executivă / specialiștii din cadrul OPCOM au participat la un număr de 1097 întâlniri. Participările la evenimente au fost organizate în conformitate cu rolul instituției în cadrul pieței de energie electrică și de gaze naturale din România, cadrul legislativ și procedural de organizare a acesteia, afilierea la organisme și asociații la nivel național, european și internațional, în cadrul instituțional intern al OPCOM.

Aceste întâlniri au fost organizate la sediul OPCOM și la sediul altor societăți, reprezentanții OPCOM întâlnind reprezentanți ai sectorului energetic / participanți la piața de energie electrică și de gaze naturale din România, parteneri contractuali sau potențiali parteneri, după cum au efectuat și deplasări în străinătate în vederea participării la conferințe, evenimente, întâlniri.

Dintre cele 1097 întâlniri, evenimente, participări, 1075 (97,99%) s-au desfășurat în România și 22 (2,01%) în străinătate, în timp ce dintre întâlnirile din România, 946 (88,00%) s-au desfășurat la sediul OPCOM. Aceasta distribuție reflectă rolul esențial al OPCOM în cadrul pieței de energie din România, precum și în demersurile în derulare la nivel european pentru realizarea unei piețe de energie integrată, în condiții de transparență și integritate. De asemenea, dintre cele 946 întâlniri desfășurate la sediul OPCOM, 443 (46,83%) sunt teleconferințe desfășurate în cadrul proiectelor aflate în derulare.

De asemenea, conducerea OPCOM a participat în afara societății în calitate de speaker la următoarele evenimente:

- Evenimentul "ZF Power Summit '17 – Fuel for the Future", organizat de Ziarul Financiar, la Hotelul Radisson Blu din București, în perioada 20-21 Februarie 2017;
- Dezbaterile "Lecturile iernii 2016/2017: cât de vulnerabil este sistemul energetic românesc și cum poate fi menținut un mix energetic performant", organizată de Publicația Energy-Center.ro, cu sprijinul Autorității Naționale de Reglementare în Energie (ANRE) și al operatorului de piață (OPCOM), la Hotel Capital Plaza din București, în data de 9 martie 2017;
- Seminarul cu tema "Etica în piața de energie" organizat de AFEER la Hotelul InterContinental din București, în data de 27 martie 2017;
- Cea de a treia ediție a Galei FOCUS ENERGETIC "Doamne în Energie", care s-a desfășurat la Hotel Athenee Palace Hilton din București, în data de 27 martie 2017. Evenimentul le-a avut în centrul atenției pe unele dintre cele mai importante femei din sectorul energetic sau care au o influență majoră asupra acestuia. Premiile de excelență acordate „Doamnelor în Energie” au răsplătit munca, abnegația, priceperea, tenacitatea, dar și rezultatele de excepție ale acestor doamne.
Cu acest prilej, doamna Rodica Popa, coordonatorul Direcției Tranzacții la Termen și Certificate din cadrul OPCOM, a primit premiul pentru "Implicare și dăruire în dezvoltarea concurențială, transparența, publică, centralizată și nediscriminatorie a pieței românești a energiei";
- Conferința "De ce liberalizăm piața de gaze? Cine poate beneficia de o competiție reală și ce șanse are România de a deveni un hub regional de gaze?" organizată de Publicația Energy-Center.ro, cu sprijinul Autorității Naționale de Reglementare în Energie (ANRE) și al operatorului de piață (OPCOM), la Hotel Royal, Sala Mircea Voda, din București, în data de 28 martie 2017;
- Conferința anuală cu tema "R-evoluție în energie. Decizii pentru viitor" organizată de Publicația InvesTenergy sub patronajul Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei – ANRE, care s-a desfășurat la Hotel InterContinental din București, în data de 11 mai 2017;
- Participarea în calitate de coorganizator la evenimentul STUDIUL CME: "RENEWABLE ELECTRICITY SYSTEM INTEGRATION" cu tema: "Dezvoltarea SRE nu este posibilă fără o piață de stocare a energiei electrice", care s-a desfășurat în București la Societatea Energetică Electrică SA, Sala Radu Zane, în data de 25 mai 2017;
- Cea de a XXVIII-a ediție a CONFERINȚELOR FOCUS ENERGETIC, cu tema „Competiția pe piața energetică”, care s-a desfășurat în București la Hotel Athenee Palace Hilton, în data de 3 iulie 2017;
- Masa rotundă "Prețul energiei electrice amenință economia românească. Răspunde piața de energie corect la cerere și ofertă?", organizată de Publicația Energy-Center.ro, cu sprijinul Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE), care s-a desfășurat în București la Hotel International, Sala Orizont, în data de 27 iulie 2017;
- Evenimentul Energy Breakfast Club "Liberalizare și competiție: gaze naturale și electricitate", organizat de energynomics.ro, la Hotel Sheraton din București, în data de 30 august 2017;
- Cea de-a V-a ediție a Conferinței "Energia în priză", organizată de Grupul de presă "BURSA" la Restaurantul Elisabeta din București, în data de 7 septembrie 2017;
- Participarea în calitate de coorganizator la dezbaterile "Cum va funcționa schema de sprijin pentru industria regenerabilă după intrarea în vigoare a Ordonanței 24/2017? Ce modificări se impun la Legea 220/2008?", organizată de Publicația Energy-Center.ro, la Hotel International din București, în data de 28.09.2017;
- Evenimentul Energy Transition 2017, organizat de RWEA la Hotel Athenee Palace Hilton, în data de 30 octombrie 2017;

- Cea de-a III-a editie a Conferintei anuale AFEER „Liberalizarea, la final? Efecte si provocari”, la JW Marriott Bucharest Grand Hotel, in data de 15 noiembrie 2017.

Oportunitatile de promovare facilitate de participarea la aceste evenimente au fost fructificate prin participarea la dezbateri, precum si prin utilizarea de materiale de informare si promovare, respectiv fisa de prezentare a pietelor administrate, a portofoliului de produse si a rezultatelor;

Realizarea materialelor informative

Adoptând modul de promovare a imaginii societății aproape în exclusivitate în spațiul virtual, „Raportul anual OPCOM 2016” se realizează într-o imagine grafică asemănătoare cu cea a „Raportului anual OPCOM 2015”, numai în format electronic. Această opțiune implică și diminuarea costurilor aferente prin economia realizată.

Factorii interesați/mass media au beneficiat în permanență de informații referitoare la activitatea societății prin publicarea pe website-ul OPCOM de anunțuri-știri sub formă de mesaje operaționale pentru fiecare dintre piețele administrate de OPCOM, inclusiv pentru cele în curs de implementare, precum și de peste 70 de comunicate și informații de presă.

Website-ul OPCOM găzduiește o pagina dedicată cu informații referitoare la serviciile de raportare REMIT, inclusiv cu trimitere spre consultare la documentele ACER.

De asemenea, website-ul OPCOM găzduiește o pagină dedicată proiectului Cuplarea prin Preț a Regiunilor (PCR), având în vedere statutul societății de membru deplin al cooperării PCR, precum și o pagină dedicată OPEED/NEMO, creată în contextul punerii în aplicare a sarcinilor stabilite de Regulamentul 2015/1222, considerând calitatea OPCOM de Operator al pieței de energie electrică desemnat (OPEED/NEMO), conform Regulamentului (UE) 2015/1222, începând din 14.12.2015.

Pe parcursul anului 2017 s-au primit un număr de 32 solicitări de la factorii interesați de problematica pieței de energie din România, pentru care s-au formulat răspunsuri din partea departamentelor responsabile de problema solicitată.

În ceea ce privește REMIT, exista un dialog permanent cu participanții la piața, care au posibilitatea de a formula întrebări față de raportările efectuate sau de punerea în aplicare a Regulamentului, întrebări al căror răspuns este furnizat de OPCOM inclusiv prin consultarea ACER, după caz.

Relația cu presa s-a concretizat prin organizarea unor întâlniri la sediul societății și prin circa 32 de interviuri/răspunsuri la solicitările scrise ce au fost acordate ziariștilor de profil din țară și din străinătate.

La realizarea materialelor informative solicitate în mod curent, BSC – Promovare Imagine a colaborat cu responsabilii desemnați pentru întocmirea materialelor și după obținerea aprobării DG, a transmis informațiile/materialele către mass-media/factorii interesați.

22. Satisfactia clientilor

Pentru a obține o imagine cât mai fidelă a percepției clientilor și partilor interesate față de serviciile prestate de către OPCOM SA, au fost elaborate două tipuri de chestionare specifice pentru clienți și respectiv pentru partile interesate.

În aceste chestionare, pentru apreciere, a fost prevăzut un sistem de punctaj cuprins între minim 1 punct și maxim 5 puncte, iar aprecierea globală în cazul diverselor criterii s-a făcut prin determinarea mediei aritmetice obținute.

Au fost chestionați clienții OPCOM - participanții activi la piețele administrate de societatea noastră - precum și partile interesate - Ministerul Economiei, Ministerul Energiei și ANRE.

În luna decembrie 2017, au fost transmise chestionarele de evaluare prin e-mail tuturor clientilor OPCOM și partilor interesate menționate. De asemenea, chestionarul de evaluare pentru clienți a fost afișat pe site-ul OPCOM, de unde clienții OPCOM (participanții la piețele administrate) au avut posibilitatea să-l descarce.

S-au primit răspunsuri de la 115 de clienți și de la una din cele 3 părți interesate.

În comparație cu anii anteriori în care s-a efectuat un astfel de sondaj în rândul clientilor OPCOM, numărul de răspunsuri primite de la clienți pentru anul 2017 (115) este al patrulea ca mărime.

Punctajele medii obținute de la clienți s-au menținut foarte ridicate la toate întrebările din chestionar și pentru anul 2017, situându-se în intervalul 4,44 - 4,92 dintr-un maxim de 5.

Sunt de remarcat punctajele deosebite obținute la întrebările de la: punctul 2 – *Cum apreciați gradul de profesionalism al agajărilor OPCOM SA* – 4,82 și punctul 6 a), b), c) și d) - *În cazul în care ati beneficiat*

de suportul angajatilor OPCOM SA pentru o problema/aspect specific, cat de multumiti ati fost de modul de rezolvare al problemei din p.d.v. al: a) Promptitudinii; b) Corectitudinii informatiilor; c) Responsabilitatii d) Conduitei - 4,82, 4,87, 4,82 si respectiv 4,92.

O serie de clienti au semnalat problemele intampinate in activitatile desfasurate care au implicat interactiunea cu OPCOM SA (13 din totalul de 115) sau au facut comentarii si sugestii pentru imbunatatirea calitatii serviciilor noastre (11 din totalul de 115 de respondenti), rezultand ca feed-back-ul de la clienti a ramas in continuare important, fiind foarte valoros pentru societatea noastra.

Ca de fiecare data, OPCOM SA a raspuns in scris, cu promptitudine, tuturor acestor clienti.

Una din partile interesate chestionate si anume ANRE a raspuns la sondaj.

Partea interesata care a raspuns la sondaj apreciaza in mod deosebit modul in care lucreaza OPCOM SA, rezultand o valoare medie generala a punctajului obtinut de 4,75 (una dintre cele mai mari de pana acum pentru partile interesate). Partea interesata care a raspuns la sondaj nu a avut comentarii sau sugestii de imbunatatire.

Cele prezentate in acest capitol reflecta existenta unui proces continuu de perfectionare a activitatii OPCOM SA, care are loc concomitent cu maturizarea pietei de energie din Romania.

23. Monitorizarea/supravegherea mărcilor, produselor, prețurilor și indicilor "OPCOM" S.A. înregistrați pe cale națională la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM) și la nivel comunitar la OHIM, devenit EUIPO de la 23 martie 2016

Amintim faptul că, odată cu modificarea Legii mărcilor (Legea 84/1998 prin care se prevedea că OSIM este cel care, în procedura de înregistrare se opune din oficiu oricărui terț care dorește să înregistreze o marcă identică sau similară cu una deja înregistrată) și prin intrarea în vigoare a Legii nr. 66/2010, fiecare proprietar de marcă, direct sau prin specialiști în domeniu, trebuie să supravegheze permanent bazele de date pentru a se informa dacă un terț încearcă să înregistreze o marcă similară sau identică și să se opună acestei înregistrări în termenul legal.

În acest context, în cadrul "OPCOM" S.A. s-a dispus monitorizarea celor 15 mărci înregistrate la OSIM și OHIM, devenit **EUIPO**, în cadrul BSC - Promovare Imagine. Pe parcursul anului 2017, s-au făcut verificări la nivel național (OSIM), în Buletinele Oficiale de Proprietate Industrială – Secțiunea Mărci, publicate până în data de 31 decembrie 2017 inclusiv. Până la momentul precizat, 31 decembrie 2017, nici un terț nu a încercat să înregistreze o marcă similară sau identică cu mărcile înregistrate de "OPCOM" S.A..

La nivel comunitar, la OHIM de la Alicante, pe parcursul anului 2017, nu s-a primit nici o comunicare de la OHIM, devenit **EUIPO**, cu privire la înregistrarea vreunei mărci cu potențial conflict cu una dintre mărcile "OPCOM" S.A.. Menționam că, de la OHIM, devenit **EUIPO**, comunicările se primesc pe adresa firmei de avocatură prin care s-au făcut cele 15 înregistrări.

24. Promovarea imaginii prin activitățile de cooperare internațională pe relația cu asociațiile la care societatea este afiliată

Societatea este afiliată respectiv activează în structuri de lucru ale EUROPEX, APEx și WEC, în mod corespunzător față de statutul de bursa națională, rolul, portofoliul de produse și performanța, precum și în corelare cu obiectivele de dezvoltare ale societății. În cadrul activităților desfășurate în anul 2017 au continuat urmărirea îndeplinirii obligațiilor rezultate din statutul de membru al acestor asociații precum și promovarea corespunzătoare a obiectivelor, produselor și imaginii societății. Prin activitatea desfășurată s-a urmărit asigurarea unei poziționări corespunzătoare și active în contextul activităților și eforturilor realizate de operatorii pietelor de energie europeni în cadrul procesului european coordonat de Comisia Europeană și ACER în scopul pregătirii și punerii în aplicare a cadrului legislativ european cu relevanță pentru domeniul de activitate al membrilor asociației, precum și în vederea asigurării unei promovări externe corespunzătoare a obiectivelor societății și pentru continuarea dezvoltării relațiilor cu omologii europeni.

În același timp, activitatea a fost corelată cu programul și tematicile abordate de asociații și formulele de organizare a activității acestora, corespunzător domeniului societății, precum și a alocării optime a resurselor.

EUROPEX (Asociatia burselor europene de energie)

A continuat realizarea de dezbateri referitoare la evolutia procesului european de stabilire si punere in aplicare a cadrului necesar dezvoltarii si implementarii modelului tinta pentru piata interna europeana de energie, incluzand aspecte legate de evolutia procesului de pregatire a unor elemente relevante ale cadrului legislativ european necesare in vederea implementarii si aducerii pietei unice europene a energiei la stadiu functional.

In cadrul acestor activitati s-a urmarit promovarea pozitiei si opiniei societatii pe subiectele supuse analizei si deciziei corespunzator directiilor de aplicabilitate pentru societate, promovarea obiectivelor societatii in contextul discutiilor si al procesului decizional al asociatiei, participarea la procesul de armonizare a pozitiiilor membrilor pe teme specifice care au inclus elemente in evolutie ale optiunilor si solutiilor aferente cadrului legislativ european incident, incluzand convenirea pozitiiilor comune in raport cu celelalte organizatii europene implicate in acest proces, precum si aspecte de natura conceptuala general in domeniul pietelor de energie electrica, gaze naturale si instrumente de mediu.

Activitatile desfasurate in acest cadru au facilitat, totodata, informarea la zi asupra evolutiilor omologilor europeni si privind evolutiile si tendintele in plan european. S-a actionat in vederea promovarii obiectivelor societatii in raporturile cu omologii europeni in procesul de formulare a pozitiiilor si de intreprindere a actiunilor pe langa forurile europene si asociatiile de profil. Totodata, s-a actionat in directia dezvoltarii relatiilor bilaterale ale societatii cu organizatiile omoloage, precum si promovarea imaginii societatii.

S-a asigurat monitorizarea activitatilor si procesului de analiza la Adunarii Generale. In acest cadru la acest nivel s-au realizat analize privind functionarea asociatiei si a grupurilor sale de lucru, directii de activitate si actiune ale asociatiei corespunzator evolutiilor europene in domeniile cu relevanta comuna pentru membrii acesteia, precum si in ceea ce priveste aspecte de natura organizatorica.

Societatea a monitorizat evolutia activitatii grupurilor de lucru interne ale asociatiei privind piata de energie electrica, instrumentele financiare, transparenta si integritatea pietei, piata instrumentelor de mediu si piata de gaz, cu participare corespunzatoare temelor abordate. Activitatea s-a concentrat asupra evolutiile europene, considerand rolul asociatiei de platforma de dezbateri a membrilor pe teme si activitati desfasurate in plan european.

APEx (Asociatia internationala a burselor de energie)

In cursul anului 2017 prin activitatea desfasurata s-a urmarit asigurarea interfetei cu asociatia si realizarea comunicarii aferente.

Nu s-a participat direct la evenimente, decizandu-se ca societatea sa nu participe la lucrarile conventiei anuale (24-26 octombrie 2017, Bruxelles, Belgia) ca o masura luata din perspectiva eficientizarii activitatii si a alocarii optime a resurselor.

WEC (Consiliul Mondial al Energiei)

Asemeni anilor anteriori, societatea a mentinut permanent disponibilitatea si capacitatea de raspuns pe relatia cu Comitetul National Roman pentru Consiliul Mondial al Energiei pentru eventuale solicitari in vederea participarii la realizarea de activitati in cadrul forurilor de lucru ale WEC, corespunzator domeniul de competenta al societatii.

25. Informatica si telecomunicatii

Dupa admiterea OPCOM ca membru cu drepturi depline in asociatia PCR, de la finele anului 2015 si eforturile sustinute depuse pe tot parcursul anului 2016 in vederea implementarii, modificarii si testarii sistemelor informatice, din 16 ianuarie 2017 OPCOM a devenit bursa coordonatoare in proiectul de cuplare a Pietelor pentru Ziua Urmatoare din Romania, Ungaria, Slovacia si Cehia (4M MC).

Aceasta realizare a atras dupa sine si cresterea responsabilitatilor operatorilor de piata precum si a administratorilor sistemelor informatice, fiind implementate si administrate platforme informatice noi pentru operarea mecanismelor de cuplare. Au fost instalate practic 5 noi sisteme informatice, de productie, de backup, de integrare, de teste locale si de algoritmi, a caror administrare a fost preluata fara probleme in activitatea normala a directiei informatica si telecomunicatii.

De asemenea, ca si coproprietar al activelor PCR, OPCOM si-a asumat responsabilitati sporite in grupurile de lucru cu specific IT din cadrul asociatiei, desfasurand activitati care in cadrul grupului algoritm au adus chiar venituri societatii.

Pe langa indeplinirea fara reprosuri a activitatilor ce reies din statutul de bursa coordonatoare in cadrul 4M MC si de cel de coproprietar PCR, o alta provocare a anului 2017 a constituit-o lansarea pietelor anonime de certificate verzi. Aceasta a avut loc la 1 septembrie 2017 si a atras dupa sine un volum ridicat de sarcini cu caracter informatic, respectiv de dezvoltare a unor aplicatii de integrare intre sistemul informatic de tranzactionare si Registrul Certificatelor Verzi. De asemenea lansarea acestor pieti a necesitat dezvoltarea procedurilor interne cu specific IT pentru preluarea noilor responsabilitati atribuite operatorilor IT.

La mijlocul anului 2017 a demarat proiectul de trecere a serviciului de email si gestionare de fisiere in cloudul Microsoft, fiind adoptat modelul de licentiere Office 365. Aceasta schimbare aduce, pe langa beneficiile directe aduse de economia realizata, si o serie de beneficii legate de disponibilitatea si securitatea informatiei precum si o capacitate de stocare sporita.

Toate aceste proiecte s-au desfasurat fara a afecta calitatea ridicata a celorlalte servicii oferite pietei de energie electrica si de gaze naturale din Romania. Astfel pe tot parcursul anului 2017 s-au indeplinit permanent si alte obiective foarte importante, dintre care enumeram:

- Administrarea in conditii optime a platformei pentru PZU in contextul functionarii in regim cuplat la nivel 4M MC;
- Administrarea platformei pentru tranzactiile pe pietele bilaterale centralizate si pe piata intrazilnica, concomitent cu derularea unui studiu de modernizare a acestei platforme;
- Administrarea si dezvoltarea sistemului informatic pentru raportarea catre ACER in cadrul Regulamentului REMIT;
- Administrarea functionarii sistemului de management al securitatii informatiilor in conformitate cu prevederile standardului ISO 27001:2013;
- Administrarea si dezvoltarea sistemelor dezvoltate cu resurse proprii, printre cele mai importante fiind sistemul de raportare REMIT, sistemul de acces la datele Registrului de Certificate Verzi sau sistemul de administrare a certificatelor verzi;
- Administrarea si dezvoltarea site-ului web al societatii pentru publicarea in bune conditii a informatiilor provenite din operarea zilnica, a celor generate de noile pieti lansate in OPCOM sau a celor solicitate de noile reglementari aparute in 2017;
- Administrarea platformei de decontare si rularea unor simulari solicitate de ANRE in vederea modificarii regulilor de decontare la nivelul pietei de echilibrare;
- Contributia permanenta la elaborarea si indeplinirea planului de investitii al societatii.

Cea mai mare realizare a anului 2017 o constituie preluarea cu succes a rolului de bursa coordonatoare in proiectul 4M MC si indeplinirea responsabilitatilor aferente fara probleme pe parcursul acestui an.

In continuare trebuie sa precizam ca in activitatea specifica IT au fost integrate un numar foarte mare de participari la intalniri, conferinte sau teleconferinte, generate de participarea OPCOM in numeroase proiecte de cooperare Europeana (PCR, 4M MC, XBID, NEMO). Aceasta activitate de dezvoltare a fost in mod evident sustinuta de eforturile si competentele crescute ale echipei IT, care au condus la asigurarea unei functionarii la parametrii nominali a tuturor sistemelor informatice din cadrul societatii.

Totodata, aceasta activitate de cooperare cu numeroase burse de energie din Europa ne-au reconfirmat concluzia din anul 2016, respectiv aceea ca profesionalismul angajatilor directiei IT din OPCOM nu este cu nimic mai prejos decat cea a colegilor din alte burse de energie cu renume la nivel european. Sistemele informatice implementate in cadrul OPCOM, desi cu resurse reduse comparativ cu alti operatori de piata, au dat dovada de fiabilitate, securitate si siguranta in exploatare, fiind un suport ferm pentru toate activitatile desfasurate in societate, permitand dezvoltarea fluenta a noilor procese introduse in activitatea de zi cu zi.

Nu in ultimul rand trebuie sa amintim de lansarea pietelor anonimizate la termen pentru certificatele verzi, a caror operare comerciala a demarat la inceputul lunii septembrie 2018, termen respectat in urma eforturilor intense si solutiilor tehnice flexibile implementate de-a lungul timpului in OPCOM.

In final, apreciem ca activitatea Directiei Informatica si Telecomunicatii in anul 2017 a venit ca o continuare fireasca a activitatii din anii anteriori, confirmand profesionalismul, compententa,

experienta si angajamentul angajatilor ei la nivel european. Implementarea unor solutii tehnice de o calitate superioara si flexibilitate ridicata a condus la posibilitatea evolutiei la acelasi nivel cu partenerii europeni, iar eficienta acestor solutii a condus la economii semnificative pentru societate.

In continuare ramanem concentrati pe asigurarea unei securitati ridicate ale sistemelor informatice in spiritul standardelor adoptate si a reglementarilor legislative in vigoare.

26. Mentinerea si imbunatatirea functionarii sistemului de management al securitatii informatiei (SMSI)

OPCOM SA urmareste permanent indeplinirea responsabilitatilor ce ii revin in pietele de energie electrica si de gaze naturale la nivel national si european, in conditiile asigurarii unei securitati a informatiilor la cele mai inalte standarde, prin implementarea si operarea unui Sistem de Management al Securitatii Informatiei (SMSI) in deplina conformitate cu standardul international ISO/IEC 27001:2013.

In luna iunie 2015 OPCOM SA a obtinut Certificatul de Aprobare care atesta faptul ca SMSI implementat in cadrul OPCOM SA este conform cerintelor standardului ISO/IEC 27001:2013 "Tehnologia informatiei. Tehnici de securitate. Sisteme de management al securitatii informatiei. Cerinte".

In domeniul SMSI, după obtinerea certificarii, atentia personalului OPCOM SA s-a concentrat asupra monitorizarii permanente a functionarii SMSI, a mentinerii si imbunatatirii acestuia, astfel incat sa se respecte, in continuare, cerintele standardului 27001:2013.

In data de 10.11.2016 s-a desfasurat Sedinta de Analiza a Managementului dedicata analizei functionarii SMSI in perioada 15.11.2015 – 31.10.2016. Cu aceasta ocazie au fost adoptate o serie de masuri pentru anul 2017, menite sa duca la imbunatatirea functionarii SMSI, dintre care amintim:

Auditarea sistemele informatice in vederea prevenirii exploatarei vulnerabilitatilor tehnice. Evaluarea si implementarea masurilor necesare pentru eliminarea vulnerabilitatilor tehnice relevate de auditarea sistemelor informatice;

Elaborarea si supunerea spre aprobare a documentelor specifice SMSI (actualizare inventar resurse, analiza de risc, obiective de securitate, program audit intern SMSI);

Planificarea si efectuarea a doua Audituri Interne SMSI;

Efectuarea a doua sesiuni de instruire a personalului OPCOM SA, in domeniul SMSI;

Planificarea, pregatirea si efectuarea periodica (la 6 luni) a exercitiilor de evacuare in caz de incendiu, conform legislatiei in domeniu;

Testarea Planului de Continuitate a Afacerii (PCA).

Toate masurile adoptate in Sedinta de Analiza a Managementului au fost indeplinite.

La inceputul anului 2017 au fost actualizate documentele SMSI privind inventarul resurselor, evaluarea riscului, planul de tratare a riscului, fisa de urmarire obiectiv de securitate (in cadrul imbunatatirii continue a securitatii informatiei), obiectivele de securitate pentru anul 2017.

Totodata a fost intocmit si "Programul pentru Audit Intern SMSI – 2017" care a fost aprobat de conducerea OPCOM SA. Programul a prevazut doua Audituri Interne SMSI (in lunile aprilie si octombrie 2017).

Cele doua audituri interne SMSI s-au desfasurat, conform "Programului pentru Audit Intern SMSI – 2017" in perioada 20-24.04.2017, respectiv 30-31.10.2017. Auditurile au fost precedate de transmiterea planului de audit catre toate compartimentele supuse auditarii. Au fost auditate functiile de management, departamentele si unitatile functionale care concentreaza resurse si informatii critice pentru realizarea obiectivelor OPCOM SA si au avut ca principale tinte stabilirea gradului in care SMSI OPCOM SA continua sa fie conform cu criteriile de audit si cu domeniul de activitate certificat, precum si verificarea gradului in care procesele sistemului asigura respectarea cerintelor legale si de reglementare, a cerintelor contractuale si a celor definite de partile interesate. Concluziile acestor audituri, mentionate in rapoartele de audit, confirma faptul ca SMSI functioneaza in mod eficace, ca eficacitatea sistemului este monitorizata, utilizandu-se indicatori de performanta in stabilirea obiectivelor de securitate, iar activitatea se desfasoara cu respectarea prevederilor legale, rolurile si responsabilitatile privind SMSI fiind cunoscute si aplicate. De asemenea, in rapoartele de audit au fost formulate recomandari privind imbunatatirea functionarii SMSI

(determinarea, la nivelul fiecarui compartiment, a informatiilor vitale pentru continuitatea afacerii, pastrarea acestor informatii pe serverele OPCOM si salvarea lor pe echipamentele din locatie Disaster Recovery; continuarea actiunilor de constientizare a personalului OPCOM referitor la respectarea cerintelor SMSI si a responsabilitatilor care le revin referitor la SMSI s.a.).

Mentionam ca in perioada 14-15.11.2016 s-a desfasurat cel de-al doilea Audit de Supraveghere SMSI. Auditul a fost efectuat de catre Lloyd's Register (LRQA), organismul care a eliberat Certificatul de aprobare care atesta faptul ca Sistemul pentru Managementul Securitatii Informatiei al OPCOM SA a fost aprobat in conformitate cu Standardul ISO/IEC 27001:2013.

Auditul de Supraveghere a confirmat faptul ca SMSI OPCOM SA respecta in totalitate cerintele standardului ISO/IEC 27001:2013 si a recomandat mentinerea certificarii.

Urmatorul Audit de Supraveghere (ultimul din actualul ciclu de certificare, urmand ca re-certificarea SMSI OPCOM SA in conformitate cu Standardul ISO/IEC 27001:2013 sa se desfasoare in luna mai 2018) va avea loc in perioada 23 – 24.11.2017 si va fi efectuat tot de LRQA.

O cerinta principala a SMSI o constituie constientizarea personalului, astfel incat acesta sa cunoasca documentele care stau la baza implementarii SMSI si sa contribuie activ la mentinerea functionarii si la imbunatatirea acestuia. In acest scop documentele SMSI sunt accesibile intregului personal al OPCOM SA prin publicarea lor pe Intranet, iar modificarile si actualizarile operate asupra acestor documente, precum si adaugarea de documente noi (proceduri, politici sau instructiuni de lucru) sunt comunicate tuturor salariatilor. De asemenea, instruirea personalului referitoare la cerintele standardului ISO/IEC 27001:2013 si la implementarea SMSI in cadrul OPCOM SA, precum si testarea cunostintelor reprezinta o forma eficienta de constientizare a intregului personal in domeniul securitatii informatiilor. Conform "Obiectivelor de securitate 2017", document aprobat de conducerea OPCOM, in anul 2017 s-au desfasurat doua sesiuni de instruire a personalului OPCOM, in domeniul SMSI, in perioada 10-30.05.2017 (tema „Planul de Continuitate a Afacerii”), respectiv 9–25.10.2017 (tema „Controlul accesului in sistemul informatic”). Ambele sesiuni s-au finalizat prin completarea de catre personalul instruit a unor chestionare (teste grila), iar rata raspunsurilor corecte (peste 98%) conduce la concluzia ca actiunile respective si-au atins scopul. In continuare, se va acorda o atentie sporita instruirii personalului OPCOM in domeniul securitatii informatiei, actiunile de instruire concentrandu-se asupra cunoasterii implementarii SMSI OPCOM.

Componenta a „Planului de Continuitate a Afacerii” dar si a „Politicii privind situatiile de urgenta”, organizarea si desfasurarea exercitiilor de alarmare si evacuare in caz de incendiu urmareste pregatirea personalului OPCOM SA si insusirea de catre acesta a regulilor care trebuie respectate in cazul aparitiei unor situatii de urgenta. In conformitate cu Ordinul MAI nr.262/2010, art.121, in "Obiectivelor de securitate 2017" a fost prevazuta desfasurarea, in anul 2017, a doua exercitii de evacuare in caz de incendiu. Aceste exercitii s-au desfasurat pe data de 18.05.2017 si 19.10.2017, iar la exercitii au participat intreg personalul OPCOM SA (cu exceptia salariatilor care asigurau, conform planificarii, administrarea si operarea platformelor de tranzactionare). La ambele exercitii, timpul cronometrat intre momentul declansarii alarmei si finalizarea efectuarii prezentei personalului in Punctul de Adunare a fost sub baremul de 10 min. propus la organizarea exercitiilor, iar exercitiile s-au desfasurat fara incidente, dovedind atentia acordata de fiecare salariat acestor actiuni.

In „Planul de Continuitate a Afacerii”, componenta esentiala a SMSI, este prevazuta efectuarea anuala a unui test PCA, acest test fiind inclus si in documentul "Obiectivelor de securitate 2017". In anul 2017, testul PCA s-a desfasurat in ziua de 19.10.2017, iar scenariul de test a presupus intreruperea totala a alimentarii cu energie electrica si continuarea neperturbata a activitatii OPCOM, prin alimentarea tuturor consumatorilor folosind grupul electrogen, pornirea grupului si comutarea pe grup realizandu-se automat. Testul s-a desfasurat fara incidente, urmand a fi repetat periodic pentru a se putea verifica buna functionare a echipamentelor care asigura pornirea si comutarea automata pe grup in cazuri de cadere totala a alimentarii electrice din reseaua de alimentare.

In concluzie, Sistemul de Management al Securitatii Informatiei implementat in cadrul OPCOM SA corespunde prevederilor standardului ISO 27001:2013 si functioneaza in mod eficient.

Este necesar ca, in continuare, conform prevederilor standardului ISO 27001:2013, functionarea SMSI sa fie atent monitorizata iar eventualele disfunctionalitati sau amenintari la adresa securitatii informatiei sa fie corectate/contracarate cu promptitudine. In stransa legatura cu SMSI, la inceputul anului 2018 vom avea in vedere implementarea Regulamentului UE 679/2016, privind protectia datelor cu caracter personal.

27. Mentinerea si imbunatatirea sistemului de management al calitatii

OPCOM SA a implementat inca din anul 2003 un sistem de management al calitatii (SMC), certificat ai de firma britanica Lloyds Register Quality Assurance (LRQA) in conformitate cu standardul ISO 9001. In cei 12 ani de la implementare SMC OPCOM a fost supus la 4 procese de recertificare, in luna iulie 2006, in luna iulie 2009, in luna iulie 2012 si respectiv in luna iulie 2015.

Auditurile efectuate in anul 2016 asupra SMC OPCOM, atat auditul extern (auditul de supraveghere, efectuat LRAQ in intervalul 03 - 06.07.2017) cat si auditurile interne (auditurile planificate, efectuate de Reprezentantul Managementului in problemele Calitatii (RMC) in intervalele 19 - 23.06.2017 si 12 - 16.12.2017) au evidentiat inca o data preocuparea si angajamentul managementului pentru mentinerea si imbunatatirea sistemul de management al calitatii din cadrul OPCOM SA.

In urma celor 3 audituri din anul 2017, mentionate mai sus, nu a fost initiat niciun raport de neconformitate/observatie si nu a fost solicitata nicio solutie de rezolvare a problemei sau actiune corectiva.

A fost elaborat un „Plan de actiuni preventive pentru anul 2017”. In conformitate cu acest plan, au fost initiate 7 actiuni preventive, care au fost in totalitate realizate.

Ca si in anii anteriori, au avut loc doua sedinte de analiza a managementului destinate SMC, pe 20.01.2017 si pe 29.06.2017. In cadrul acestor sedinte s-au efectuat analize detaliate ale tuturor aspectelor aferente functionarii SMC OPCOM si s-au stabilit planuri de masuri pentru imbunatatirea in continuare a activitatii si pentru cresterea eficientei activitatii OPCOM.

Absenta reclamatilor/contestatiilor fondate de la clienti conduce la concluzia ca serviciile prestate de OPCOM SA au fost realizate conform reglementarilor in vigoare si sunt intr-un continuu proces de imbunatatire (In anul 2017 au fost primite 2 reclamatii/contestatii de la clienti care s-au dovedit a fi nefondate, in urma analizelor efectuate de comisiile interne OPCOM constituite in acest scop).

Obiectivele specifice aferente directiilor, serviciilor si birourilor din cadrul OPCOM fixate pentru anul 2017 au fost realizate in proportie de 99%, adica au fost indeplinite 103 din cele 104 obiective specifice. Totodata, gradul de indeplinire al masurilor stabilite la cele 2 sedinte de analiza a managementului destinate SMC din anul 2017 a fost de 92.85%, fiind duse la indeplinire 13 din cele 14 masuri stabilite. Referitor la obiectivul si la masura care nu au fost indeplinite, acestea nu au putut fi realizate din motive independente de vointa OPCOM SA.

In vederea realizarii trecerii la noua varianta (aparuta in septembrie 2015) a standardului ISO 9001, dupa care va avea loc recertificare SMC OPCOM in luna iulie 2018, RMC a absolvit la sfarsitul lunii octombrie 2017 cursul RINA de formare “Auditor intern pentru Sistemul de Management al Calitatii, conform standardului ISO 9001:2015”. De asemenea, tema uneia din cele doua instruirii efectuate de RMC cu sefi de serviciu/birou si cu directorul de program in anul 2017, cea din luna noiembrie 2017, a fost “Prezentarea masurilor necesare pentru pregatirea recertificarii SMC in conformitate cu standardul ISO 9001:2015”.

Putem concluziona ca, pe ansamblu, sistemul de management al calitatii din cadrul OPCOM SA a functionat eficient in anul 2017, dovedindu-se un sistem matur, cu parghii de reglare specifice.

Pentru imbunatatirea in continuare a functionarii acestui sistem, este necesara identificarea si tratarea cu si mai mare promptitudine a problemelor care apar sau care sunt detectate prin intermediul instrumentelor specifice managementului calitatii: audituri interne, sedinte de analiza a managementului, rapoarte de neconformitate, actiuni corective, evaluarea satisfactiei clientilor, etc.

Cap. II SITUAȚIA FINANCIAR-CONTABILĂ

Activitatea economico-financiara a OPCOM in anul 2017 s-a desfasurat in conformitate cu reglementarile legale in vigoare aplicabile, cu indicatorii prevazuti in Bugetul de venituri si cheltuieli aprobat si cu respectarea prevederilor Contractului Colectiv de munca al OPCOM si protocoalelor incheiate cu partenerul social.

Activitatea economico-financiara a OPCOM in anul 2017 s-a inscris in Strategia globala de dezvoltare a OPCOM pentru perioada 2017-2019.

1. Elemente de bilant

Analiza indicatorilor de bilant permite cunoasterea evolutiei acestora si compararea cu exercitiile financiare precedente, implicit permite calcularea unor indicatori economico-financiari in vederea efectuarii de analize economico-financiare cu impact in procesul decizional.

In cadrul bilantului contabil patrimoniul este reprezentat prin prisma activului si pasivului. In cadrul activului, elementele sunt grupate in raport cu destinatia bunurilor economice utilizate si gradul de lichiditate in active imobilizate, circulante si active de regularizare si asimilate. Elementele pasiv sunt grupate in raport de caile de formare a surselor de finantare datorii, provizioane pentru riscuri si cheltuieli, pasive de regularizare si in capitaluri proprii precum si in functie de gradul lor de exigibilitate, curente si permanente.

Dintre indicatorii bilantieri, o atentie deosebita este acordata evolutiei Capitalurilor proprii, deoarece acestea reprezinta sursele de finantare cu caracter stabil pe care le poate utiliza societatea pentru procurarea tuturor elementelor patrimoniale de activ, respectiv totalitatea surselor de finantare de care dispune societatea pentru o perioada mai mare de un an.

In perioada analizata capitalurile proprii au inregistrat o usoara crestere, de doar 0,57%, fata de valoarea inregistrata la 01.01.2017, ca urmare a:

- Repartizarii din profitul net al exercitiului 2017 la „Rezerve legale” a sumei de 22.963,65 lei, conform prevederilor legale;
- Realizarii la 31.12.2017 a unei valori a profitului net in valoare de 252.308 lei.

Amintim ca la data de 30 iunie 2016, actionarul unic CNTEE Transelectrica S.A. a majorat capitalul social al OPCOM prin aport in natura in valoare de 22.587.300 lei, reprezentand imobilizari necorporale finantate din fonduri ale Bancii Internationale de Reconstruție si Dezvoltare (proiecte derulate in perioada 2004-2009. Majorarea de capital social in valoare de 22.587.300 lei a fost inregistrata in contabilitatea OPCOM pe seama contului „Capital social subscris nevarsat”.

Avand in vedere ca operatiunea de majorare a capitalului social s-a realizat prin aportul in natura al unor active de o specificitate deosebita, a caror functionalitate in contextul activitatii OPCOM este esentiala din perspectiva oportunitatii aportarii lor la capitalul social al societatii, atat din punct de vedere juridic cat si contabil, in vederea inregistrarii in contabilitate a fost necesara evaluarea aportului in natura. In urma finalizarii raportului de evaluare contractat de OPCOM, in luna decembrie 2016, valoarea livrabililor care constituie aport in natura la capitalul social al OPCOM a fost stabilita la valoarea de 2.095.270 lei.

Pana la data intocmirii prezentului Raport nu a fost clarificata valoarea aportului in natura la capitalul social depus de CNTEE Transelectrica S.A., astfel ca la data de 31.12.2017 majorarea de capital social in valoare de 22.587.300 lei, efectuata de actionarul CNTEE Transelectrica S.A., ramane inregistrata in contabilitate pe seama contului „Capital social subscris nevarsat”.

Principalii indicatori de bilant au inregistrat in anul 2017 urmatoarele rezultate prin comparatia cu realizarile anilor anteriori:

Denumire indicator	2015	2016	2017	2015/2014	2016/2015	2017/2016
	lei	lei	lei	%	%	%
Active imobilizate	14,606,652	13,038,227	11,559,452	159.78	89.26	88.66
Stocuri	244,052	246,801	71,987	98.28	101.13	29.17
Creante	112,186,901	155,171,433	139,155,612	306.56	138.32	89.68
Casa si conturi la banci	60,092,616	64,254,500	57,002,805	133.35	106.93	88.71
Active circulante	172,523,569	219,672,734	196,230,404	210.63	127.33	89.33
Cheltuieli in avans	53,042	135,512	128,201	31.65	255.48	94.60
Datorii ce trebuie platite intr-o perioada de un an	148,653,939	174,372,642	149,299,755	240.65	117.30	85.62
Active circulante respectiv datorii curente nete	23,922,672	45,435,604	47,058,850	117.81	189.93	103.57
Total active minus datorii curente	38,529,324	58,473,831	58,618,302	130.84	151.76	100.25
Datorii ce trebuie platite intr-o perioada mai mare de un an						
Provizioane	266,659	69,459	309,508	66.07	26.05	445.60
Venituri in avans	15,687,678	13,932,486	13,584,599	190.36	88.81	97.50
Capital subscris nevarsat	0	22,587,300	22,587,300			100.00
Capital subscris si varsat	8,100,000	8,100,000	8,100,000	100.00	100.00	100.00
Rezerve din reevaluare	4,234,579	4,234,579	4,234,579	145.81	100.00	100.00
Rezerve	7,980,300	8,991,096	8,977,717	125.21	112.67	99.85
Rezultatul reportat	67,585	67,585	595,255	-1.84	100	880.75
Rezultatul exercitiului financiar	2,344,696	527,669	252,308	31.95	22.50	47.82
Repartizarea profitului	152,173	36,343	22,964	64.96	23.88	63.19
Capitaluri proprii	22,574,987	44,471,886	44,724,195	108.52	197.00	100.57
Total capitaluri	22,574,987	44,471,886	44,724,195	108.52	197.00	100.57
TA=TP	187,183,263	232,846,473	207,918,057	205.20	124.39	89.29
Activ net	38,529,324	58,473,831	58,618,302	130.84	151.76	100.25

2. Contul de profit și pierdere

Cifra de afaceri realizata in anul 2017, in valoare 29.199.348 lei, reprezinta 96,75% din veniturile realizate de OPCOM in anul 2017 si reprezinta venituri realizate din serviciile prestate de OPCOM participantilor la pietele centralizate de energie electrica, de certificate verzi, de gaze naturale si alte produse administrate de OPCOM.

Veniturile reglementate realizate in anul 2017 din administrarea pietelor de energie electrica si de certificate verzi reprezinta circa 99,02% din cifra de afaceri realizata in anul 2017. Acestea sunt realizate in baza Metodologiei de stabilire a tarifului reglementat practicat de operatorul pietei de energie electrica si de certificate verzi, cu aplicare de la 1 ianuarie 2014, aprobata prin Ordinul ANRE nr.67/2013, cu modificarile ulterioare. Metodologia stabileste modul de determinare a venitului reglementat al operatorului pietei de energie electrica, precum si modul de calcul al tarifului reglementat pentru serviciile prestate de operator participantilor la pietele centralizate de energie electrica si de certificate verzi. ANRE stabileste prin Ordin valorile componenetelor tarifului reglementat practicat de operatorul pietei de energie electrica: componenta de inscriere la pietele centralizate, componenta de administrare a pietelor centralizate si componenta de tranzactionare.

Alaturi de serviciile prestate participantilor la pietele de energie electrica si de certificate verzi, reglementate de ANRE, OPCOM administreaza si alte piete si produse nereglementate, ale caror tarife sunt aprobate de Consiliul de administratie al OPCOM si ale caror venituri totale realizate in

anul 2017 insumeaza circa 0.98% din cifra de afaceri realizata in anul 2017. Dintre aceste piete si produse administrate enumeram: Pietele centralizate de gaze naturale si activitati in domeniul raportarii REMIT.

Alte venituri din exploatare realizate in anul 2017, in valoare de 896.227,14 lei, reprezinta venituri din refacturari diverse (chirie spatii subinchiriate, chirie licente PC-OTC, etc.), venituri din executari de garantii in conformitate cu clauzele din contractele de comodat incheiate, venituri din valorificarea activelor scose din functiune, venituri din subventii pentru investitii, venituri realizate de OPCOM in cadrul proiectelor europene la care este parte (proiect PCR, proiect proiectul NEMO), venituri drepturi de utilizare a indicilor OPCOM, in baza contractelor incheiate cu parteneri externi (EEX si PXE).

Cheltuielile din exploatare reprezinta circa 99,68% din totalul cheltuielilor realizate in anul 2017. Acestea au fost efectuate in baza programelor anuale de aprovizionare, de investitii, de formare profesionala si a celorlalte programe aprobate la nivel de societate pentru asigurarea funcționării in condiții de siguranță și eficiență economică a societatii, corelate cu nivelul veniturilor estimate, aprobate pentru anul 2017.

Profitul brut si Profitul net

Rezultatul brut al exercitiului este profit in valoare de 433.790,92 lei, iar profitul net este in valoare de 252.307,50 lei.

Principalii indicatori realizati in anul 2017 sunt prezentati in structura si in dinamica dupa cum urmeaza:

INDICATORI	2015	2016	2017	2016/2015	2017/2016
	lei	lei	lei	%	%
1. TOTAL VENITURI, din care:	27,758,757	29,126,274	30,181,594	104.93	103.62
- exploatare, din care:	27,672,772	29,064,308	30,095,575	105.03	103.55
- cifra de afaceri	26,828,677	28,344,278	29,199,348	105.65	103.02
- financiare	85,985	61,966	86,019	72.07	138.82
2. TOTAL CHELTUIELI, din care:	24,958,912	28,454,012	29,747,803	114.00	104.55
- exploatare	24,805,021	28,367,047	29,651,515	114.36	104.53
- financiare	153,891	86,965	96,288	56.51	110.72
3. PROFIT BRUT, din care:	2,799,845	672,262	433,791	24.01	64.53
- exploatare	2,867,751	697,261	444,060	24.31	63.69
- financiar	-67,906	-24,999	-10,269	36.81	41.08
4. IMPOZIT PE PROFIT	455,149	144,593	181,483	31.77	125.51
5. PROFIT NET	2,344,696	527,669	252,308	22.50	47.82

3. Indicatori financiari ai activitatii

Pe baza indicatorilor prezentati in bilant si in contul de profit si pierdere principalii indicatori de profitabilitate, de lichiditate si de risc prezinta urmatoarele rezultate, prin comparatia cu rezultatele inregistrate in perioada 2015-2016.

Indicatori de profitabilitate

In anul 2017 indicatorii de profitabilitate analizati au avut o evolutie pozitiva, insa sub nivelul indicatorilor realizati in perioadele anterioare, ca urmare a realizarii in anul 2017 a valorii profitului brut sub nivelul realizat in anul precedent. Rezultatul brut al anului 2017 este in conformitate cu tarifele aprobate de ANRE pentru anul 2017 tinand seama de planurile de activitate ale societatii pentru perioada analizata si se inscrie in prevederile bugetului de venituri si cheltuieli aprobat.

Indicatori de profitabilitate	2015	2016	2017
Rentabilitatea capitalului angajat (Profit inaintea platii impozitului pe profit si dobanda/Capital angajat x100)	12,40	1,51	0,97
Rata rentabilitatii din exploatare (Profit brut din vanzari/Cifra de afaceri x 100)	10,69	2,46	1,52
Rata profitului brut (Profit brut/Venituri totale x 100)	10,09	2,31	1,44

Indicatori de lichiditate

Indicatorii de lichiditate calculati inregistrează valori optime supraunitare și exprimă măsura in care societatea și-a asigurat in anul 2017 disponibilitățile necesare achitării la termen a obligațiilor curente.

INDICATORI	2015	2016	2017
Indicator lichiditate curenta			
Active curente (A), lei	172.523.569	219.672.734	196.230.404
Datorii curente (B), lei	148.653.939	174.372.642	149.299.755
Provizioane (se vor plati intr-o perioada de sub 1 an) (C), lei	266.659	69.459	309.508
Calcul $(A)/((B)+(C))$	1,16	1,26	1,31

INDICATORI	2015	2016	2017
Indicator lichiditate imediata			
Active curente (A), lei	172.523.569	219.672.734	196.230.404
Stocuri (B), lei	248.331	246.801	71.987
Datorii curente (C), lei	148.653.939	174.372.642	149.299.755
Provizioane (se vor plati intr-o perioada de sub 1 an) (D), lei	266.659	69.459	309.508
Calcul $((A)-(B))/((C)+(D))$	1,16	1,26	1,31

Indicatori de risc

Avand in vedere ca in perioada 2015 - 2017 Societatea nu a contractat credite bancare nu este necesara analiza acestui tip de indicatori.

4. Politica OPCOM cu privire la dividende

Repartizarea profitului net realizat in anul 2017 respecta prevederile legislatiei specifice, respectiv: OG nr. 64/2001, OMFP nr.128/2005, OMFP nr.144/2005 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat.

Propunerea de repartizare a profitului net realizat in anul 2017, in valoare de 252.307,46 lei, este:

- 22.963,65 lei la rezerve legale;
- 127.413,00 lei pentru dividende pentru CNTEE TRANSELECTRICA SA (in cazul societatilor cu capital integral sau majoritar de stat pentru anul 2017 procentul de repartizare este de 50% din profitul net);
- 101.930,82 lei la surse proprii de finantare.

In conformitate cu prevederile legale in vigoare si coroborat cu executia bugetara a exercitiului s-a creat un provizion in valoare de 54.591 lei, pentru participarea salariatilor la profitul realizat in anul 2016, suma care reprezinta 10% din profitul net intermediar calculat dupa constituirea rezervei legale.

Situația dividendelor repartizate din profitul net in perioada 2015 – 2017 si propunere de dividende pentru anul 2017:

Indicator/Perioada	2015	2016	2017
Dividende repartizate (lei)	1.218.069,0	491.326,0	127.413

Dividendele repartizate din profitul contabil net realizat in anul 2015 au fost achitate integral, in termenul prevazut de reglementarile legale in vigoare.

Pentru anul 2016 nu au fost repartizate si achitate dividende catre actionarul unic, consecinta a neaprobarii de catre Adunarea generala a actionarilor a situatiilor financiare anuale incheiate la data de 31.12.2016 (ca urmare a neinregistrarii in contabilitate de catre OPCOM a capitalului social subscris nevarsat), respectiv nu a fost efectuata repartizarea profitului la data de 31.12.2016.

Urmeaza ca dupa rezolvarea litigiului, in prezent aflat pe rolul instantei de judecata, sa se reia operatiunile privind aprobarea repartizarii profitului realizat la data de 31.12.2016.

La data prezentelor situatii financiare incheiate la 31.12.2017 propunerea de repartizare a sumei de 491.326 lei la dividende din profitul net al exercitiului 2016 face parte din capitalul propriu al OPCOM ca rezultat reportat reprezentand profitul nerepartizat din exercitiile anterioare.

Cap. III PLANUL DE INVESTITII, ACTIVELE IMOBILIZATE

1. PLANUL de investitii

Planificare, aprobare si raportare

Planul de investitii al OPCOM pe anul 2017 a fost aprobat in luna ianuarie 2017 prin Decizia nr.1/31.01.2017 si a fost actualizat pe parcursul anului prin decizia ale Consiliului de administratie pentru a reflecta cat mai fidel obiectivele propuse si posibilitatile reale de realizare a acestora in anul 2017. Activitatea de investitii in anul 2017 reprezinta o continuare a procesului de investitii derulat in perioadele anterioare si a constat in realizarea unor obiective a caror necesitate este determinata de cresterea eficientei activitatilor desfasurate de OPCOM prin prisma sustinerii permanente a cresterii calitatii serviciilor oferite clientilor/participantilor la piata de energie electrica si de gaze natural, corelat cu tintele propuse in "Strategia globala de dezvoltare a OPCOM pentru perioada 2017-2019. Valoarea planului de investitii pe anul 2017 a fost de 6.521 mii lei. Valoarea realizata a obiectivelor de investitii cu termen de finalizare an 2017 a fost de 1.961 mii lei, un obiectiv de investitii avand ca termen de finalizare anul 2019.

Surse de finantare a investitiilor

Planul de investitii aprobat pentru anul 2017 a fost finantat integral din surse proprii.

Analiza modului de realizare

Obiectivele cuprinse in planul de investitii aprobat au fost realizate integral si la termenele programate prin planul de investitii, cu respectarea procedurilor de achizitii prevazute in "Reguli proprii privind atribuirea contractelor de achizitii", asigurand un mediu concurential in vederea selectarii celor mai avantajoase oferte din punct de vedere economic.

2. Activele imobilizate

Valoarea bruta contabila a activelor imobilizate inregistrate in patrimoniul OPCOM SA la data de 31.12.2017 a scazut cu 9,03% fata de cea existenta la inceputul anului. Aceasta se datoreaza faptului ca obiectivele prevazute si realizate in Planul de investitii pe anul 2017 au fost in valoare mai mica decat iesirile de imobilizari (scoateri din functiune aprobate).

Valoarea neta contabila a activelor imobilizate aflate in patrimoniul OPCOM la data de 31.12.2017 s-a diminuat fata de inceputul anului cu circa 11,34%, ca urmare a devansarii valorii planului de investitii de amortizarea trecuta pe costuri in anul 2017, in comparatie cu anii anteriori.

Cap.IV PERSONALUL SOCIETATII

1. Structura personalului

Analiza evolutiei numarului de angajati, a structurii si a calificarii acestora demonstreaza stabilitate si continuitate, ceea ce constituie un argument suplimentar pentru calitatea activitatii personalului si performanta societatii.

In anul 2017, ca urmare a dezvoltarii continue a portofoliului de produse puse la dispozitia participantilor la pietele administrate a fost necesara majorarea numarului de personal, conform

planificarii prevazute in bugetul de venituri si cheltuieli pe anul 2017, de la 107 de salariati la finele anului 2016 la 114 salariati la 31.12.2017. Actiunea de redimensionare a numarului de personal va continua cu prudenta si in anul 2018.

Analiza in dinamica a personalului pe categorii de studii indica interesul managementului pentru cresterea numarului persoanelor cu studii superioare, acesta majorandu-se in anul 2017 cu 7,6% fata de anul 2016. In acelasi timp se poate vorbi si despre preocuparea de mentinere in cadrul Societatii si a celorlalte categorii de studii avand ca argument faptul de necontestat ca o societate presupune o multitudine de operatiuni, din care pentru rezolvarea unora dintre ele nu este necesara o pregatire superioara ci o calificare care sa asigure rezolvarea activitatilor in conditii de respectare a legalitatii si cu costuri minime pentru societate.

Indicator	UM	2015	2016	2017	2015/2014	2016/2015	2016/2017
					%	%	%
Studii superioare	pers.	86	92	98	114,66	106.98	106.52
Studii medii	pers.	9	9	11	69,23	100.00	122.22
Muncitori calificati	pers.	3	3	2	100,00	100.00	66.67
Muncitori necalificati	pers.	3	3	3	75,00	100.00	100.00
Total	pers.	101	107	114	106,32	105.94	106.54

2. Raporturile cu partenerul social

Angajații OPCOM sunt afiliați la sindicatul Federația Univers (Federația Națională a Sindicatelor din Electricitate) prin Sindicatul Profesional al Dispecerilor Energetici din SEN. In conformitate cu informatiile primite din partea partenerului social, la data de 31.12.2017 numarul membrilor de sindicat era de 85 de salariati, reprezentand o pondere de 74,56 % in numarul total de salariati.

In cursul anului 2017 au avut loc un numar de 21 intalniri intre administratie si partenerul social in vederea negocierii unui Act aditional la Contractul Colectiv de munca sau a altor subiecte de interes reciproc. Au fost asumate Protocoale si Procese verbale.

Contractul Colectiv de Muncă incheiat intre angajator și partenerul social, reglementează raporturile individuale și colective de muncă, precum și drepturile și obligațiile părților cu privire la: contractul individual de muncă; timpul de muncă și timpul de odihnă; salarizare si alte drepturi; formarea profesională; sanatatea si securitatea in munca, conditii de munca; drepturi și obligații ce decurg din raporturile de muncă; recunoașterile reciproce, drepturile și obligațiile angajatorului și ale organizației sindicale.

3. Raporturile dintre angajator și angajați

Raporturile dintre angajator si angajați se desfasoara in conformitate cu prevederile legale in vigoare, reglementarile interne si legea partilor.

4. Evaluarea personalului

Procesul de evaluare a activitatii desfasurate de salariatii OPCOM SA pentru anul 2017 s-a desfasurat in conformitate cu prevederile legale si regulile interne specifice. Cu prilejul evaluarii anuale au fost stabilite obiectivele de performanta individuale pentru anul 2018, in vederea cresterii eficientei activitatii desfasurate de fiecare salariat, conf. art. 40(1), lit.(f) din Codul Muncii.

Cap. V EVALUAREA ACTIVITATII PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI

1. Riscuri financiare

Managementul riscului de pret

Riscul de contrapartidă reprezintă riscul de neîncasare a contravalorii serviciilor prestate pe piata de energie electrică si cea de gaze naturale. Tratamentul riscului de contrapartidă se bazează pe factori de succes externi si interni, respectiv:

- factori externi: reglementarile Autoritatii Nationale de Reglementare in domeniul Energiei si acomodarea participantilor la piețele centralizate cu reglementarile si procedurile specifice de lucru;

- factori interni: diversificarea portofoliului de produse oferite participantilor si perfectionarea continua a activitatii desfasurate.

Managementul riscului lichiditate si riscului de schimb valutar

Avand in vedere ca OPCOM nu are contractate credite bancare iar nivelul datoriilor si al creantelor este monitorizat permanent nu se poate vorbi despre existenta riscului de lichiditate.

Riscul datorat fluctuatiilor cursului de schimb (ca urmare a exprimarii in lei a datoriilor în valută, la cursul de schimb comunicat de BNR pentru sfârșitul perioadei de raportare) este analizat permanent.

Riscul legislativ (inclusiv ale mediului de reglementare) poate îngreuna activitatea curentă la diversele niveluri ierarhice.

Riscul contabil

Tinand seama de faptul ca aplicatia contabila utilizata de OPCOM este supravegheata permanent si contabilitatea se desfasoara in mod continuu nu exista acest risc.

2. Politicile si obiectivele societății privind managementul riscului

OPCOM SA are în vedere gestionarea riscurilor printr-un management atent fata de factorii interni si externi societatii, prin sistemul de management al calitatii, prin sistemul de management al securitatii informatiei, prin activitatea de audit intern, prin activitatea de control financiar de gestiune si cea de control financiar preventiv în vederea identificării, cuantificării, prioritizării, tratării, raportării si monitorizării riscurilor.

Administrarea riscurilor Societatii constă în stabilirea a două seturi de solutii de tratare a riscurilor si determinarea structurii optime a acestora:

- solutiile financiare, care includ asigurările;
- solutiile organizatorice, care diminuează riscurile prin intermediul organizării/proiectării/ planificării/ structurării activităților, a planurilor privind comunicarea si măsurile privind continuitatea afacerii, după producerea unui risc, precum si administrarea riscurilor prin intermediul procedurilor si prin întărirea măsurilor de securitate si siguranta a muncii.

Cap. VI ACTIONARI, ADMINISTRAREA, CONDUCEREA EXECUTIVA A SOCIETĂȚII SI EVALUAREA ACTIVITĂȚII DESFASURATE

1. Adunarea generala a actionarilor

In conformitate cu Actul Constitutiv al OPCOM capitalul social era detinut la data de 31.12.2017 in procent de 100% de catre CNTEE Transelectrica SA.

Reprezentanții actionarului in AGA OPCOM sunt numiti și sunt revocati prin Hotarare a Directoratului CNTEE Transelectrica S.A., in conformitate cu prevederile Actului Constitutiv al OPCOM. Pe parcursul anului 2017 Adunarea generala a actionarilor a fost alcatuita din: reprezentanti ai statului si ulterior membrii Directoratului CNTEE Transelectrica S.A..

2. Consiliul de administratie

Societatea este administrata in sistem unitar de catre un Consiliu de administratie format din cinci membrii. In cursul anului nu au fost inregistrate modificari in cadrul componentei Consiliului. Membrii Consiliului de administratie sunt numiti si revocati, conform statutului, de catre Adunarea generala a actionarilor, in baza mandatului acordat de catre Directoratul CNTEE Transelectrica SA. Membrii Consiliului de administratie al OPCOM SA sunt numiti provizoriu pe o perioada de cel mult 4 ani. Presedintele Consiliului de administratie este ales de catre Consiliul de administratie dintre membrii sai.

Consiliul de administratie a delegat o parte din competentele sale de conducere Directorului general al Societatii. Directorul general nu este membru al Consiliului de administratie.

In conformitate cu prevederile legii nr.31/1990, cu modificarile ulterioare, activitatea membrilor Consiliului de administratie se desfasoara pe baza de contract de administrare.

In cadrul Consiliului de administratie al OPCOM functioneaza doua comitete consultative:

- Comitetul de Nominalizare si remunerare, format din trei membrii;
- Comitetul de Audit, format din doi membrii.

In anul 2017 Consiliul de administrație al OPCOM SA a avut urmatoarea componenta:

Nume, prenume	Calificare	Functia	Perioada de exercitare mandat
Elena Popescu	inginer	Presedinte	Decembrie 2014 - prezent
Olteanu Catalin Cosmin	jurist	Membru provizoriu	Mai 2015 - prezent
Chiser Anca-Magdalena	inginer, jurist	Membru provizoriu	Mai 2015 - prezent
Braniste Felix-Florin	jurist	Membru provizoriu	Mai 2015 - prezent
Nicolescu Petre Iulian	jurist	Membru provizoriu	Octombrie 2015 - prezent

Potrivit informațiilor furnizate de membrii organelor administrative, de conducere și supraveghere ale Societatii, in anul 2017 acestia nu s-au aflat in niciuna dintre situatiile de incompatibilitate prevazute de legea nr.31/1990, cu modificarile ulterioare.

3. Conducerea executiva a Societății

In anul 2017 conducerea executiva a OPCOM SA a fost realizata de Directorul general, patru directori executivi si un director de dezvoltare-implementare proiecte. In cursul anului nu au fost inregistrate modificari in cadrul componentei conducerii executive.

Nr. crt.	Nume și prenume	Profesia	Calitate
1.	IONESCU Victor	inginer	Director general
2.	LUPULUI Luminita	inginer	Director, Direcția Tranzactii-Decontare Termen Scurt
3.	FEDIUC Silvia	economist	Director, Direcția Economica
4.	BARSANESCU Remus	inginer	Director, Direcția Informatica si Telecomunicatii
5.	POPA Rodica	inginer	Director, Directia Tranzactii la Termen si Certificate
6.	SETRAN Cristina	inginer	Director de program

In conformitate cu prevederile legii nr.31/1990, cu modificarile ulterioare, activitatea Directorului general se desfasoara in baza unui contract de mandat. Consiliul de administratie a delegat o parte din competentele sale de conducere Directorului general, care reprezinta societatea in relatiile cu tertii si in justitie.

Celelalte persoane care fac parte din conducerea executiva ocupa, in cadrul Societatii, denumirea tehnica de director, respectiv de director de program, acestia fiind salariati al OPCOM SA in baza unui contract individual de munca, fiind numiti si revocati prin decizie de catre Directorul general.

Personalul de conducere și execuție din cadrul OPCOM este angajat, numit și concediat de Directorul general, in conformitate cu prevederile Actului contritutiv.

4. Evaluarea activitatii societatii

In anul 2017 activitatea desfasurata in cadrul OPCOM SA a fost supusa verificarii prin intermediul:

- auditului financiar, pentru situatiile financiare intocmite la data de 31.12.2016;
- verificarilor efectuate de comisia de cenzori;
- auditului intern;
- controlului financiar de gestiune;
- controlului financiar preventiv;
- verificarii efectuate de Ministerul Finantelor Publice prin Directia Generala de Inspectie Economico Financiara;
- auditului efectuat in conformitate cu managementul calitatii (ISO 9001);
- auditului efectuat in conformitate cu managementul securitatii informatie (ISO 27001).

Comisia de cenzori - In anul 2017 Comisia de cenzori a desfasurat activitatea de supraveghere si verificare a gestiunii societatii in urmatoarea componenta:

Nr.crt.	Nume și prenume	Profesie	Locul de muncă actual și funcția	Perioada
1	IONESCU Maria	economist	Pensionar CNTEE Transelectrica SA (din functia de Director economic)	27.10.2011-2014 30.10.2014-29.10.2017
2	CRISU Veronica	economist	CNTEE Transelectrica SA, Manager Depart.Contabilitate	27.10.2011-2014 30.10.2014-29.10.2017
4	DIACONESCU Lucica	economist	Ministerul Finantelor Publice Sef serviciu bugete	26.04.2013-2016 26.04.2016 – 09.02.2018

Pe parcursul anului 2017, la data de 29.10.2017 a expirat mandatul a doi dintre cei trei cenzori iar in luna februarie 2018 Adunarea generala a actionarilor a hotarat, prin Hotararea nr.1/09.02.2018, renuntarea la comisia de cenzori, avand in vedere obligatia legala a OPCOM SA de auditare a situatiilor financiare anuale.

Declaratia administratorilor

După cunostintele noastre, situatiile financiar-contabile incheiate la 31 decembrie 2017, intocmite în conformitate cu reglementarile contabile aplicabile (Ordinului MFP nr.1802/2014, cu modificarile si completarile ulterioare), oferă o imagine corectă si conformă cu realitatea a activelor, obligatiilor, contului de profit si pierdere ale OPCOM SA si prezentul Raport cuprinde informatii corecte si conforme cu realitatea cu privire la dezvoltarea si performantele Societatii.

Director general

Victor IONESCU

Director DE

Silvia FEDIUC

Director DTDS

Luminita LUPULUI

Director DTTC

Rodica POPA

Director DIT

Remus BARSANESCU

Director Program

Cristina SETRAN
